
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

GYANÓGEREGYE Község Önkormányzata

2013. SZEPTEMBER 4.

Tartalom

<i>Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)</i>	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	67
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	72
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	74
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	74
1. A HEP IT részletei.....	74
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	75
A beavatkozások megvalósítói.....	75
Jövőképünk	76
II/1. Az intézkedési területek részletes kifejtése	77
II/2. Az intézkedési területek részletes kifejtése	78
III/1. Az intézkedési területek részletes kifejtése	79
IV/1. Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	80
V/1. Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	81
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	84
3. Megvalósítás.....	89
A megvalósítás előkészítése	89
A megvalósítás folyamata.....	89
Monitoring és visszacsatolás	91
Nyilvánosság	91
Érvényesülés, módosítás	92
4. Elfogadás módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Gyanógergye Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

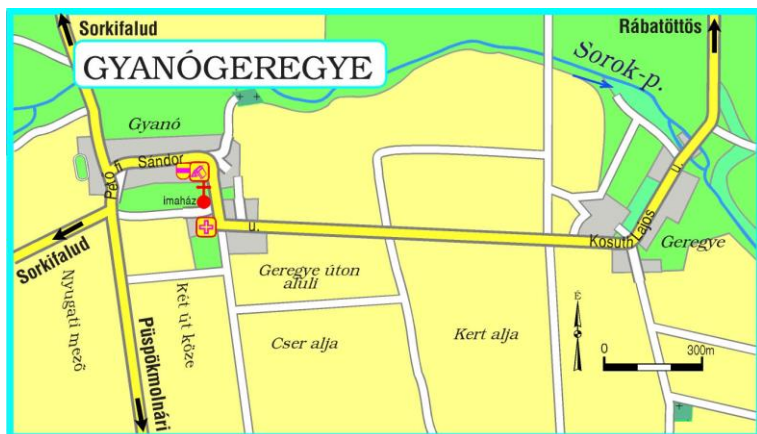
Az Ebktv. 31. § (4) bekezdése kimondja, hogy a HEP időarányos megvalósulását, illetve a 31. § (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani. E jogszabályi rendelkezésre tekintettel készítettük el a HEP felülvizsgálatát.

A felülvizsgálat indokolta módosításokat vastagított, dőlt betűvel jelöljük.

A település bemutatása

Elhelyezkedés

A két törpefalu egyesítéséből született kisközség a Rába és a Gyöngyös-sík közötti teraszos vidék középső részén található. A megye közepén fekvő település a 8-as és a 87-es főút között, mindkettőtől közel azonos távolságra fekszik. Ennek köszönhetően a csendes helyen megnyugvó faluból hamar könnyen elérhető a 14 km-re lévő Vasvár vagy a 19 km-re fekvő megyeszékhely. Hordalékkúp jellegénél fogva kavicsstakarós, jégkorszaki vályoggal és löszös üledékkel borított felszínű, tökéletes síkság. A község határában a felszín alatt jelentős mennyiségű és kiváló minőségű folyóvízi kavics található.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Éghajlata

A község a mérsékelt hűvös – mérsékelt száraz, de már a mérsékelt nedves éghajlati övezet határán fekszik. A területen évente valamivel több, mint 1800 óra körüli napsütés várható, a nyári napfénytartam 720 óra körüli, a téli hónapokban átlagosan 175 órán át süt a nap.

Az évi középhőmérséklet 9,5°C körül alakul. A csapadék évi összege 700-750 mm, a tenyészidőszakban a csapadékösszeg 400-440 mm. A hótakarós napok száma körülbelül 40 nap, az átlagos maximális hóvastagság 26-28 cm. Az északi irányú szelek a leggyakoribbak a térségben, az átlagos szélsébség 3,0 m/s.

Területe

A község területe 7,07 km². A község belterületén a zöldfelületi ellátottság közepesnek mondható. A külterületre vonatkozóan megállapítható, hogy jellemzően szántóterületek foglalják el, a Sorok-patak menti területeken összefüggő rét területek találhatók. Jelentősebb összefüggő erdőterület nincs.

Falutörténet

Gyanó (Gyanour) magyar község a Sorok patak mellett. A XIII. század második felében Egerváry birtok volt. Középkori oklevelek szerint 1269. május 1-i keltezéssel Mária királynő Koltai Leonicius és András birtokában hagyja a gyanói földet, melyet Gyanó falu királynői népe magáénak vallott. A XV. században Egerváry birtokhoz tartozott. Az Egerváryak rokonságban álltak a Geregyei családdal. Ezek birtokai Egervár és Geregye. A század közepe táján 1453-54-ben a Geregye melletti Töttös és Gyanó birtokosai, 1473-ban a Zalak pusztá és Molnári helység is az övék lett. Későbbi birtokosok Kiss, Móricz és Inkey családok voltak.

Az Egerváryak a Rába és a Sorok mentén Geregye táján vagy tíz helységben voltak földesurak a Geregyeiekkel együtt. 1494-ben a főnemesi családok sorába emelkedtek, földbirtokokat kaptak harci győzelmeikért. (Mátyás-, Corvin János-, Zsigmond királytól.)

A szomszéd település Geregye (Geregen, Gherege) kis falu a Sorok patak mentén. Már a XIII. század második felében Egerváry birtok volt. Egerváry László a Geregye nemzetség legkiválóbb sarja volt. Egerváron született 1430-35 körül. 1473-ban Geregye és Gyanó birtokát elzálogosítja Polyáni Tamás Némethújvár-i várnagynak. A Geregyei család Dömötörben vásárol birtokot 1688-ban. A Geregyei Egerváry család számos vármegyei tisztséget töltött be Vas megyében. A nemzetség címere: égerfalombot tartó, könyöklő páncélos kar. Egerváry László halála után a család két évszázados munkássága után összeroppan, a vagyon szétfoszlott. Családot egyedül VII. Mihály alapított. Első nejét Cziráki Évát Török János Széchenyi kastélyában ismerte meg. 1633. október 8-án volt a kézfogó, az esküvő 1634. szeptember 29-én Szentgróton. Október 2-án vitte az új menyecskét Geregyébe, az ősi udvarházba. Mihály fiaival a Geregye helység határában elterülő „Nyesevölgy” erdőt 10 évre lezálogosította. Cziráki Éva 1635-ben fiút szült, de a szülés után december 22-én meghalt. Mihály másodszor Dömötörből nősült, Bagoly Mihály és Bagolcsay Anna leányát vette el.

Ezután jobb napok virradtak az Egerváry családra. A Geregyei udvarház a mai napig is fennáll. Geregye 1945-ig virágzó kúria helység maradt, gazdálkodói kisbirtokosok, bérlők voltak. A Lunkányi család sírboltja megtalálható a geregyei temetőben és Nagycenken.

A birtok utolsó bérlője Sopronfalvi (Zeltenhoffer) Rezső volt, a híres harangöntő testvére.

Gyanógeregye Gyanó és Geregye falvak egyesítésével 1932-ben jött létre, de mindvégig megtartotta településéhez és földjéhez hűségét.

Geregye falu pecsétje hivatalos iratokon a XIX. század közepén tűnik fel. A 24 mm átmérőjű negatív vésetű kerek pecsét közepén lőréses bástyán egy strucc áll, felette kurzív betűkkel írt „Geregye helység” felirat olvasható, Gyanó község első pecsétjét az 1857-es kataszteri birtokfelmérés hitelesítő záradékában találtuk meg. Az ovális pecsét közepében kerek eke, felette GYANÓ felirat látható. Ezeket a pecsétet a századfordulóig használták. Vas megyében 1907-ben végezték el a községek névtörzskönyvezését. Ekkor lehetőség lett volna arra, hogy címeres pecsétet csináltassanak, de sajnos egyik község vezetői sem tartották ezt fontosnak, és pecsétnyomójukon csak köriratot jelenítettek meg. Nem készült címeres pecsét

az 1932-es községegyesítéskor sem. Nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy a X századi szimbólumok szép lassan feledésbe merültek.

A képviselő-testület a rendszerváltozás után határozta el a címer megalkotását.

A település bemutatása lakónépesség, állandó népesség, öregedési index, belföldi bevándorlások, természetes szaporodás tekintetében.

Az alábbi adattáblák Gyanógeregye Község Önkormányzata HEP HE-éhez készültek.

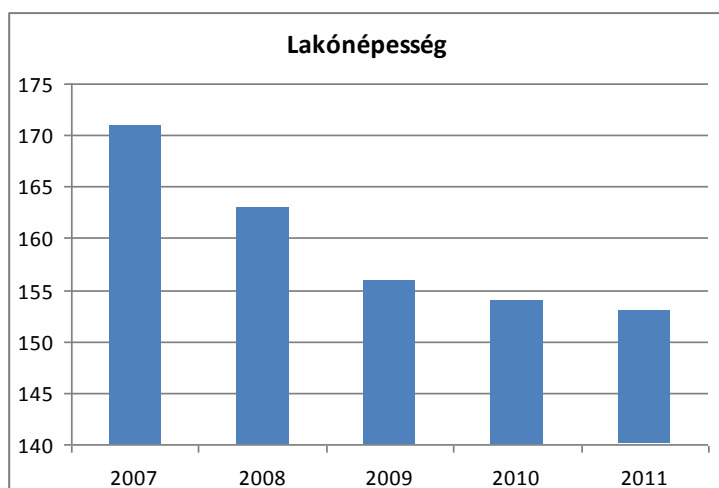
A táblák kitöltésének dátuma: 2013. július 15.

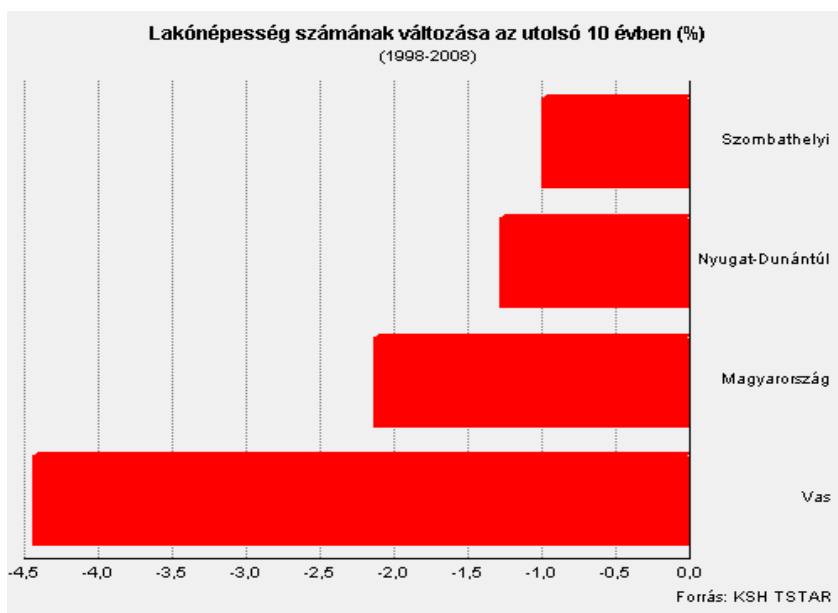
A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2007 (fő)	171 fő
2008 (fő)	163 fő
Lakónépesség számának változása (%)	95 %
2009 (fő)	156 fő
Lakónépesség számának változása (%)	96 %
2010 (fő)	154 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99 %
2011 (fő)	153 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99 %
2012 (fő)	152 fő
Lakónépesség számának változása (%)	88 %

TeIR, KSH-TSTAR

A táblázati adatok mutatják, hogy Gyanógeregyén a lakosság száma illeszkedik az országos átlaghoz és csökkenő tendenciát mutat. Vas megyében az országos átlagnál is nagyobb mértékű a népesség csökkenése, ezzel szemben viszont a szombathelyi járás az országos átlag alatt van.

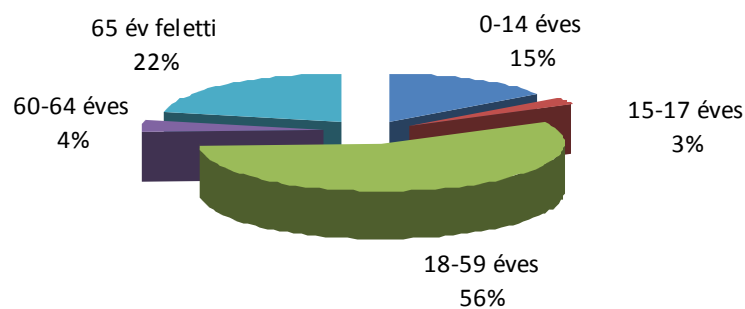
2. számú táblázat - Állandó népesség

állandó népesség száma	158 fő
nő	84 fő
	53,16 %
férfi	74 fő
	46,83 %
0-2 évesek	6 fő
	3,79 %
0-14 éves nők	11 fő
	6,96 %
0-14 éves férfiak	15 fő
	9,49 %
15-17 éves nők	2 fő
	1,26 %
15-17 éves férfiak	4 fő
	2,53 %
18-54 éves nők	42 fő
	26,58 %
18-59 éves férfiak	46 fő
	29,11 %
60-64 éves nők	3 fő
	1,89 %
60-64 éves férfiak	5 fő

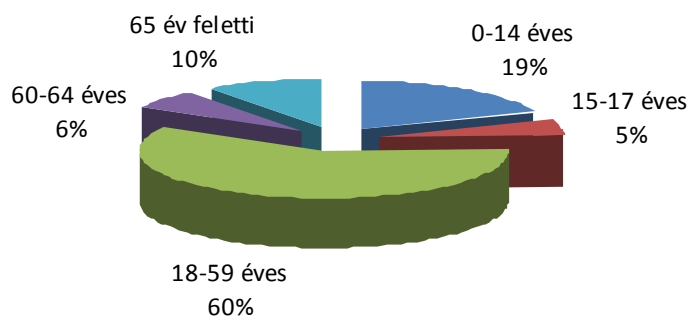
	3,16 %
65 év feletti nők	16 fő
	10,12 %
65 év feletti férfiak	8 fő
	5,06 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők

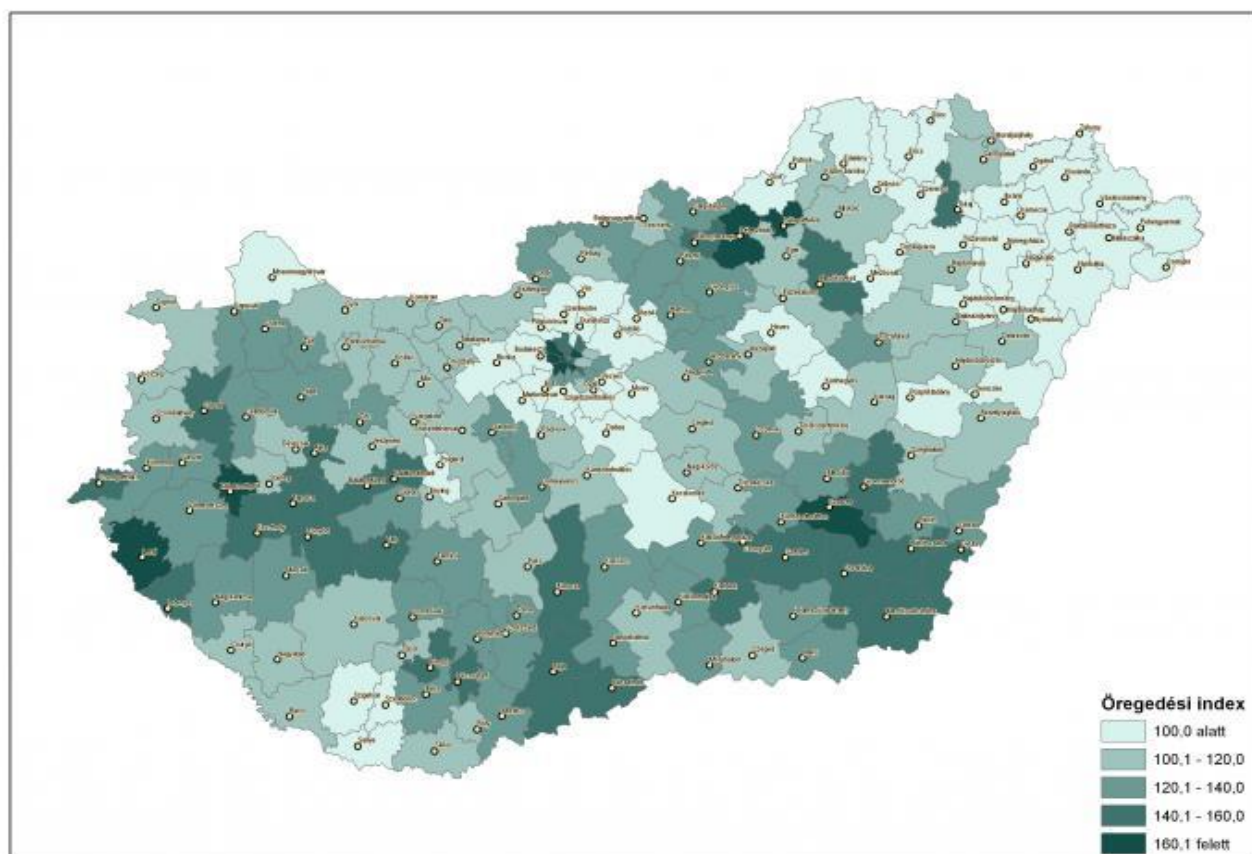
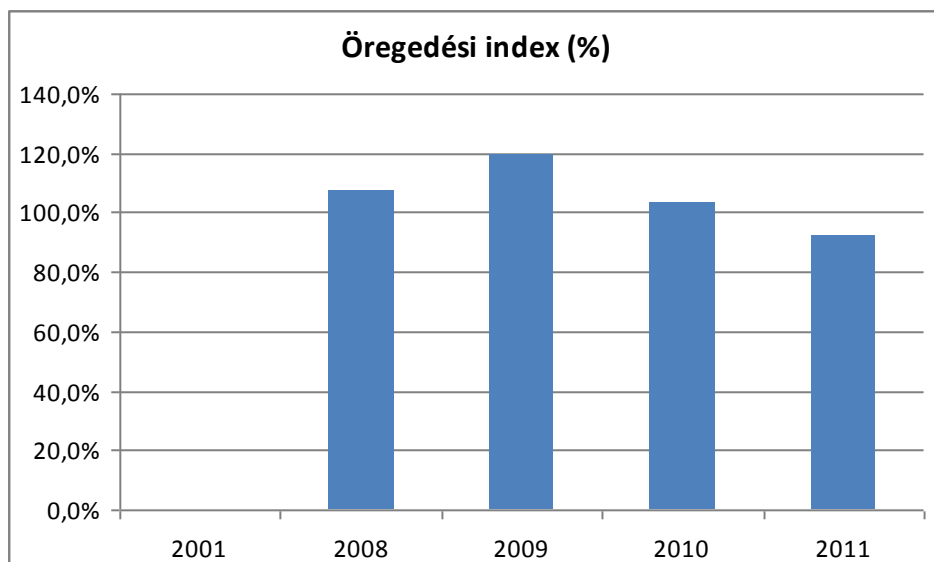

Állandó népesség - férfiak

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	n.a.	n.a.	n.a.
2008	29	27	107,4%
2009	30	25	120,0%
2010	28	27	103,7%
2011	24	26	92,3%
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR Térkép: TeIR Tematikus Térképek

Gyanógeregye települést az országos és a járási adatokkal összehasonlítva 2010. évig az előregedés jellemezte. Ez azt jelenti, hogy az idősek száma ezen időpontig meghaladta a fiatalok számát. 2011. évben ez az arány megváltozott, a fiatalok többségben voltak az idősekhez képest. Összehasonlítva a két korcsoport adatait megállapítható, hogy az elmúlt öt évben tartósan magas értéket mutat az öregedési index. A számadatokból az is kiderül, hogy a 0-14 évesek száma közel állandó, addig az állandó lakosság 65 évesnél idősebb korosztályának száma változó tendenciát mutat, mely az öregedési index tekintetében enyhe elmozdulással bír.

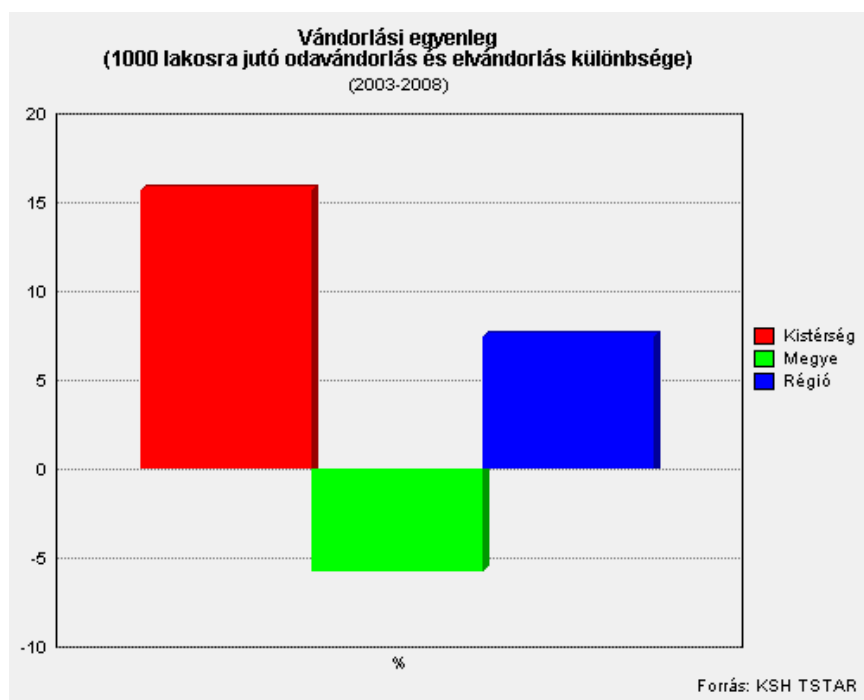
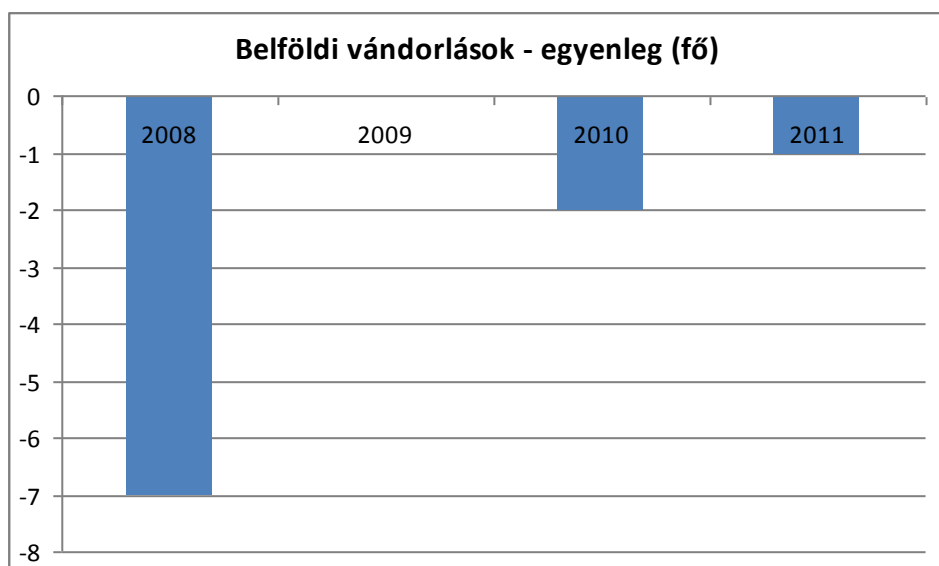
A népesség számának alakulását annak növekedését és csökkenését alapvetően a természetes szaporodás és fogyás, valamint a vándorlási egyenleg határozza meg.

A természetes reprodukció alapvetően az élve születések és halálozások számának alakulásától függ, amelyeket egyenként is több meghatározó tényező befolyásol. A vándorlási egyenleget az állandó és ideiglenes jellegű be- és elvándorlások különbsége adja, amelyek szintén több külső és belső tényező eredményeként alakulnak.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	5	12	-7
2009	6	6	0
2010	3	5	-2
2011	4	5	-1
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

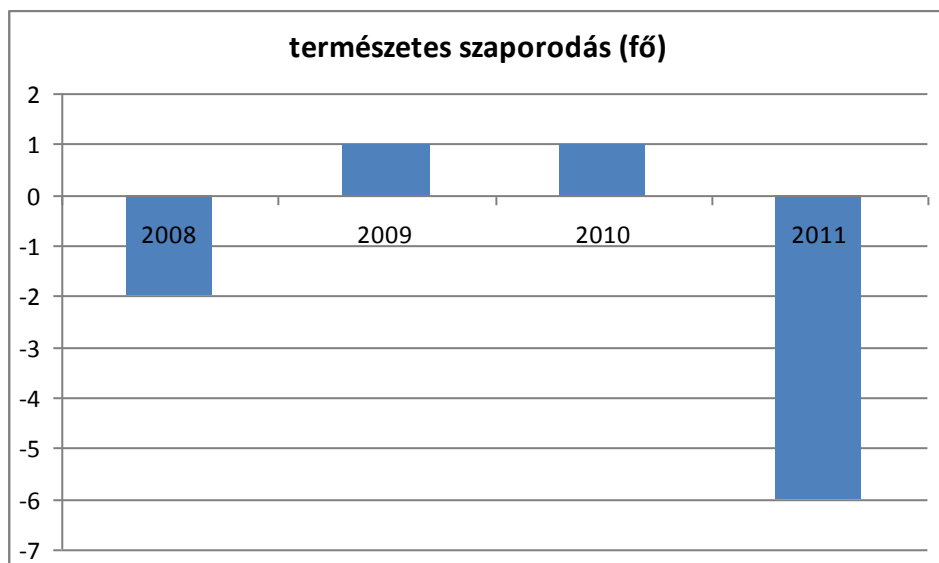
A táblázat adataiból egyértelműen látszik, hogy a szombathelyi kistérségre a megyei adatokhoz képest még mindig a bevándorlás a jellemző. Gyanógergyéről főleg a 2008-as évben költöztek el sokan, azóta alacsony mértékű elvándorlás jellemzi, ami a megyei átlag alatt van.

Gyanógergye vándorlási egyenlege alapvetően kiegyenlített, negatívnak nevezhető tendenciát mutat az elmúlt 5 év viszonylatában, ez alól egyik év sem kivétel. Nincs olyan év, amelyet a bevándorlás jellemezne. A beköltözők száma alacsony, az elköltözés folyamatos. Ennek okaként kell megjegyezni, hogy a közeli és a távolabbi városok felsőfokú oktatási intézményeiben tanuló gyanógergyei lakosok közül tanulmányaik befejezésével csak nagyon kevesen térnek vissza a faluba. A községben az újonnan épített lakóingatlanok száma alacsony volt az elmúlt években, a megüresedett házakat pedig nagyon magas áron kínálják eladásra.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	0	2	- 2
2009	2	1	1
2010	3	2	1
2011	0	6	-6
2012	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Elmondható, hogy az elmúlt öt évben a településen a születések és az elhalálozások száma egymást kiegyenlíti és megállapítható, hogy 2011. évben jelentős mértékben alacsonyabb volt a születések száma, mint a halálozásoké.

A fenti táblázatok adatait összevetve megállapítható, hogy az elvándorlások és a csökkenő születésszám eredményezik, hogy Gyanógergye állandó lakóinak száma az elmúlt években fokozatosan csökken, az öregedési index értéke emelkedik, ugyanis az elvándorlás elsősorban a fiatalabb korosztályt jellemzi.

Az idősök általában ragaszkodnak lakóhelyükhöz, amit csak nagyon ritkán és főként akkor hagynak el, ha megfelelő ellátásukat sem önmaguk sem mások már nem képesek otthonukban biztosítani.

A fenti tézisek a település korszerkezet struktúráját is jelentősen megváltoztathatják.

Ez a változás, melynek során az idősek – inaktívak – számának emelkedése várható, a település szociálpolitikája számára is komoly kihívást jelent amellelt, hogy kedvezőtlen irányba befolyásolja a természetes népességnövekedés kilátásait. Tehát nagyobb figyelmet kell szentelni a fiatal korosztályok megtartására, illetve visszacsbítására.

A fenti demográfiai adatok és információk is jól mutatják, hogy a település életében is – akárcsak Magyarországon vagy a régióban – jelentős és hasonló változások voltak tapasztalhatók. Ezeket a változásokat olyan külső és belső tényezők okozták, melyek nehezen mérhetők fel (pl. települési előnyök és hátrányok, családi okok, generációs változások) és amely tényezők nagyobb régiókban is megfigyelhető általános társadalmi összetevők (gazdasági folyamatok hatásai, gyermekvállalás időszaka kitolódott, stb.).

Értékeink, küldetésünk

Gyanógeregye nem rendelkezik még Helyi Esélyegyenlőségi Programmal.

Feladatunk a településünkön lévő esélyegyenlőség szempontjából megcélzott célcsoportokra vonatkozó adatok összegyűjtése, elemzése, összehasonlítása megyei, országos adatokkal. Feladatunk továbbá, hogy a helyzetfelmérés adataiból intézkedési tervet készítsünk, amely segítségével biztosíthatjuk az esélyegyenlőség szempontjából fókuszban lévő csoportok felzárkózását, hátrányaik csökkentését-megszüntetését, mind az oktatás, lakhatás, foglalkoztatottság, szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés területén.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték, meglete segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékos, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Gyanógeregye település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését és **felülvizsgálatát** az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőséget segítő helyi rendeletek, határozatok a település szociálpolitikai intézkedéseit, az ezzel kapcsolatos elveit határozzák meg. A központi jogszabályok által megfogalmazott előírásokat, lehetőségeket, kötelezően ellátandó feladatokat az önkormányzat helyi rendeleteiben, a helyi sajátosságok és anyagi lehetőségei figyelembe vételével határozza meg, illetve látja el. Igyekszik a rászorultságot a jogszabályi elvárásnál pozitívabban elbírálni, nagyobb esélyt adni az egyéneknek, a közösségnek. Az önkormányzat ugyancsak rendeleteiben szabályozza és határozza meg a beavatkozási területeket – foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociális szolgáltatások, oktatás, - gyermekek és idősek, fogyatékkal élők és munkanélküliek támogatásának irányát, mértékét és az ellátások biztosítását. A

minőségi ellátások megszervezése érdekében a község a kistérségi együttműködésben biztosít szolgáltatásokat.

Az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok, így a gyermekek, romák, nők, fogyatékkal élők számára a helyi szabályozás támogatást kíván nyújtani a beavatkozási területek – foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociális szolgáltatások, és oktatás – vonatkozásában.

A célcsoportok számára Gyanógeregye Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és az egyes szociális ellátási formák helyi szabályairól szóló 3/2009. (IV. 29.) önkormányzati rendelete alapján az önkormányzat ápolási díjat, átmeneti segélyt, temetési segélyt, méltányossági közgyógyellátásra jogosultságot állapít meg, köztemetést biztosít, a szociális szolgáltatások keretében pedig étkeztetést és társulás formájában személyes gondoskodást nyújtó ellátást biztosít a szociálisan rászorult, alacsony jövedelemmel rendelkező családok és egyedül élők számára.

Gyanógeregye Község Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 4/2005. (IV. 20.) önkormányzati rendelete a gyermekek és gyermekeiket nevelő szülők számára biztosít szociális életkörülményeik javítása érdekében különböző típusú támogatási formát, így rendszeres gyermekvédelmi támogatást, rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, beiskolázási segélyt. Ezen túlmenően a személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül térítésmentesen gyermekjóléti szolgáltatást, óvodai ellátást, illetve iskolai napközik foglalkozást biztosít.

Az étkeztetésért térítési díjat kell fizetni, amelynek összege a hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára kedvezményes összegben kerül meghatározásra.

A Képviselő-testület megalkotta 1/2015. (II.12.) önkormányzati rendeletét a szociális igazgatásról és az egyes szociális ellátási formák helyi szabályairól, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a sportról szóló 2004. évi I. törvény valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2014. évi CI. törvény módosította a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, így 2015. március 1.-jei hatállyal átalakult az állam és az önkormányzatok közötti feladat-megosztás a szociális ellátások biztosítása területén. A 2015. március 1.-ig jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának (keretében kétféle ellátás típus állapítható meg foglalkoztatást helyettesítő támogatás illetve egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás) megállapítás a járási hivatal hatáskörébe került. Az újonnan a járási hivatalok hatáskörébe kerülő aktív korúak ellátásán túl továbbra is a járási hivatalok hatáskörébe tartoznak az alábbi ügykörök: alanyi ápolási díj, időskorúak járadéka, alanyi és normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. A felsorolt, állami felelősségi körben nyújtott és 100%-ban központi költségvetési forrásból kifizetett szociális ellátásokon túl más ellátások nyújtásáról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok döntenek az ún. települési támogatás keretében. A módosítás az alábbi ellátásokat érintette, ezekre vonatkozóan az Szt. 2015. március 1.-től nem tartalmaz szabályozást: lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági ápolási díj, méltányossági közgyógyellátás. Annak eldöntése, hogy egy önkormányzat a települési támogatás keretében milyen célokra, milyen feltételekkel és milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az adott önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik, annak csupán egyetlen egy korlátja van, mivel az Szt. 45.§ (3) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A Képviselő-testület 1/2015. (II.12.) számú önkormányzati rendelete megalkotásakor nagy hangsúlyt fektetett a település területén az utóbbi időszakban megfigyelhető szociális problémákra valamint a hatósági ügyintézés során szerzett tapasztalatokra, észrevételekre. Olyan rendelet megalkotása volt a cél, amellyel arra törekednek, hogy a támogatást ténylegesen azok vegyék igénybe, akik arra rászorultak illetve, hogy a terhek igazságosan oszródjanak el, továbbá a jogosultság megszerzése mellett a kötelezettségeinek is eleget tegyen az érintett személy. E szempontok figyelembe vétele és fenntartása a jövőben is követendő cél kell, hogy legyen.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tekintettel arra, hogy a települések fejlesztéséhez óhatatlanul szükség lesz az állami és uniós források igénybevételére, a hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele pedig a települések esélyegyenlőségi programjának megléte, fontos, hogy a települések önkormányzatai az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény alapján 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadjanak el, melyet meghatározott időszakonként felülvizsgáltnak.

A helyi esélyegyenlőségi program pontos megfogalmazásához feltétlenül át kell tekinteni és számba kell venni a meglévő koncepciókat, fejlesztési terveket és stratégiákat általánosságban és az önkormányzat által fenntartott intézményekre, valamint az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokra vonatkozóan egyaránt.

Gyanógeregye Község Önkormányzatának Településfejlesztési Koncepciója olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi program hozzá tud járulni.

A program prioritásai a következők:

Az életkörülmények színvonalának fejlesztése, az önkormányzati feladatok minél magasabb színvonalon való ellátása. A társadalmi kapcsolatok erősítése, a népességszám megőrzése és kisebb mértékű emelkedése: e területen a gyermekek helyben történő színvonalas ellátását, a szociális ellátás fejlesztését, (idősek nappali ellátása, időskorúak, elesettek természetbeni támogatása, családsegítés), falukép-fejlesztést, természetvédelem, környezetfejlesztést emeli ki program, segítve ezáltal az egyenlő esélyek biztosítását és a minőségi élet feltételeit az itt élő lakosság számára.

A koncepcióban meghatározott gazdaságfejlesztés kiemelt célja, hogy tranzitforgalomra épülő szolgáltatások, vállalkozások megtelepülésére lehetőséget teremtsen biztos bevételi forrást teremtsen a település és annak lakói számára.

Cél kell, hogy legyen a településen a vállalkozások megtelepedésének elősegítése, a már működő vállalkozások megerősítése, a helyben foglalkoztatottság növelése, szolgáltatások színvonalának emelése.

Gyanógeregye mezőgazdasági területei Szombathely agglomerációs körzetében találhatóak. A város közelsége erősíti a hagyományos mezőgazdasági termelésen alapuló élelmiszer-feldolgozás esélyét a községben.

A településen áthaladó 8702 j. összekötő út, a 8703 j. összekötő út és a 87-es főútvonal közelsége lehetőséget teremt az idegenforgalom növelésére. Az idegenforgalom fellendítését nagyban szolgálja a Nemeskolta településen EU pályázat keretében megvalósítani tervezett wellnessközpont és apartmanházak kivitelezése. A beruházás a környéken fekvő települések, sőt Szombathely fejlesztését is szolgálja, valamint munkahelyeket teremtsen a körzetben lakóknak.

Gyanógeregye településen élő gyermekek nagy részének nevelését és alapfokú oktatását a Sorkifaludon működő óvoda és általános iskola biztosítja.

Gyanógeregye Község Önkormányzata a Sorkifaludi Gárdonyi Géza Általános Iskolát Sorkifalud Község Önkormányzatával és Nemeskolta Község Önkormányzatával együtt alapította, melyet 2009. szeptember 1. napjától a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása tartott fenn 2012. december 31-ig.

A köznevelési feladatellátás bemutatása

A köznevelési feladatellátás magában foglalja az óvodai nevelést és az általános iskolai oktatást, valamint az ezzel összefüggő szolgáltató és igazgatási tevékenységet.

Gyanógeregye, Sorkifalud és Nemeskolta Községek Önkormányzatai az általuk alapított Gárdonyi Géza Általános Iskolában látták el az általános iskolai nevelést 2009. szeptember 1. napjáig. Az intézményben az

általános iskolai nevelést az önkormányzat társulási formában látta el a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulással kötött megállapodás alapján 2009. szeptember 1. napjától. 2013. január 1. napjától az iskola állami fenntartásba került.

Az iskola 8 osztályteremmel rendelkezik. 1 számítástechnika terem, valamint 1 tornaszoba és sportpálya áll a gyerekek rendelkezésére. A megfelelő szintű számítógépek száma 14, mindegyik rendelkezik internetes kapcsolattal is. Az oktatás infrastrukturális feltételei megfelelőek.

Gyanógeregye Községi Önkormányzat által ellátott kötelező köznevelési feladatok a nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései alapján:

- óvodai nevelés
- a többi gyermekekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai ellátása
- nevelési tanácsadás, gyógytestnevelés, logopédiai szolgáltatás
- pedagógiai szakmai szolgáltatás az óvodai nevelés tekintetében.

Az óvodai nevelést Gyanógeregye Község Önkormányzata Sorkifalud Község Önkormányzatával és Nemeskolta Község Önkormányzatával az általuk alapított Bokréta Óvodában látták el 2009. szeptember 1. napjáig. Az intézményben az óvodai nevelést az önkormányzat társulási formában látta el a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulással kötött megállapodás alapján 2009. szeptember 1. napjától 2013. június 30. napjáig. 2013. július 1. napjától az óvodát Gyanógeregye, Sorkifalud és Nemeskolta községek képviselő-testületei által létrehozott Sorkifalud, Nemeskolta és Gyanógeregye Óvodai Intézményfenntartó Társulása tartja fenn.

A Sorkifaludi Bokréta Óvoda esélyegyenlőségi programmal nem rendelkezik, azonban 2010. szeptember 1-től Óvoda Pedagógiai Programjának részeként Integrációs Program került megfogalmazásra és szabályozásra. Az Integrációs Program célja, hogy biztosítsa az intézményben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Filozófiája illeszkedik a regionális közoktatás fejlesztés stratégiához.

A nevelési szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzi ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a községben élő hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében. A Sorkifaludi Bokréta Óvoda Pedagógiai Programja maximálisan figyelembe veszi a helyi lakosság igényét, összetételét.

A halmozottan hátrányos helyzetű a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók tekintetében a regionális közoktatás fejlesztés stratégia prioritása között is szerepel, az együttnevelés, a befogadó oktatási rendszer feltételeinek megteremtése és folyamatos fejlesztése.

E nevelési, oktatási gyakorlat minél szélesebb körű elterjesztése kiemelt jelentőséggel bír, mind a hátrányos helyzetű, mind a sajátos nevelési igényű gyermekek, de a többi gyermek vonatkozásában is.

Az e csoportokba tartozó hátrányos helyzetű sajátos nevelési igényű gyermekek esélyeit, hátrányos megkülönböztetésüket a társadalmi környezet alakítja. Ennek megváltoztatásához nem elegendő az intézkedési tervben megcélzott határidő. A megkülönböztetés felszámolását a társadalmi tolerancia erősítésével, az ágazaton kívülről is szükséges támogatni. Egyszerre kell tiszteletben tartani a diszkrimináció tilalmát és elő kell mozdítani az érintett csoportok esélyteremtését, esélyegyenlőségét.

Az oktatáson belül elsődleges a közoktatásban dolgozók szemléletének megváltozása, a változás elősegítése, a pedagógusok módszertani kultúrájának megerősítése.

Az intézményvezetőknek különösen nagy gondot kell fordítani a jövőben e szemlélet alakítására.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Gyanógeregye a Szombathelyi Többcélú Kistérségi Társulás tagja.

Vas megye székhelyének környékén 1996-ban 40 település hozta létre a Szombathelyi Kistérségi Társulást elsősorban a területfejlesztésről és területrendezésről szóló törvény által biztosított fejlesztések összehangolására, a közös területfejlesztési koncepciók, programok, javaslatok és tervek kialakítására.

A kistérség központja Szombathely, Vas megye székhelye. A kistérséget összesen 113 ezren lakják magyarok, németek, horvátok és más etnikumhoz tartozók békésen egymás mellett élve.

A kistérség Vas megye nyugati részén helyezkedik el, nyugaton több mint 50 kilométeren határos Ausztriával, annak keleti tartományával, Burgenlanddal.

Később a társulás célja lett, hogy a kistérség településein élő polgárok részére olyan feladatellátásokat is biztosítson, melyeket a községek önállóan nem tudnak lakóiknak megszervezni, ezért a társulást alkotó települések együttműködése időközben kibővült az egészségügy, közoktatás, szociális ellátás, belsőellenőrzés és könyvtári szolgáltatási feladatok közös intézésével és ezáltal vált többcélú kistérségi társulássá.

A Társulási Megállapodásban vállalt feladatellátás a komplex esélyegyenlőségi terv szempontjából a következő:

- a települési önkormányzatok kötelező és önként vállalt oktatási- nevelési, feladataiban az együttműködés koordinálása, segítése: Pedagógiai szakszolgálati tevékenység (gyógypedagógiai tanácsadás, fejlesztő felkészítés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, továbbtanulási pályaválasztási tanácsadás.
- Egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó – háziorvosi- Központi Ügyelet működtetése, a kistérségi központban, a mentőállomáshoz csatoltan,
- szociális és gyermekjóléti feladatok (gyermekjóléti szolgálat, családsegítés, házi segítségnyújtás)
- a költségvetési szervek belső ellenőrzése,
- az önkormányzatok érdekképviselője a szilárd hulladék közszolgáltatás ellátásában,
- területfejlesztési projektek végrehajtása.

Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása 2011-2016. közötti időszakra 2011. augusztus 1. napján elfogadta a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulás Esélyegyenlőségi Helyzetelemzését és Intézkedési Tervét. Gyanógeregye Község Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadta a Kistérség Esélyegyenlőségi Helyzetelemzését és Intézkedési Tervét.

A Társulási Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a Társulás egyeztetett a kistérségi településekkel, így Gyanógeregye községgel is, amelynek során konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosította.

Annak érdekében, hogy az Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított lehessen, Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása Társulási Esélyegyenlőségi Fórumot állított fel és működtet.

Az esélyegyenlőségi tervezés segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási, szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül.

Életszínvonal, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, a településen munkahely-teremtési kezdeményezések támogatása.

Fiatalok lakosság problémáinak felkarolása és kezelése.

Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása).

Közbiztonság, bűnmegelőzés.

Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.

Közösségek működése, azok szerepe, részvétele a különböző programokban.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak.

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok Megalkotásához, az emberi erőforrások

minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltattak alapul. Emellett a Balogunyomi Közös Önkormányzati Hivatal által szolgáltatott adatok, a település ismerete és az elektronikus média is hasznos információkkal szolgáltak.

A települési önkormányzat nem rendelkezik a Települési Esélyegyenlőségi terv elkészítéséhez szükséges kellő mennyiségű és minőségű, az öt beavatkozási területre (foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociális szolgáltatások, és oktatás), valamint a három kiemelt célcsoportra (romák, nők, fogyatékkal élők) vonatkozó adattal, információval. Ez utóbbi három területről az információszerzés még nehézkes.

Az adatok gyűjtése elsősorban a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás. Az adatgyűjtést segítő az előző évi népszámlálás településsoros adata, azonban ilyen jellegű összesítések még nem elérhetők a KSH honlapján.

Gyanógeregye kb. 160 lélekszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

Az esélyegyenlőségi program elkészítéséhez a településen élő személyek egészségügyi, lakhatási, szociális, oktatási és foglalkoztatási helyzetének megfelelő feltérképezése is, a jelenlévő problémák, hiányosságok, gátló tényezők pontos beazonosítása, e tényezők felszámolása, megelőzése, valamint a kiemelt célcsoportok hátrányainak kompenzálását segítő adatok gyűjtése kiemelt fontosságú.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”

forrás: TÁMOP – pályázati kiírás.

Ezen meghatározást alapul véve Gyanógeregye község nem tartozik a mélyszegénység által sújtott települések közé.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén, illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítettünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen, ennek megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más.

Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta. Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ez forintosítva Magyarországon 46.000 forint havi jövedelmet jelent. A fogalmak, mint látható, nem azonos élethelyzetet fednek, általánosan elmondható, hogy a szegényebb országok szegényei sokkal szegényebbek, mint a gazdagabb országban élő alacsony társadalmi státuszúak.

Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez Magyarországon a KSH elemzése szerint 2011-ben 84.000 forintos átlag havi jövedelem, ami az egyfős, a két fős, 3, 4, vagy ennél nagyobb családok esetére is vonatkoztatott átlagos mutató. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg becslések szerint a népesség 35-45%-át teszi ki. Ekkora tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát az öregségi nyugdíjminimum 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg.

Gyanógeregyén a szociális támogatásokat – az elmúlt 1 évben újonnan jelentkezett személyekhez képest – szinte évek óta ugyanazok a személyek veszik igénybe. Az újonnan jelentkező rászorultak az elmúlt egy év munkanélküliségi és gazdasági problémái miatt fordultak az önkormányzathoz szociális ellátásért, így az elmúlt évben növekvő tendenciáról beszélhetünk. Az igénylőkről elmondható, hogy jelenleg szegénységben élnek, megélhetésüket állami, illetve önkormányzati segítséggel tudják csak biztosítani. Ezen személyek azok, akik munkahelyüket néhány éve elvesztették, helyette másik munkahelyet – életkoruk, szociális körülményeik miatt – nem találnak, jövedelmük kizárólag önkormányzati forrásból biztosított, aktív korúak ellátásában részesülnek, helyenként pedig lakásfenntartási támogatást kapnak ingatlanuk fenntartási költségeihez.

Gyanógeregyén a szociális támogatási rendszerben igénybe vehető támogatási formákat már azok a személyek is igénybe veszik, akik korábban anyagi biztonságban éltek, nem okozott problémát lakóingatlanuk fenntartásával kapcsolatos költségek biztosítása, a megélhetésre szánt összeg előteremtése. Az utóbbi évek gazdasági válsága azonban ezen rétegeket is súlyosan érintette, ők azok akik tovább növelik a szociálisan rászorultak számát.

Azon réteg pedig, akik az elmúlt években is szociálisan rászorultak voltak és megélhetésüket állami, illetve önkormányzati segítséggel tudták csak biztosítani, jelenleg mélyszegénységben élnek. Ezen személyek azok, akik munkahelyüket néhány éve elvesztették, helyette másik munkahelyet – életkoruk, szociális körülményeik miatt – nem találnak, jövedelmük kizárólag önkormányzati forrásból biztosított, aktív korúak ellátásában részesülnek, helyenként pedig lakásfenntartási támogatást kapnak ingatlanuk fenntartási költségeihez. A szegénységben élők ingatlanai – az önkormányzathoz érkezett adó- és értékbizonyítvány kiállítására vonatkozó kérelmek alapján – jelzálogjoggal és végrehajtási joggal terheltek, sok esetben közüzemi számlák kifizetlensége miatt. Egyes ingatlanokban a villanyórák lecserélésre kerültek, és amennyiben a fogyasztó jogosult rá előre fizető mérő felszerelését végezte el a közüzemi szolgáltató. A közüzemi szolgáltatók központi jogszabály alapján biztosítják a védendő fogyasztók nyilvántartásába való felvételét annak a fogyasztónak, aki, - vagy akinek családjában él olyan személy, aki- szociális helyzete vagy fogyatékosága miatt rászorulóknak minősül.

A szegénységben élő családok megélhetésüket biztosítandó lakásfenntartási támogatást, átmeneti segítyt, szociális tűzifát, rendkívüli, illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kaphatnak. A rászoruló családok gyermekei az oktatási-nevelési intézményekben ingyenes étkeztetésben, ingyenes tankönyvellátásban részesülhetnek.

Magyarországon a roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan nincsenek pontos adatok, általánosságban azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb.

Hazánkban azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely kisebbségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (lásd A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 7. § (1)-(2) bekezdését.)

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Gyanógeregyén hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. De elenyésző számukat mutatja az is, hogy Roma Nemzetiségi Önkormányzat a településen nem működött és jelenleg sem működik.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Az ország fejlődése és benne élők számára fontos társadalompolitikai, piacgazdasági kérdés, hogy valaki adófizető, vagy segélyből tengődő munkanélküli. Az embereknek szüksége van kiszámítható jövőképre, biztos megélhetésre. Rendszeres jövedelem nélkül egyének, családok, települések, illetve kistérségek mehetnek tönkre. Ez kihat az egészségügyre, az oktatásra, a szociális területekre, a közbiztonságra és számos más területre. Ahol van munkalehetőség ott van a fejlődés, a fejlődést látva fokozódik a település szerepe, jelentősége, nő a lakosságszám, ami generálja a további gyarapodást. Ahol nincs munkalehetőség onnan elköltöznek az emberek, értéktelenné válik a település.

Nemcsak a munkahelyteremtésre, hanem a munkahelyek megtartására is nagy gondot kell fordítani. Az elmúlt időszakban megfigyelhető gazdasági átalakulás következtében nagymértékben változott a falvak gazdasági szerepe, jelentősége. Korábban szinte minden településen működött mezőgazdasági szövetkezet, melyek - csak kevés kivétellel - megszűntek, a dolgozók száma a felére csökkent.

A mezőgazdaság visszaszorításával az alacsonyan képzett vagy képzetlen réteg egyik legnagyobb foglalkoztatója szűnt meg a hátrányos helyzetbe, a kilátástalanságba taszítva jó pár embert.

Ezen emberek foglalkoztatottsága folyamatosan akadályokba, nehézségekbe ütközik már évek óta, munkaerő-képességük alapvetően is, de az évek során még inkább megkopott, egy részük nincs is munkára képes állapotban. A szolgáltatóipar és a versenyszféra, mely manapság a munkaerő legnagyobb felvevő piaca alkalmatlan arra, hogy ezen munkavállalók részére munkát biztosítson.

Ez a folyamat megfigyelhető Gyanógergyén is. A korábban jelentős mezőgazdasági munkavállalók egy része ugyan már nyugdíjban van, a fiatalabbak a közeli városokban helyezkedtek el vagy éppen magánvállalkozásban folytatnak mezőgazdasági tevékenységet.

A községben néhány kisebb vállalkozás működik, melyek ugyan egy-két helyi lakost foglalkoztatnak, de általában az ingázás jellemző a község aktív korú népességére.

A megyeszékhely közelsége miatt ez különösebb problémát nem is jelent, tekintve a megfelelő autóbusz közlekedést, illetve az utóbbi időben megnövekedett személygépkocsi parkot.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Meg kell azonban jegyezni, hogy a regisztráltak száma nem feltétlenül tükrözi a tényleges munkanélküliséget, mert vannak, akik alkalmi munkavállalóként itthon vagy a szomszédos országokban, vagy éppen a „fekete gazdaságban” dolgoznak.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2008	49	59	108	1	2,0%	2	3,4%	3	2,8%
2009	51	50	101	2	3,9%	5	10,0%	7	6,9%

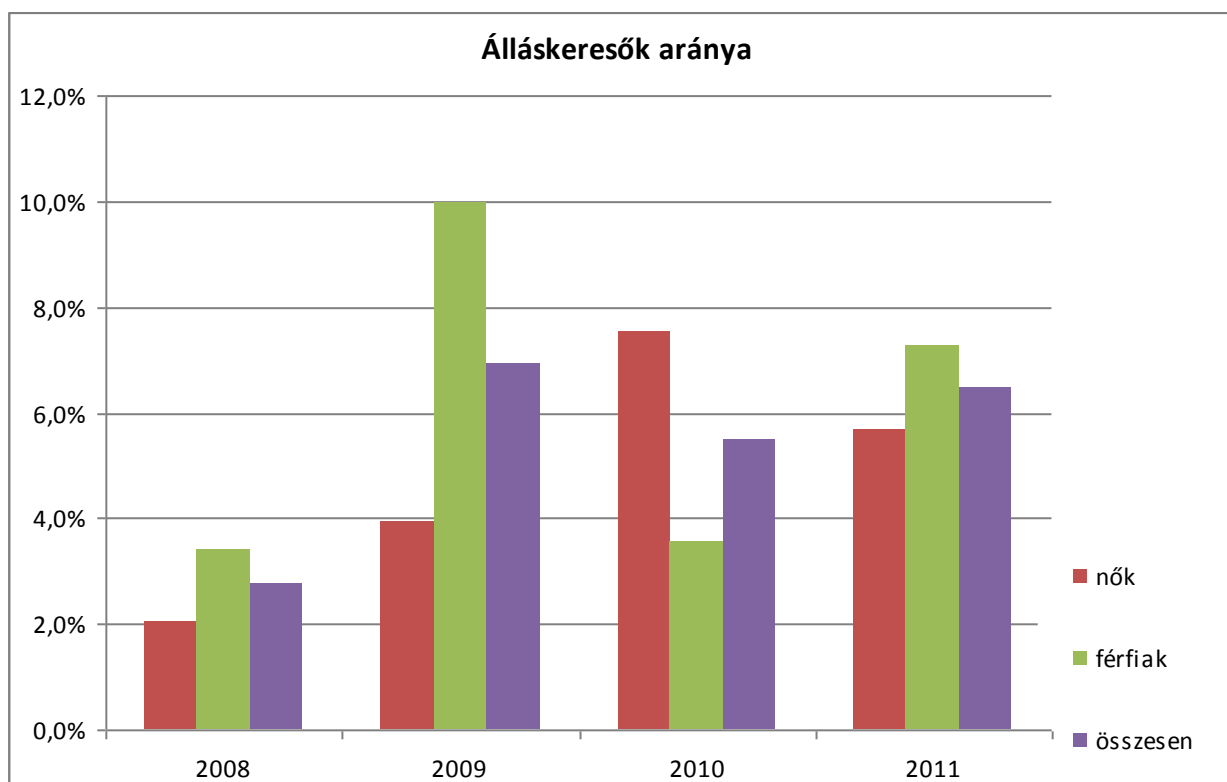
2010	53	56	109	4	7,5%	2	3,6%	6	5,5%
2011	53	55	108	3	5,7%	4	7,3%	7	6,5%
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

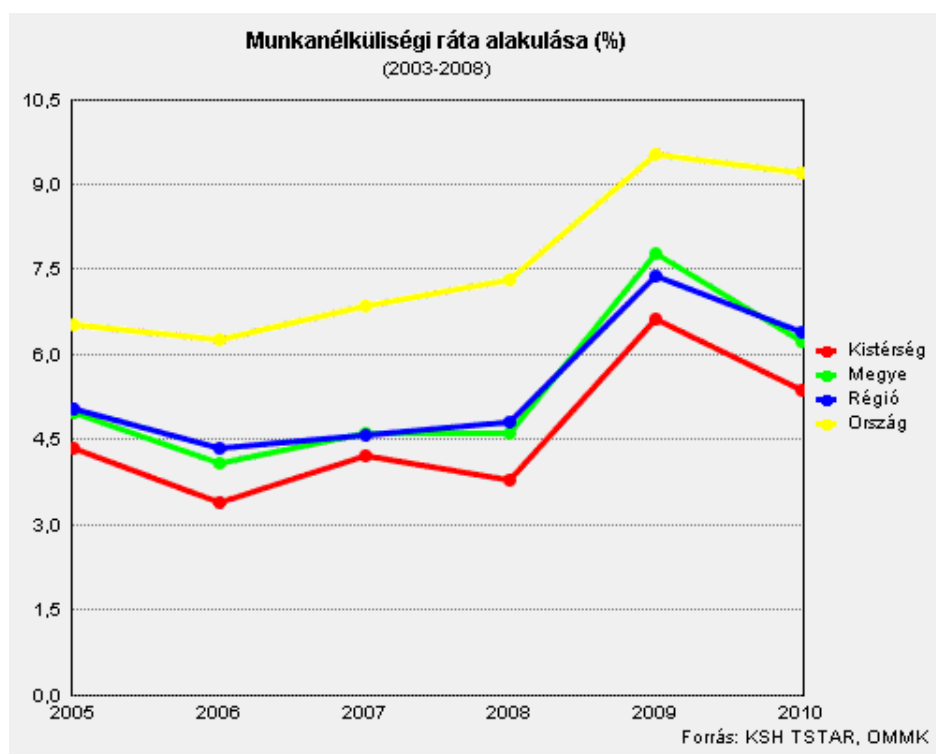
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai szerint a településen az aktív korú lakosságon belül a munkanélküliek száma évek óta 6% körül mozog. Ez az érték az országos, megyei és a kistérségi munkanélküliségi rátával összehasonlítva a település szempontjából kedvezőtlen mértékűnek tekinthető, de ez nem jelenti azt, hogy az aktív korúak közel 94%-a foglalkoztatott, ugyanis a 15-22 éves korosztály nagyobb része még az oktatási, képzési idő meghosszabbodásának eredményeképpen tanuló, vagyis inaktív.

Ebben a korcsoportban vannak azok a 60. életévüket még be nem töltött személyek is, akik korhatár előtti nyugellátásban részesülnek, vagyis szintén inaktívak.

Ebben a csoportban szerepelnek azok a személyek is, akik gyermekgondozási díjban, gyermekellátási segélyben vagy gyermeknevelési támogatásban részesülnek, illetve néhányan rokkantsági ellátásban, rehabilitációs járadékban vagy egyéb rendszeres pénzellátásban részesülnek, vagyis szintén inaktívak.

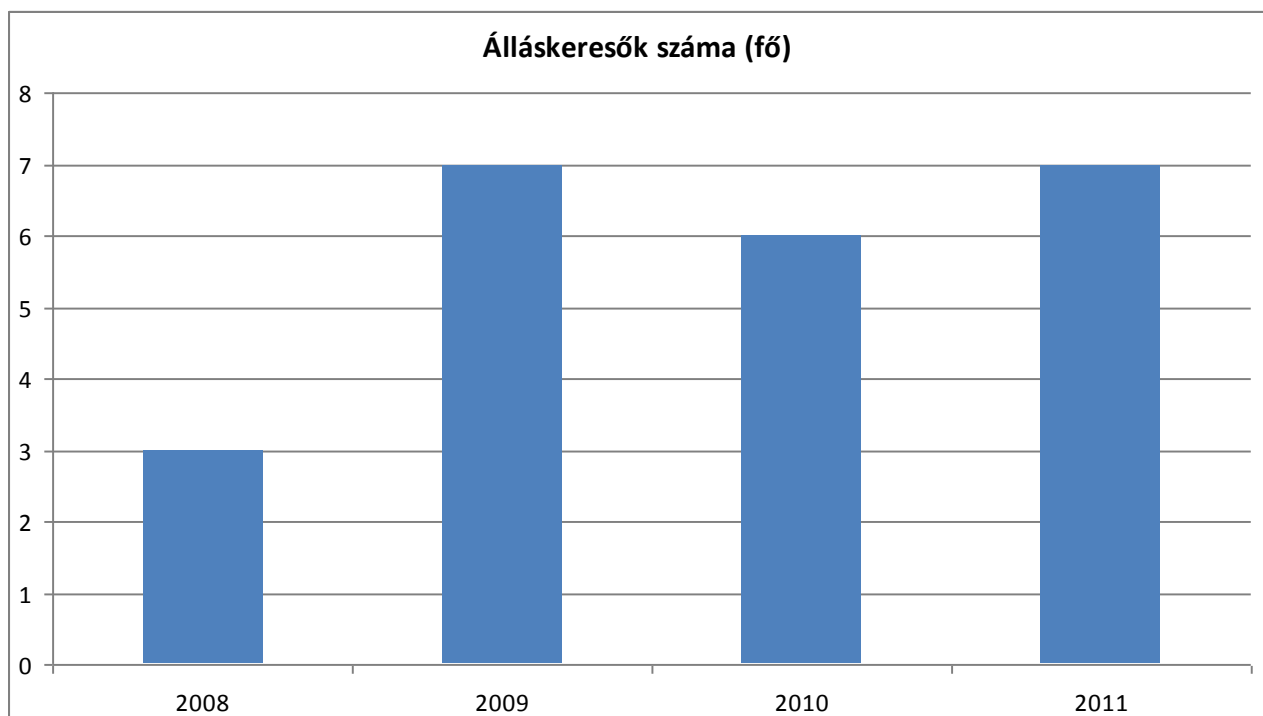

Az országos munkanélküli rátához képest a szombathelyi kistérség munkanélküli rátája jóval alacsonyabb. Ennek oka az lehet, hogy a Szombathely vonzáskörzetében lévő településeken élők a szombathelyi munkaerőpiacon találnak maguknak munkát.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	3	7	6	7	n.a.
20 éves és fiatalabb	fő	0	0	0	0	n.a.
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	n.a.
21-25 év	fő	1	1	0	1	n.a.
	%	33,3%	14,3%	0,0%	14,3%	n.a.
26-30 év	fő	0	0	1	1	n.a.
	%	0,0%	0,0%	16,7%	14,3%	n.a.
31-35 év	fő	0	1	0	1	n.a.
	%	0,0%	14,3%	0,0%	14,3%	n.a.
36-40 év	fő	0	1	2	1	n.a.
	%	0,0%	14,3%	33,3%	14,3%	n.a.
41-45 év	fő	1	1	1	1	n.a.
	%	33,3%	14,3%	16,7%	14,3%	n.a.
46-50 év	fő	1	2	0	0	n.a.
	%	33,3%	28,6%	0,0%	0,0%	n.a.
51-55 év	fő	0	1	2	2	n.a.
	%	0,0%	14,3%	33,3%	28,6%	n.a.
56-60 év	fő	0	0	0	0	n.a.
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	n.a.
61 év felett	fő	0	0	0	0	n.a.
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A TeIR adatbázis Idősoros Elemző 2011-es adata szerint a 45 évesnél idősebb regisztrált munkanélküliek aránya → Vas megyében: 35,25. Gyanógeregyén élő 51-55 év közötti regisztrációval rendelkező munkanélküli lakosok aránya elmarad ettől a megyei aránytól. Ez azzal magyarázható, hogy sokan a szombathelyi munkaerőpiacon találnak maguknak munkát, mivel nem okoz nehézséget a bejárás a 23 km-es távolság miatt.

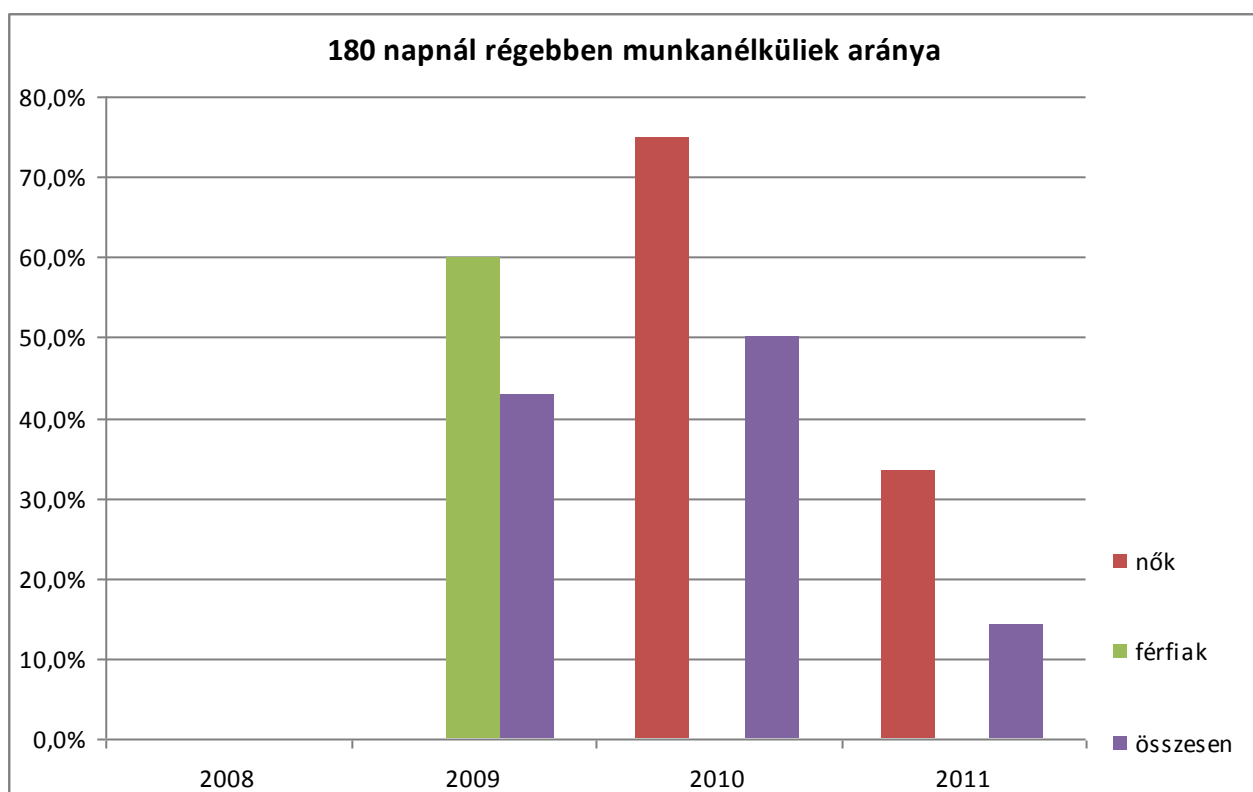
A táblázatból az is megállapítható – a 2010. és 2011-es adatokat nézve –, hogy az 51-x éveseket érintő munkanélküliség helyi viszonylatokban magas.

Különösen kiemelkedő értéket mutat a munkanélküliség 2009-ben, mely a 2008-as ún. gazdasági válság következményeként az egész országban megfigyelhető tendencia volt. Aztán 2010-től kezdődően egyes korcsoportokban csökkenés volt tapasztalható, azonban jelentős változás 2011. évben következett csak be.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	1	2	3	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2009	2	5	7	0	3	3	0,0%	60,0%	42,9%
2010	4	2	6	3	0	3	75,0%	0,0%	50,0%
2011	3	4	7	1	0	1	33,3%	0,0%	14,3%
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A TelR adatbázis Idősoros Elemző 2009-es adata szerint a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma/1000 lakos → Vas megyében: 25,335. Gyanógergye lakossága 2009-ben 156 fő volt, ebből összesen 7 nyilvántartott munkanélküli, amelyből 3 fő volt a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküli. Ebből látszik, hogy a településen a megyei átlag alatt van a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya. Ugyanakkor magas a tartós munkanélküliek aránya a regisztrált álláskeresők számából.

A fenti táblázatok számadataiból kiderül, hogy Gyanógergyén a regisztrált munkanélküliek száma az elmúlt 5 évben fokozatosan növekedett. A regisztrált munkanélküliek számának fele 2009. és 2010. évben a 180 napnál régebb óta regisztrált, vagyis tartós munkanélkülinek tekinthető, akik száma 2011. évben csökkent. A munkanélküliek között a nemek arányában jelentős különbség 2009. és 2010. évben volt tapasztalható, ezt követően ez nem releváns. A tartós munkanélküliek között változó tendenciát mutatott a nemek aránya.

A tartós munkanélküliek egy része évente részt vesz az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatásban, mely az elmúlt évek alatt egyetlen esélyüké vált. A tartós munkanélküliek másik része vagy alkalmi munkavállalóként vállal munkát vagy családban él eltartottként.

A helyi társadalmi viszonyokat ismerve kijelenthető, hogy élnek olyan emberek is a településen, akik aktív korúak, de nem vesznek részt munkaerő piacon és regisztrálva sincsenek a Munkaügyi Központban. Az ő helyzetük és számuk ismeretlen, de nem lehet jelentős. Tekintettel arra, hogy Gyanógergye a nyugati határ mellett fekszik többen járnak a településről a közeli Ausztriába dolgozni, akik szintén nem jelennek meg a magyar munkaerő piacon, számuk nem meghatározható.

180 napnál hosszabb ideje munkanélküliek összehasonlítása nemek szerint

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma		
	nő	férfi	összesen	nő	Férfi	összesen

	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	12	13	25	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2009	13	15	28	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2010	12	13	25	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2011	12	12	24	0	0,0%	1	8,3%	1	4,2%
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat mutatja, hogy a településen 2008. évtől kezdődően 1 férfi pályakezdő álláskereső volt 2011. évben. Ezt leszámítva a pályakezdők elhelyezkedése megoldott.

Ennek oka talán az is lehet, hogy gyermeket vállaltak, így kimaradnak a munkanélküliséget mutató adatokból.

A munkaerő piacra való belépéskor hamar megtudhatjuk, hogy az iskolában elsajátított ismeretanyagra, tudásra van-e kereslet. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

Ha összehasonlítjuk a településen élő 18 és 25 évesek számát a pályakezdő munkanélküliek számával, akkor elmondhatjuk, hogy a településen a pályakezdők nem szenvednek munkanélküliségben.

Feltételezhető az is, hogy a pályakezdőknek tekintendő fiatalok egy része még eltartotti pozícióban van, vagyis nem regisztrált munkanélküliként él családban, tekintve hogy ők a Munkaügyi Központtól támogatásban úgyszemint részesülnek, illetve a 25 év alattiak még közép vagy felsőfokú oktatási intézményben tanulnak.

Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerő piac elvárásai ma már nem csak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző szakmai kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	132	65	67	111	54	57	21	15,9%	11	16,9%	10	14,9%
2011	114	51	63	n.a.	n.a.	n.a.	114	n.a.	51	n.a.	63	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A táblázat iskolai végzettségre vonatkozó adatai a KSH népszámlálás során begyűjtött adataiból nyerhetők. A 2011. évben elvégzett népszámlálás adatai a TeIR KSH adatbázisában még nem találhatóak meg.

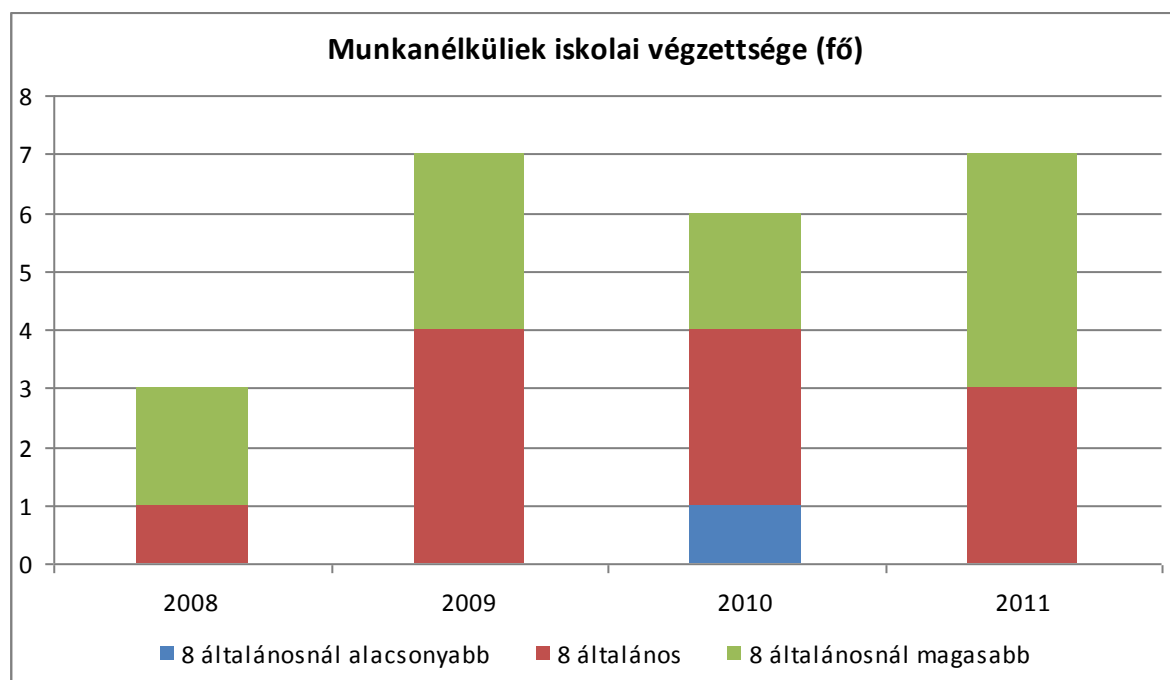
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	3	0	0,0%	1	33,3%	2	66,7%
2009	7	0	0,0%	4	57,1%	3	42,9%
2010	6	1	16,7%	3	50,0%	2	33,3%
2011	7	0	0,0%	3	42,9%	4	57,1%

2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
------	------	------	------	------	------	------	------

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2008-as adatoktól kezdődően az látszik, hogy csekély 1 fő volt 2010. évben a településen 8 iskolai osztálynál kevesebb iskolai végzettséggel rendelkező álláskereső. Valószínűsíthető, hogy a meghirdetett állásokra a túlképzett diplomás személyeket nem tudják vagy akarják alkalmazni a magasabb bér és járulécai miatt.

A népesség iskolai végzettség szerinti összetételére alapvetően jellemző, hogy a 15 és idősebb korú népességből elsősorban a nyugdíjas korú népesség az, akik nem rendelkeznek 8 általános iskolai végzettséggel. Figyelemmel arra, hogy a munkanélküliek iskolai végzettség szerinti összetételénél csak az aktív korú népesség körében vizsgálódunk már nem találkozunk, vagy csak nagyon ritkán olyan személlyel, aki nem végezte el az általános iskola 8 osztályát.

A táblázatból az is kiderül, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma 2008. évben magasabb volt a munkanélküliek körében, a duplája volt. Ennek oka, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettség magába foglalja a szakiskolai, szakmunkás végzettséget, a gimnáziumi, szakközépiskolai érettségit, végzettséget, valamint a főiskolai, egyetemi végzettséget, mivel ebbe a kategóriába tartozók létszámailag is többen vannak, ezért fordul elő, hogy a munkanélküliek körében is magasabb az arányuk.

Az elmúlt 15 évben a tankötelezettség életkori határát a 18. életév betöltéséhez kötötték, vagyis a 8 általános elvégzését követően minden gyermeknek tovább kellett tanulni, ezzel megnövelték az esélyét annak, hogy a fiatalok 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséget szerezzenek.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	0

2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Gyanógeregye községben felnőttoktatás nincs, így erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal. Ha a településen élők közül valakinek nincs meg a 8 általános iskolai végzettsége az legközelebb Szombathelyen tud beiratkozni olyan oktatási intézménybe, ahol az alapvégzettséget meg tudja szerezni.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A településen nincsen középfokú intézmény, ezért erre vonatkozóan adattal nem rendelkezünk. A tanulni szándékozók Szombathely város felnőttoktatási intézményeiben tanulhatnak és tudnak szakképzettséget vagy érettségit szerezni.

c) közfoglalkoztatás

A települési önkormányzat az aktív korú nem foglalkoztatott személyek munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatalának Munkaügyi Kirendeltségén keresztül foglalkoztatást szervez. A személyek alkalmazására főként köztisztasági feladatok ellátása végett volt szükség. A közfoglalkoztatott személyek alkalmazása során hátrányos megkülönböztetésre nem került és kerül sor.

A Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által szervezett munkaprogram keretében Gyanógeregye települést átszelő Sorok patak partjának és környezetének megtisztítására kerül sor.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	2	18,34%	0	0
2011	4	37,03%	0	0
2012	1	n.a	0	0

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Gyanógeregye Község Önkormányzata az elmúlt három évben igyekezett minél több foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyt bevonni a közfoglalkoztatásba, illetve olyan személyeket is, akik regisztrált munkanélküliek, de az önkormányzattól a család jövedelmi helyzete miatt támogatásban nem részesülhettek. Közfoglalkoztatásban az aktív korú lakosság kb. 0,65%-a vett részt.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Gyanógeregyén az önkormányzat és a különböző iparban érdekelt vállalkozások foglalkoztatnak munkavállalót. A vállalkozások közül a helyben működő, vagyis a ténylegesen a településen munkát végző (helyhez kötött) vállalkozásokat vettük figyelembe. Ezek a vállalkozások helyi viszonylatban 10 főnél kevesebb embert foglalkoztatnak. Az önkormányzattól és a vállalkozásoktól az önkormányzat közreműködésével begyűjtött adatok alapján megállapítható, hogy helyben a közszférában nem, a vállalkozásokban pedig alacsony számban alkalmaznak gyanógeregyei lakosokat. Jellemző, hogy a környező – Sorkifalud, Nemeskolta – településeken lakó munkavállalókat foglalkoztatnak.

A község aktív korú lakóinak nagy része azonban a közeli megyeszékhelyen dolgozik, de adódik munkalehetőség a szomszédos településeken is. Tekintettel az infrastruktúra rohamos fejlődésére szinte minden háztartás rendelkezik autóval, néha többel is, ezért a nagyobb távolságok sem jelenthetnek akadályt.

Gyanógeregye település közlekedési szempontból történő megközelítése közúti szempontból megoldott. Gyanógeregye község Szombathely megyei jogú városhoz – kb. 23 km – és az osztrák határhoz való közelsége kellő mobilitást teremt Szombathely városba történő munkába járáshoz és a külföldi munkavállaláshoz. Potenciális munkalehetőséget a településen az önkormányzat és a kisvállalkozások biztosítanak. Nagy mértékű tervezett beruházás jelenleg nincs folyamatban és a közeljövőben sem várható.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok továbbképzéséhez, képzéséhez, illetve esetleges átképzéséhez a megyeszékhelyen van lehetőség, amely a fentiekben említett tömegközlekedés igénybevételével könnyen megoldható.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A szakképzettséggel nem rendelkező munkanélküliek vagy a szakképzett munkanélküliek számára az átképzésre, illetve a szakképesítést jelentő tanfolyamok elvégzésére szintén csak a közeli Szombathely városban van lehetőség.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat az eddigi években mindig felvállalta a közfoglalkoztatást, ennek keretén belül több személyt foglalkoztatott saját intézményeiben. (roma foglalkoztatott nincs)

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés tekintetében panasz nem érkezett.

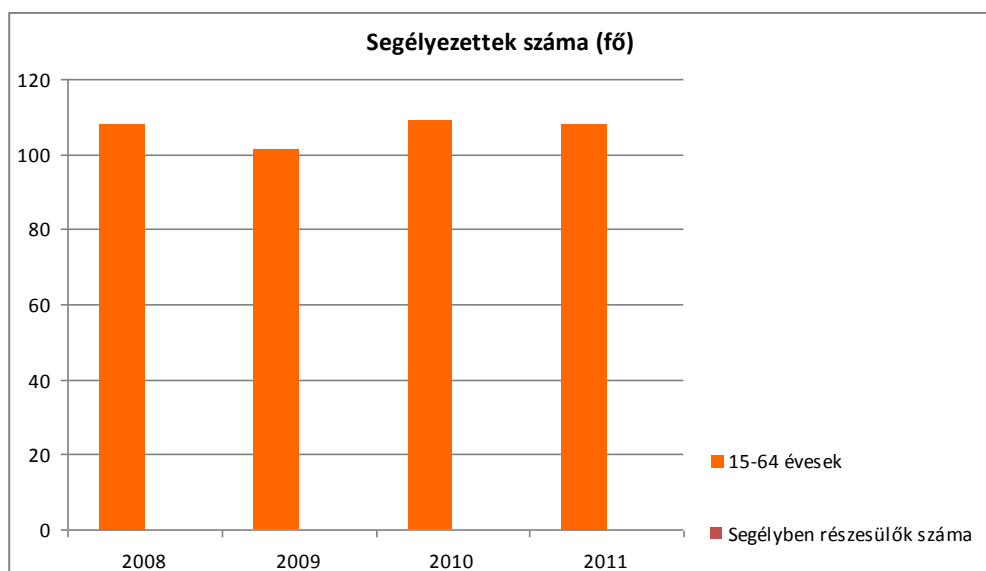
Az önkormányzat elsősorban a gyereket egyedül nevelő anyák, vagy gyermekes családok munkanélküli tagját próbálja előnyben részesíteni a foglalkoztatás során és igyekszik a lehetőségekhez mérten fokozatosan mindenkit bevonni a közfoglalkoztatásba.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresői száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. 1. negyedév	6	0	0
2008. 2. negyedév	2	0	0
2008. 3. negyedév	3	0	0
2008. 4. negyedév	2	0	0
2008. átlag	3,25	0	0
2009. 1. negyedév	4	0	0
2009. 2. negyedév	5	1	20
2009. 3. negyedév	5	0	0
2009. 4. negyedév	7	0	0
2009. átlag	5,25	0,25	5
2010. 1. negyedév	9	2	22,22
2010. 2. negyedév	7	2	28,57
2010. 3. negyedév	8	1	12,5
2010. 4. negyedév	6	0	0
2010. átlag	7,5	1,25	15,82
2011. 1. negyedév	12	1	8,33
2011. 2. negyedév	9	1	11,11
2011. 3. negyedév	10	1	10
2011. 4. negyedév	6	0	0
2011. átlag	9,25	0,75	2,68
2012. 1. negyedév	7	0	0
2012. 2. negyedév	4	0	0
2012. 3. negyedév	5	0	0
2012. 4. negyedév	5	0	0
2012. átlag	5,25	0	0

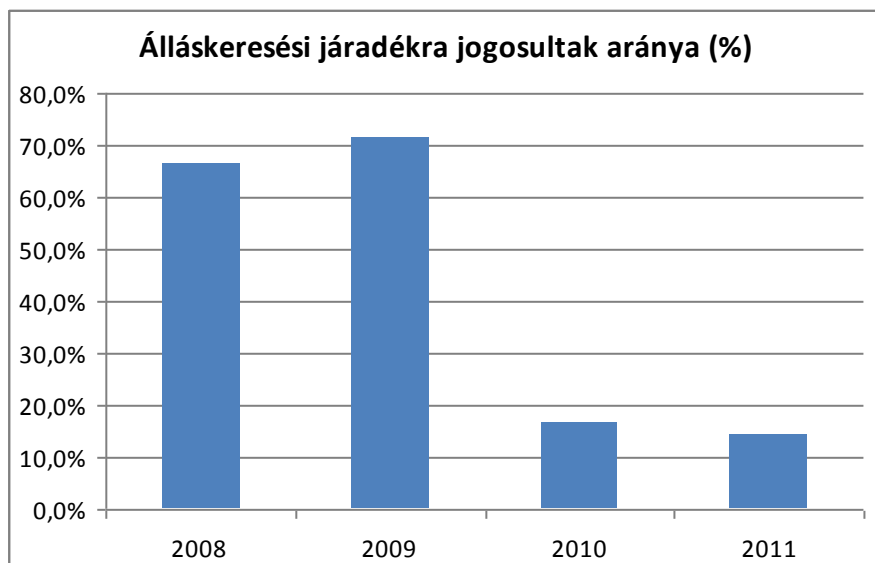
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	3	2	66,66
2009	7	5	71,42
2010	6	1	16,66
2011	7	1	14,28
2012	n.a.	1	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői járadékra jogosultak száma irreális, ugyanis az adatszolgáltatás során a központi nyilvántartási rendszerben csak negyedéves adatok állnak rendelkezésre. A negyedévek között pedig áttérés észlelhető. Ez azt jelenti, hogy egy személy az első és a második negyedévben is kaphatott járadékot és ilyenkor mindkét negyedévben számba vették.

Az adatok azonban jól szemléltetik a településen élő, munkanélküli járadékra jogosult személyek számának alakulását, az arányokat. Látható, hogy a nyilvántartott munkanélküliek közül kevesen részesülnek járadékban és számuk évről-évre változik. Kiugrás 2009-ben észlelhető a gazdasági változások következményeként.

Számottevő csökkenés az utóbbi évben tapasztalható, ugyanis a központi jogszabályokkal még inkább szigorították a munkanélküliek juttatásainak feltételein.

Az álláskeresői járadék jogosultsága tekintetében azt is fontos megjegyezni, hogy az ellátás csak rövid ideig adható. Ennek időtartama az elmúlt évben 9 hónapról 3 hónapra csökkent. Vélhetően így próbálják ösztönözni a munkanélkülivé vált személyeket arra, hogy minél hamarabb visszajussanak a munka világába, a tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy minél hosszabb ideig munkanélküli valaki annál nehezebben helyezkedik el ismét.

A nyilvántartott álláskeresők az álláskeresői járadékra való jogosultság lejártát követően foglalkoztatást helyettesítő támogatást kérhetnek az önkormányzattól.

Az álláskeresői segélyben részesülők számadatai a negyedévek tekintetében már tényleges adatokat mutatnak, melyből látható, hogy az álláskeresői segélyben részesülők száma szintén 2008-ban és 2009-ben volt a legmagasabb, ezt követően csökkent, vélhetően az álláskeresői segély jogosultsági időtartamának változása miatt és remélhetőleg a csökkenést az álláskereső eredményessége is okozza.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	0	0	n.a.	n.a.	0	0
2009	1	0,99	n.a.	n.a.	0	0
2010	3	2,75	n.a.	n.a.	0	0
2011	2	1,85	3	42,9	0	0
2012	1	1	5	n.a.	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Önkormányzati adatgyűjtés

Gyanógeregyén a rendszeres szociális segélyben részesülők száma nem jelentős.

Rendszeres szociális segélyben a községben a jogszabály rendelkezése alapján egészségkárosodott és/vagy 55 életévét betöltött személy részesült. Foglalkoztatást helyettesítő támogatást pedig az kaphat, akinek családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 90%-át, ami jelenleg 25.650 Ft. Tehát az a munkanélküli, aki családban él és a házastársa, élettársa jövedelemmel rendelkezik, még ha jövedelme nem is több, mint a garantált bérminimum, a foglalkoztatást helyettesítő támogatást a munkanélküli házastársának, élettársának nem lehet megállapítani. Mindezeket együtt aktív korúak ellátásaként említi a szociális szféra. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást 2011. szeptember 1-jét követően nevezik így. Ezt megelőzően bérpótló juttatásnak, 2011. január 1-jét megelőzően pedig rendelkezésre állási támogatásnak hívták. A megállapítás feltételrendszerében jelentős változás nem volt észlelhető. Gyanógeregyén az aktív korúak ellátásában részesülő személyek többnyire egyedülálló személyek, általában gyermek nélkül.

Az aktív korúak ellátásának megállapítására –ahogy az a korábbiakban is olvasható - 2015. március 1-jétől hatáskörrel a megyei Kormányhivatalok járási hivatalai rendelkeznek.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A község infrastrukturális feltételei kedvezőek. Ivóvíz a lakások 83%-ában van, gázhálózat a község teljes területén kiépített, a háztartások fele igénybe is veszi ezt a szolgáltatást. Szennyvízcsatorna lefedettség 76% a településen a rákötött lakások arányában.

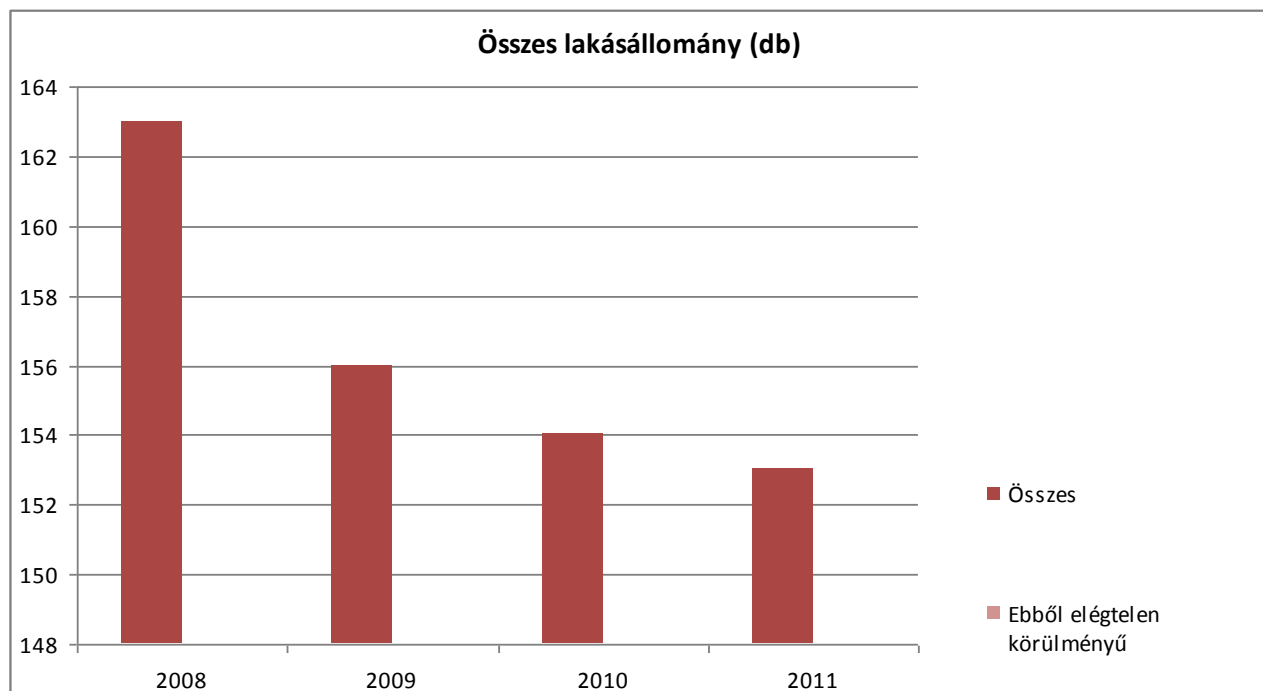
Az elmúlt időszakban a recesszió Gyanógeregyén is kézzel fogható volt. A korábbi évekhez képest a településen feltűnően kevés lakás épült, évente 1-2 épületről beszélhetünk.

A lakosság szinte teljes egészében saját tulajdonú lakásban él. A 153 lakásból viszonylag kevés tekinthető alacsony komfortfokozatúnak. Erről konkrét adattal az önkormányzat nem rendelkezik.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	163	0	2	0	0	0	0	0
2009	156	0	2	0	0	0	0	0
2010	154	0	2	0	0	0	0	0
2011	153	0	2	0	0	0	0	0
2012	153	0	2	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: önkormányzati adatok

3.4.3. számú táblázat – Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	1	0
2010	0	0
2011	3	0
2012	3	0

Forrás: önkormányzati adatok

Gyanógeregye községben adósságcsökkentési szolgáltatás, támogatás nincs.

A rászoruló személyek lakásfenntartási kiadásai csökkentése érdekében természetben nyújtandó lakásfenntartási támogatást vehetnek igénybe. Ebben az esetben a megállapított támogatást az önkormányzat az igénylő által választott közüzemi szolgáltató részére utalja havonta.

A lakásfenntartási támogatásban részesülők számának rohamos növekedése észlehető 2011. évben, ugyanis az akkori jogszabályváltozás eredményeképpen a jogosultság megállapításának feltételei jelentősen változtak. Korábban a lakásfenntartási támogatást az vehette igénybe, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg az öregségi nyugdíjminimum 150%-át.

Ez az összeghatár 2011-ben 250%-ra változott és az egy főre jutó jövedelem helyett, fogyasztási egységgel kell számolni, mely esetben az osztó szám kisebb értékű lett ugyan, de a jogosultsági értékhatár 150%-ról 250%-ra történő emelkedésével a támogatásra mégis egyre több család vált jogosulttá. (figyelembe véve, hogy az öregségi nyugdíjminimum összege 2008 óta nem változott).

Ezen kívül a korábban a Magyar Államkincstárnál igényelhető gáz-ártámogatást is megszüntették, amit a lakásfenntartási támogatás igénybevételeivel kívántak helyettesíteni.

a) bérlakás-állomány

Gyanógeregye Község Önkormányzat tulajdonában két bérlakásként használt ingatlan van, mindkét ingatlan teljesen közművesített. Mindkét lakás Sorkifalud község belterületén található. Jelenleg az egyik bérlakást veszi igénybe egy család, állaga karbantartott. A lakás bérleti díja nagyon kedvező, hiszen jóval a piaci érték alatt áll. Ez köszönhető annak, hogy köznevelési intézményében foglalkoztatott személy birtokában van.

Az önkormányzat másik bérlakása felújításra szorul, azonban az önkormányzat jelenlegi tervei között nem szerepel az ingatlan felújítása.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat tulajdonában nem áll szükség lakás. Az önkormányzat jelenlegi szándékai között nem szerepel szükség lakás vásárlása.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs Gyanógeregye településen.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakhatási feltételeket a lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. (villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a

távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez)

Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával. A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani. Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

Gyanógeregye Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Önkormányzat által biztosított lakáscélú támogatásokról szóló 2/2001 (III. 29.) önkormányzati rendeletében támogatási formaként első lakáshoz jutók támogatását biztosítja. Ebben a támogatásban részesíthető:

a) az a természetes személy, illetve család, aki-akik Gyanógeregye községben állandó lakosok, jogerős építési engedéllyel rendelkeznek, vagy építés céljára lakótelket vásárolnak, és jogerős használatba vételi engedélyük még nincs;

b) az a természetes személy, illetve család, aki-akik nem a település állandó lakója, azonban a településen építési telket vásárolt, arra vonatkozóan építési engedéllyel rendelkezik, illetve üres lakást vásárolt.

A képviselő-testület évente személyenként maximum 100.000 Ft támogatást nyújt a támogatásban részesíthetők számára. Az első lakáshoz jutók támogatását az önkormányzat költségvetésében az elmúlt években gazdasági helyzetére tekintettel nem tudta biztosítani.

Lakásfenntartási támogatás helyett 2015. március 1-jét követően Gyanógeregye Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és az egyes szociális ellátási formák helyi szabályairól, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló 1/2015. (II.12.) önkormányzati rendelete alapján a rászorulóknak –a korábbiakkal megegyező feltételek mellett – települési támogatás nyújtható.

f) eladósodottság

Az elmúlt években fellépő sokat emlegetett devizahitelek problémáival nyilván a településen is sok ember küzd. Ennek eredményeként az ingatlanok jelentős hányada pénzügyi, a közüzemi szolgáltatók felé való tartozás esetében pedig a közüzemi szolgáltatók jelzálogjogával és végrehajtási jogával terhelt, mely az eladósodás szempontjából komoly veszélyt jelent.

Megállapítható továbbá az önkormányzathoz beérkezett árverési kifüggesztési kérelmekből, hogy az utóbbi években tapasztalható gazdasági válság következményeként több, addig jómódú család és vállalkozás került az eladósodottság határára. Az eladósodottság mértéke a település tekintetében közepesnek mondható. Az eladósodottság érezhető az önkormányzat által kivetett adók befizetési hajlandóságán és teljesítésén is.

A krízishelyzetben lévő személyek támogatásáról szóló jogszabály hatályának ideje alatt (egy-két évvel ezelőtt) a támogatás igénybevételének lehetőségével csak kevés ember élt. Természetesen nem zárható ki annak eshetősége sem, hogy a településről azért költöznek el emberek és azért adják el ingatlanukat, mert erre kényszerülnek. A lakhatási problémával küzdő és ezáltal veszélyhelyzetben lévő családokról, védendő fogyasztónak minősülő, előrefizetős mérővel rendelkező, vagy szolgáltatásból kikapcsolt személyekről az önkormányzat adattal nem rendelkezik.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Gyanógeregyén külterületi és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, és egyéb lakott helyek nincsenek.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%.

Ez alapján kijelenthető, hogy Gyanógeregye községben szegregátum nem alakult ki.

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzatok számára jogszabály kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Ez az alapján a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az egészségügyi ellátás a településen a háziorvosi ellátás útján történik. A háziorvosi szolgálatot a Megyei Egészségbiztosító Pénztár finanszírozza. Az ellátás a lakosságszámtól függő fix finanszírozás, amit kiegészít a kártyával bejelentkezett betegek utáni teljesítménydíjazás.

Az egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó Háziorvosi Központi Ügyeleti feladatokat külön megállapodás alapján biztosítják. A járóbeteg-szakellátás és fekvőbeteg ellátás Szombathelyen valósul meg.

A település egészségügyi szolgálatát 1 fő háziorvos látja, aki Gyanógeregyén és a szomszédos településeken Sorkifaludon és Nemeskoltán is teljesít szolgálatot. Gyanógeregyén kéthetente kedd délelőtt van rendelés. Délután 4 órától másnap reggelig és hétvégenként a központi orvosi ügyeleten, Szombathelyen vehető igénybe a szükséges orvosi ellátás.

A településen lakók a fogorvosi ellátást legközelebb Szombathelyen vehetik igénybe, akárcsak a Központi Orvosi Ügyeletet. A községben fiókgyógyszertár nem működik, az legközelebb Rum községben vagy a megyeszékhelyen található.

Sorkifalud, Nemeskolta, Gyanógeregye és Sorkikápolna községben 1 védőnő látja el a gyermekek alapvető egészségügyi ellátásával kapcsolatos feladatokat.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	0	0

2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés 2012 évre

A háziorvosi szolgálat Sorkifalud településen működik. A háziorvos a felnőttek és a gyermekek ellátását is biztosítja.

Azok, akik gyermekük ellátásával mégis gyermekorvost bíznanak meg legközelebb a 23 km-re található Vépen és Szombathelyen tudják ezt az ellátást igénybe venni.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	7
2009	9
2010	0
2011	7
2012	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A természetben nyújtott támogatások köréből kiemelkedik a közgyógyellátásban részesülők száma. Számuk azonban az utóbbi években fokozatosan csökkent. Nagy részük alanyi jogon jogosult közgyógyellátásra.

A gyermekek közül azok a gyermekek, akik után szüleik magasabb összegű családi pótlékban részesülnek, a felnőttek közül pedig azok, akik rokkantsági ellátásban, rokkantsági járadékban, illetve hadigondozotti ellátásban részesülnek.

Méltányosságból közgyógyellátásban az önkormányzat döntése értelmében azok a személyek részesülhetnek, akik alacsony jövedelemmel és az egészségbiztosítási pénztár által igazolt magas gyógyszerköltséggel rendelkeznek.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2008	1
2009	2
2010	3
2011	1
2012	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ápolási díjban Gyanógeregyén az részesülhet, aki súlyosan fogyatékos, vagy 18 éven aluli tartóan beteg hozzátartozóját ápolja. Az ápolási díj összege az ápolat személy szakértői véleménye alapján megállapított ápolási szükséglete szerint különböző összegű, az öregségi nyugdíjminimum 100%-a, illetve 130%-a.

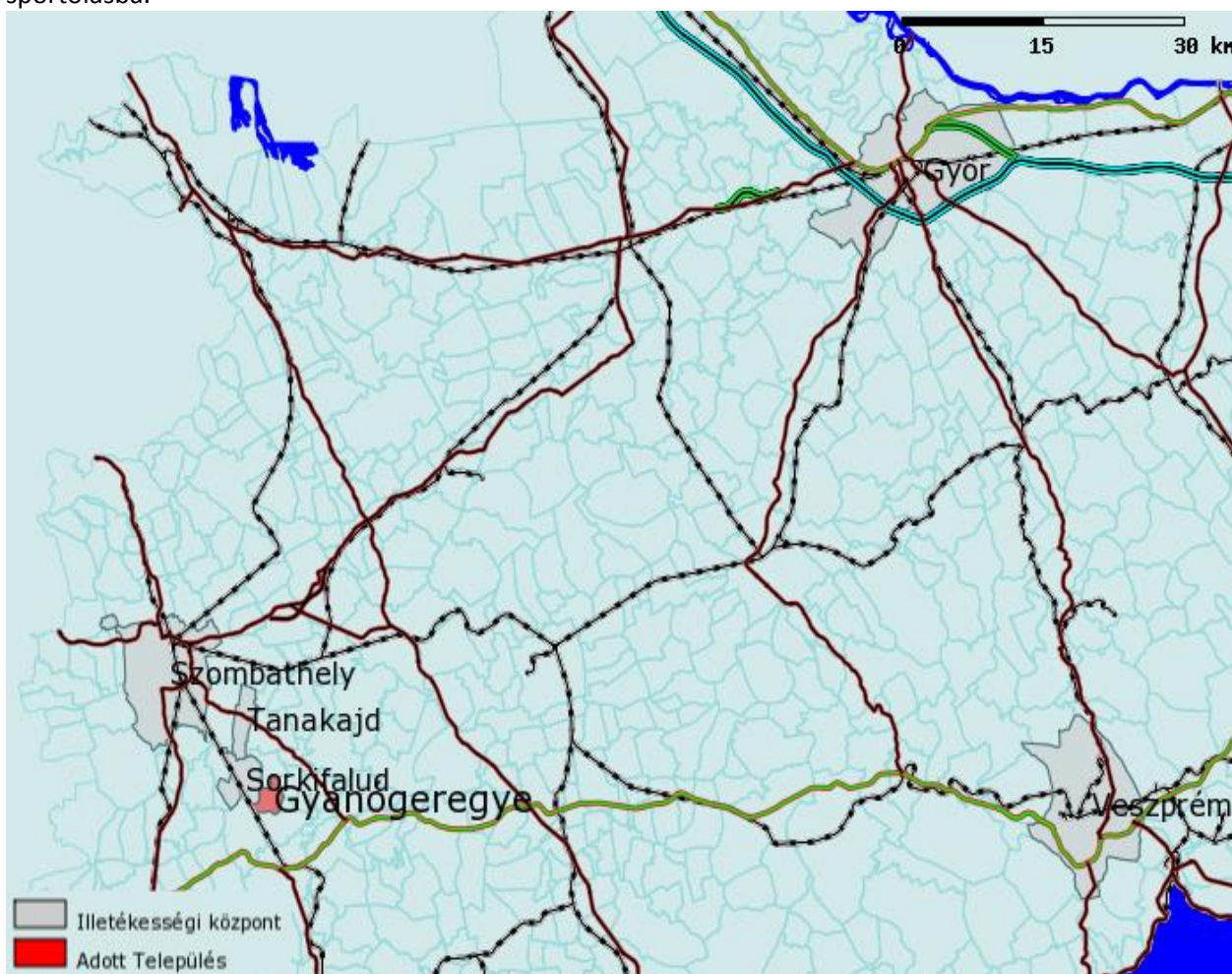
b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. A hozzáférhető rendszeres, ún. behívóleveles szűrések vannak manapság, például méhnyak és emlőszűrés, tüdőszűrés. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé. A

szűrővizsgálatokat különböző intézményekben a közeli városban, vagy a házi orvos által helyben szervezett szűréseken vehetik igénybe, de az ezeken való részvételtől a településen nem rendelkeznek adatokkal. A kisgyermekkorban, óvodás korban és iskoláskorúak körében kötelező oltások és státuszvizsgálatok elvégzését a gyermekorvos, illetve védőnő folyamatosan végzi. A házi orvos egyben az iskolaorvos is. A kötelező védőoltások jelentősége a településen általánosan elismert, s nem jellemző, hogy maradnának ki gyermekek a védőoltásból. A fogászati szűrővizsgálatokat az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermekfogorvos végzi az oktatási intézménnyel történt megállapodás alapján. A fogászati szűrővizsgálaton ily módon szinte minden tanuló megjelenik.

A lakosság egészségvédelme érdekében az önkormányzat alkalmanként szervez prevenciós egészségügyi programot (látásvizsgálat, hallásvizsgálat, egészségügyi alkalmassági vizsgálat), egészségmegőrzést elősegítő előadásokat, rendezvényeket szervez a falu lakossága részére.

A község állandó ünnepein, családi napján kiemelt figyelmet szentel a sportprogramok szervezésére és lebonyolítására, hangsúlyt helyezve arra, hogy minél szélesebb körben vonja be a fiatalokat a sportolásba.

* Az elérési idők meghatározása során az országos közúthálózaton, illetve a belterületen a KRESZ által meghatározott általános sebességhatárításokkal (130, 110, 90, 50 km/h), kompok esetében 7 km/h sebességgel számoltunk.

Település: Gyanógeregye			
Intézmény típusa	Központ	Eljutási idő * Óra:Perc	Távolság km

Építésügyi Hivatal	Szombathely	0:21	19,704
Építésügyi körzetközpont	Szombathely	0:21	19,704
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség	Szombathely	0:21	19,704
Gyámhivatal	Szombathely	0:21	19,704
Kerületi Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Hivatal	Szombathely	0:21	19,704
Kistérségi ÁNTSZ	Szombathely	0:21	19,704
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség	Szombathely	0:21	19,704
Körzeti Földhivatal	Szombathely	0:21	19,704
Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Bányakapitányság	Veszprém	1:29	95,76
Megyei földhivatal	Szombathely	0:21	19,704
Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Szombathely	0:21	19,704
Megyei Kormányhivatal	Szombathely	0:21	19,704
Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerv	Szombathely	0:21	19,704
Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága	Szombathely	0:21	19,704
Megyei Kormányhivatal Építésügyi Hivatalának Állami Főépítésze	Győr	1:53	110,686
Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága	Szombathely	0:21	19,704
Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatósága	Szombathely	0:21	19,704
Megyei Kormányhivatal Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság	Győr	1:53	110,686
Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ	Szombathely	0:21	19,704
Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága	Tanakajd	0:9	9,333
Megyei népegészségügyi szakigazgatási szerv	Szombathely	0:21	19,704
MKh. Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerveinek Munkavédelmi Felügy.	Szombathely	0:21	19,704
MKh. Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szervének Munkaügyi Felügy.	Szombathely	0:21	19,704
Munkaügyi központ kirendeltsége	Szombathely	0:21	19,704
NeKI Kirendeltség	Szombathely	0:21	19,704
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Megyei Adóigazgatóság	Szombathely	0:21	19,704
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Megyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága	Szombathely	0:21	19,704
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Regionális Adó Főigazgatósága	Győr	1:53	110,686
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatóság	Győr	1:53	110,686
Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság	Szombathely	0:21	19,704
Okmányiroda	Szombathely	0:21	19,704
Országos Egyéni Választó Kerületek	Szombathely	0:21	19,704
Polgármesteri hivatalok	Sorkifalud	0:2	2,315
Rendőrkapitányság	Szombathely	0:21	19,704
Szociális és gyámhivatal	Szombathely	0:21	19,704
Tűzoltóság	Szombathely	0:21	19,704
Városi Bíróság	Szombathely	0:21	19,704
Városi Ügyészség	Szombathely	0:21	19,704
Vízügyi Igazgatóság	Szombathely	0:21	19,704

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A család- és nővédelmi gondozás (Eütv.), családtervezés, fogamzás előtti gondozás, várandós szoptatós anya gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen. Az ifjúsági egészségügyi gondozás speciális feladatainak ellátása (Eütv.) a kistérségben biztosított.

A fejlesztő foglalkozások kisgyermek, óvodások és iskolások részére szintén csak Szombathelyen biztosított állandó jelleggel a gyógypedagógiai ellátást biztosító Aranyhíd Oktatási Nevelési Központban.

Egészségügyi szakellátás helyben (kórház, sürgősségi ellátás, emlő-szűrő állomás, méhnyak-szűrő szakrendelés és fogyatékos személyek rehabilitációja) nem biztosított. Ezeket az ellátásokat a kb. 23 km-re lévő megyeközpontban, Szombathelyen lehet igénybe venni, akárcsak a rehabilitációs ellátásokat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat fenntartásában működő sorkifaludi konyha biztosítja a gyermekétkeztetést mind az óvodai nevelésben, mind pedig az iskolai oktatásban részesülő gyermekek részére.

Biztosítja továbbá Gyanógeregye Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és az egyes szociális ellátási formák helyi szabályairól szóló 3/2009. (IV. 29.) önkormányzati rendeletében meghatározott feltételeknek megfelelő jogosultak részére kedvezményesen a szociális étkeztetést, valamint döntése értelmében a vendégétkezők számára a meleg ebédet. A konyha működése során a hatósági előírásoknak megfelelően kellő figyelmet fordít a változatos és egészséges táplálkozásra, tekintettel arra, hogy jelentős számú gyermek veszi igénybe szolgáltatását. A közétkeztetés során különös figyelmet fordítanak a nagy mennyiségű idény jellegű gyümölcs és zöldség fogyasztására.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat a költségvetéséből jelentős anyagi eszközöket biztosít a helyi sportolással foglalkozó civil szervezet támogatására. Ennek keretében évente támogatásban részesíti a Sorkifalud-Gyanógeregye Sportkört. Az elmúlt években a Sportkör keretében működő futballklub a megyei bajnokság III. osztályában III-VI. helyezéseket ért el.

Gyanógeregye községben a Sorkifalud-Gyanógeregye Sportkör köré szerveződnek a sport programok. A község sportpályával nem rendelkezik, így megfelelő körülmények között a sportolni vágyók a sorkifaludi sportpályán és a hozzá tartozó öltözőben tudják igénybe venni a sportolási lehetőségeket.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A települési önkormányzat a szociális alapszolgáltatás feladatai közül az étkeztetést érvényes működési engedély keretében biztosítja Sorkifalud és Nemeskolta község önkormányzatával közösen fenntartott főzőkonyhán keresztül. Az ételt az önkormányzatok helyben fogyasztással vagy elvitel lehetőségével biztosítja. A gyanógeregyei lakosok részére a falugondnok házhoz szállítja ki a meleg ételt.

Gyanógeregye község megállapodást kötött Szombathely Megyei Jogú Várossal egyes szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatási feladatok ellátására. A családsegítés és házi segítségnyújtás feladatainak ellátása Gyanógeregyén ez alapján a megállapodás alapján biztosított. A feladatot a szombathelyi székhelyű Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója látja el.

Gyanógeregye Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 100/2014. (XI.18.) határozatával elfogadta a Táplánszentkereszti Mikrotérségi Társulás módosításokkal egybeszerkesztett társulási megállapodását, így 2015. január 1. napjától a házi segítségnyújtás, a gyermekjóléti alapszolgáltatás és a családsegítés szociális alapszolgáltatásokat a Táplánszentkereszti Mikrotérségi Társulás látja el.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzatnak nincs tudomása és adata arra vonatkozóan, hogy hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése lenne tapasztalható a szolgáltatások nyújtásakor.

Panasz a szolgáltatások ellátásával kapcsolatosan nem érkezett az önkormányzathoz.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segíti az önkormányzat a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben a helyi rendeletben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével történik.

Pozitív diszkriminációnak minősül Gyanógeregye Község Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 4/2005. (IV. 20.) önkormányzati rendeletében beiskolázási segélyt biztosít az általános iskolai és középiskolai tanulók számára. Az elmúlt néhány évben az önkormányzat a költségvetésében erre az ellátásra biztosított támogatást.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A település életében fontos szerepet töltenek be közösségi színterek, a sport, a művelődés helyi feltételeinek biztosításával.

Az önkormányzat és a civil szervezetek között az együttműködés jónak mondható. A civil szervezetek feladatok vállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig – lehetőségéhez mérten – anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz.

Gyanógeregye községben Kultúrház működik.

A gyermekek, fiatalok és családjaik részére a szabadidős programok szervezésében az általános iskola pedagógusai és az óvodapedagógusok vesznek részt. Heti rendszerességgel szervezik a 15 év alatti gyermekek szabadidejét. Vetélkedőket tartanak, az ünnepélyekre, megemlékezésekre műsorral készülnek. Az önkormányzat képviselő-testülete a helyi kezdeményezéseket támogatta és támogatja is.

A klubban a fiatalok részére számítógép használata is biztosított.

A Klubkönyvtárban mozgókönyvtár működik, mely viszonylag jelentős könyvállományával változatos témájú könyveket kínál az olvasni vágyók részére.

A Sportkör is kiveszi részét a faluban szervezett programokból, melyeket sporttal, mozgásos játékokkal színesítik.

A településen a kulturális ágazat is hozzájárul a község békés, kiegyensúlyozott közösségi életéhez. A klubkönyvtár vezetését egy fő látja megbízási szerződés alapján. A könyvtár hetente 3 alkalommal, szerdán, pénteken és szombaton, heti 7 órában áll az olvasók rendelkezésére. Ennek során helyi dokumentumhasználatra, kölcsönzésre, könyvtárközi kölcsönzésre, nyomtatásra nyílik lehetőség.

A beiratkozott könyvtári olvasók száma: 45 fő, ebből a létszámból 39 fő 2012. évben iratkozott be. Egy adott évben átlagban 555 db könyvet kölcsönöznek az olvasók.

2012-ben összesen 1079 fő használta a könyvtárat. A Klubkönyvtárban igénybe vehető internethasználat is kiemelendő, hisz 80%-ban azt 14 éven aluliak vették igénybe.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A közösségi együttélés pozitívnak mondható, etnikai konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Önkéntes munkát elsősorban a helyi egyházi közösség, alkalmanként az önkormányzat, illetve a civil szervezet végez. A településen lakó és önkéntes tevékenységet végző személyekről az önkormányzatnak nincs tudomása. Az új köznevelési törvény fokozatos hatályba lépésével a 2016-ban érettségiző diákoknak 50 óra önkéntes munkát kell végezniük, melynek során az oktatás, az egészségügyi és szociális ellátás, a környezetvédelem stb. területeken tudnak letölteni, olyan szervezeteknél és intézményeknél, akik előzetesen regisztráltak az önkéntes munka igénybevételére.

Az óvodán kívül a 2014. évben az Önkormányzat is regisztrált önkéntes diákmunka igénybevételére.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben magyar nemzetiségű állampolgárok élnek, így nemzetiségi önkormányzat, közöttük Roma Nemzetiségi Önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
21-25 éveseket érintő munkanélküliség (3.2.2)	Piacképes szakmára való átképzés, felnőttképzés. Igényfelmérés a helyi munkáltatóknál, hogy milyen végzettségű munkavállalóra lenne szükségük.
51-x éveseket érintő munkanélküliség (3.2.2)	Piacképes szakmára való átképzés, felnőttképzés
Tartós munkanélküliek aránya magas a regisztrált munkanélküliek számához képest (3.2.3)	Helyi vállalkozások ösztönzése, hogy alkalmazzanak helyi tartós munkanélkülit. Állásbörze megszervezése helyi szinten. Munkaügyi Központtól megkért, sajtóban, interneten meghirdetett állások közzététele az önkormányzati hivatalban.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

2011-es adat	lélekszám	arány %
Állandó népesség száma	158	100
Gyermekek száma összesen	24	15,18
Állandó népességből nő	84	53,16
Állandó népességből férfi	74	46,83
Állandó népességből a 0-2 évesek száma	6	3,79
Állandó népességből a 0-14 éves férfiak száma	11	6,96
Állandó népességből a 0-14 éves nők száma	15	9,49

Állandó népességből a 15-17 éves férfiak száma	4	2,53
Állandó népességből a 15-17 éves nők száma	2	1,26

Forrás:(TeIR)|KSH-TSTAR

Demográfiai trend

Év	2008	2009	2010	2011
Gyermekek száma 0-17 éves korig	32	30	32	32

Forrás:(TeIR)|KSH-TSTAR

A 18 éven aluliak száma az elmúlt években stagnált, azonban mind országos, mind kistérségi, mind megyei vonatkozásában a gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat.

A gyermekszám folyamatos csökkenésének okai egyrészt az általános társadalmi jelenségek, szemléletmódbeli változások rovására írhatók, másrészt pedig a családtámogatási és foglalkoztatáspolitikai jellemzőkben keresendők.

Ez az általánosságban tapasztalható csökkenés az utóbbi időszakban megállíthatatlannak tűnik. Ezzel szemben a településen érzékelhető stagnálás egyelőre nem okozza a település elöregedését. Az általános tendenciát figyelembe véve azonban figyelemmel kell lenni ezen tényre és kedvező feltételeket kell biztosítani a településen a gyermekvállaláshoz, mely a lakossággal közös cél kell, hogy legyen.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	4
2009	0	0	7
2010	0	0	7
2011	0	0	0
2012	0	1	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A gyermek-veszélyeztetettség: olyan-magatartás vagy mulasztás következtében kialakult-állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. Olyan állapotról van szó, amelynek kialakulásában számtalan tényező játszhat közre a szülők, a környezet vagy éppen a gyerek részéről.

A veszélyeztetettség nem akut állapot, hanem egy folyamat, amelynek során a gyermek magatartásában, állapotában deviáns tünetek jelennek meg. A veszélyeztetettség okai lehetnek elsősorban környezeti, magatartási, anyagi, egészségi okok, továbbá alkoholizmus, bántalmazás, elhanyagolás, lakáskörülmények, bűncselekmények, tankötelezettség elmulasztása miatti veszélyeztetettség.

A gyermekek védelmének rendszere ezeknek a veszélyeztetettségeknek a feltárását és orvoslását hivatott végezni.

Fontos filozófiája a prevenció és egyik eszköze pedig a védelembe vétel, mely a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői

vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (1) bekezdése szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások (2012. december 31-i hatályos szabályozás szerint) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, a gyermektartásdíj megelőlegezése, az otthonteremtési támogatás és az ezekkel összefüggő egyéb kiegészítő jellegű támogatások.

A gyermek védelembe vételét az illetékes gyámhatóság akkor rendeli el, ha a gyermek veszélyeztetettsége olyan mértékű, hogy az szorosabb családgondozói kontrollt igényel. Ilyenkor a gyámhatóság a védelembe vételt elrendelő határozatban meghatározza a gyermek illetve a törvényes képviselői számára azokat a magatartási szabályokat, amelyeket be kell tartani annak érdekében, hogy a gyermek veszélyeztetettsége csökkenjen és ellátása, nevelése a családban megmaradjon.

Gyanógeregyén 2010-ig a védelembe vétel nagyon ritkán fordult elő. A megváltozott jogszabályok értelmében a tankötelezettség teljesítésének kikényszerítése érdekében a jogalkotó az 50 tanórát meghaladó igazolatlanul mulasztó gyermek esetében kötelező védelembe vételt rendelt el. 2010-ben és 2011-ben sok jelzés érkezett az iskolától a települési önkormányzat jegyzőjéhez igazolatlanul mulasztó gyermekekről, egyes esetekben a védelembe vétel kötelező jelleggel megtörtént. Aztán ez a tendencia megállt, a védelembe vett gyermekek nagykorúak lettek és ezáltal védelembe vételük megszűnt. A gyermekek körében a veszélyeztetettség jellemzően a gyermek magatartása miatt fordult elő.

Ez főleg az iskolában tanúsított magatartási problémái, viselkedése miatt került előtérbe, illetve az igazolatlan hiányzások is jellemzően a gyermek hibáiból adódtak.

Gyanógeregye községben 2012. év végén gyermek nem állt védelembe vétel hatálya alatt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	8	1	0	0	0
2009	11	1	0	0	0
2010	14	1	0	0	0
2011	16	1	0	0	0
2012	13	1	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (1) bekezdése szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások (2012. december 31-i hatályos szabályozás szerint):

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A települési önkormányzat jegyzője, törvény szerinti jogosultság esetén, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg egy év időtartamra, az arra rászoruló gyermekek részére (Gyvt.18.§ (1) bekezdés és 19-20/A.§). A gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, az eseti támogatásra, valamint egyéb kedvezményekre.

Gyanógeregyén a családok szociális és anyagi helyzete megfelelőnek ítéltető, többségében komfortos vagy összkomfortos családi házakban élnek. A szülők nagy része folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik. A munkanélküli ellátást évek óta szinte ugyanazok a személyek veszik igénybe. Elutasítások száma, főbb okai: nem került sor kérelem elutasítására.

2012. augusztus hónapban Gyanógeregye községben 8 gyermek volt jogosult erre az ellátásra. A 8 gyermek 4 családban él.

2012. november hónapban 13 gyermek volt jogosult erre az ellátásra. A 13 gyermek 5 családban él.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának növekedése elsősorban a jogosultsági feltételekben bekövetkező változásokkal magyarázható. Az ellátás rászorultsági alapon jár, a támogatás megállapítása a család egy főre jutó jövedelmétől függ. A jövedelem vizsgálatnál az öregségi nyugdíjminimumhoz viszonyítjuk a család egy főre jutó jövedelmét. Az öregségi nyugdíjminimum 2008 óta nem emelkedett, a minimálbér pedig igen. Jellemzően a gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek az egyedülálló szülők vagy a munkanélküli szülők gyermekei.

A családokra, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok között meg kell említeni, hogy jövedelmi körülményeiket tekintve a kérelmezők között találhatóak GYED-ből, GYES-ből, GYET-ből, nyugdíjszerű ellátásból, munkanélküli ellátásokból élő, valamint jövedelemmel nem rendelkezők.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A települési önkormányzat képviselő-testülete a gyermeket a rendeletében meghatározott mértékű rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások - különösen a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség vagy iskoláztatás - miatt anyagi segítségre szorulnak (Gyvt. 21.§)

Gyanógeregye Község Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 4/2005. (IV. 20.) önkormányzati rendelete – a továbbiakban: ör. – szabályozza a támogatás jogosultsági feltételeit.

A helyi gyermekvédelmi rendelet határozza meg a beiskolázási segély feltételeit is.

Gyanógeregye Község Önkormányzatának Képviselő-testülete beiskolázási segélyben részesítheti

- a) az általános iskolába járó tanulókat,
- b) a középiskolásokat,
- c) a felsőfokú nappali képzésben részesülőket.

Az ellátás folyósítása

- a) a helyi iskolába járó gyermekek esetében hivatalból,
- b) a más település oktatási intézményébe járó gyermekek esetében kérelemre történhet.

Gyanógeregye községben 2012. évben beiskolázási segélyben 17 gyermek, tanuló részesült.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek megfelelő étkezésének alapfeltétele az egészséges étkezés, a mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért is fontos az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek az óvodában és az általános iskola 1-8 osztályában ingyen vehetik igénybe az étkeztetést. Az a gyermek, aki 3 vagy több gyermekes családban él, illetve tartósan beteg vagy fogyatékos, sajátos nevelési igényű vagy saját jogán családi pótlékban részesül 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1- 13. évfolyam	Ingyenes tankönyv- ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésbe n részesülők száma
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A Sorkifaludi Bokréta Óvoda és a Sorkifaludi Gárdonyi Géza Általános Iskola Sorkifalud településen működik, ahova többségében a gyanógeregyei gyermekek is járnak.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen minden gyermek magyar állampolgár.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

A Sorkifaludi Bokréta Óvoda és a Sorkifaludi Gárdonyi Géza Általános Iskola Sorkifalud településen működik, ahova többségében a gyanógergelyi gyermekek is járnak.

A demográfiai mutatókon belül érdemes felhívni a figyelmet arra, hogy a párkapcsolatra épülő családok között egyre népszerűbb az élettársi kapcsolat, számuk és arányuk is emelkedett az elmúlt időszakban.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Gyanógergelyi községben szegregátumok nem alakultak ki. A lakások belterületen épültek, külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek.

Mindenkinek egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés, így a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását, a településen élőknek a helyi gyermekvédelmi ellátó rendszerhez való hozzáférés ugyancsak biztosított.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A helyi gyermekvédelmi ellátórendszer szolgáltatásokkal, támogatásokkal segíti az arra rászoruló családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával, elérhetőségével. A helyi rendszer működtetésének fő feladata, célkitűzése, hogy a veszélyeztetettség kialakulását megelőzze.

A megelőző tevékenység, a teljes szolgáltató rendszert átfogó intézményhálózaton keresztül valósul meg.

Az intézményhálózat egyes részterületein (egészségügyi, szociális ellátás, foglalkoztatás, lakásügy, oktatás, gyermekvédelem) fontos meghatározni az egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseket.

Ezen intézkedések célja, hogy a gyermek már megszületésétől kezdve egyenlő esélyekkel induljon, vagy segítsen az esélyek javításában.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén.

A hátrányos társadalmi helyzetben azok a személyek, illetve családok élnek, akiknek a szükséglet- kielégítési lehetőségei, életkörülményei, lehetséges életmódja a társadalom többségénél lényegesen rosszabb.

A hátrányok mérhetővé tételéhez a társadalmi státusz meghatározó tényezőit kell ismernünk. Ez a helyzet több dimenzió együtteseként alakul ki. Ezek a dimenziók: fogyasztás, kultúra, életmód, érdekérvényesítés, lakás, lakókörnyezet, anyagi színvonal, munkamegosztás.

Ezek tehát azok a státuszdimenziók, amelyek meghatározzák az egyének és családok tipikus helyzetét.

Tapasztalati alapon ezekhez soroljuk még az egészségi állapotot (tartós betegség, fogyatékkal), a nemet (férfiak előnye a nőkkel szemben), az etnikumhoz tartozást (cigánysággal szembeni előítéletek) és esetenként az életkort (fiatalok előnye az idősekkel szemben). A hátrányok általában vonzzák egymást, az előnyök átválthatósága korlátozott.

Hátrányos társadalmi helyzetűnek ezek után, - a társadalmi státusz fogalmát is felhasználva – azokat nevezhetjük, akiknél egynél több hátrány jelentkezik, amit nem tudnak kompenzálni, és élethelyzetük javítására önmaguk nem képesek. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek státuszdimenziók szerinti besorolása akár nagyon szubjektív is lehet.

A közoktatási és köznevelési intézmények a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapításánál a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 14) pontja szerinti meghatározást alkalmazzák, mely szerint:

"hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes

nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;”

Hátrányos helyzetű gyermekek részére igénybe vehető egyéb kedvezmények:

Ingyenes tankönyvellátás, eltérő (kedvezőbb) előírások az óvodai elhelyezés megszűnésére, eltérő (kedvezőbb) szabályok a tanulói jogviszony megszüntetésénél, térítésszint-mentesség a közoktatási szolgáltatásoknál, iskolaotthonos nevelésben biztosított kedvezmény, tehetséggondozó programban való részvétel, ösztöndíjakra való pályázás, előnyben részesítés a felsőoktatási intézménybe való felvételnél, közműfejlesztési támogatás, jogi szolgáltatás szempontjából rászorultság, bölcsődei felvételnél előnyben részesítés, életkezdési támogatásban részesült további támogatása, védendő fogyasztó, személyes költségmentesség a közigazgatási hatósági eljárásban, szociális célú nyári gyermekétkeztetés.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére igénybe vehető egyéb kedvezmények:

Ingyenes oktatásban való részvétel és kollégiumi ellátás, beleértve az első alapkú művészetoktatásban való részvételt is, képesség-kibontakoztató felkészítésben való részvétel, útravaló ösztöndíj csomag a középiskolások részére, óvodáztatási támogatás.

A gyermekekkel való kapcsolatfelvétel első színtere a védőnői ellátás.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	230
2009	1	217
2010	1	228
2011	1	215
2012	1	218

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés, védőnői adatközlés

A védőnői körzethez négy település tartozik: Sorkifalud, Gyanógeregye, Nemeskolta és Sorkikápolna. A táblázat a védőnői körzethez tartozó települések adatait tartalmazza.

A védőnői körzet 2012. április 1. óta tartós távollét miatt helyettesítéssel kerül ellátásra. Az egy védőnőre jutó 0-14 évesek száma átlag 221,6 fő, a gondozott várandós anyák átlagos száma: 8,4 fő. A gondozottak kb. 24%-a egészségügyi vagy szociális okból veszélyeztetett.

A védőnő a körzeti munka mellett látja el a Sorkifaludon található óvodát és a nyolc osztályos általános iskolát. Védőnői Tanácsadó csak Sorkifaludon van, mind a 4 település lakóinak ezt a települést kell felkeresniük tanácsadásra, a közlekedés sok családnak problémát okoz. A védőnő rendszeresen jár a csatolt községekbe családlátogatásra. A gondozott családok kb. 60%-a a csatolt községekben lakik.

4.3.2 számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői (esetek száma!)

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	4043	0	n.a
2009	0	5065	0	n.a
2010	0	4996	0	n.a
2011	0	4287	0	n.a
2012	0	n.a	0	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

A háziorvosi szolgálat Sorkifalud településen működik. A településen működő gyermekorvos egyben az iskolaorvosi feladatokat is ellátja. A szakorvosi ellátás Szombathelyen történik. A táblázatban feltüntetett adatok a gyermek és felnőtt ellátás eseteinek összesített száma.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008-2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Védőnői adatszolgáltatás

A háziorvosi szolgálat Sorkifalud településen működik. A szakorvosi ellátás Szombathelyen történik.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekkorú személyek speciális egészségügyi, szociális és oktatási ellátási igényeire, korai fejlesztésére, rehabilitációjára a közeli megyeszékhelyen működő korai fejlesztő központban van lehetőség. Ezeket a speciális ellátásokat igénybe vevő gyermek számáról az önkormányzatnak tudomása nincs.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Védőnői adatközlés

A településen nincsen bölcsőde. A kisgyermekes szülők Szombathelyen vagy a Vasszécsenyben lévő bölcsődei szolgáltatást tudnak csak igénybe venni. Erről azonban az önkormányzatnál, illetve a védőnőnél nincsen adat.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napköziben gondozott gyermekek száma
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatok

A településen nincsen családi napközi. A kisgyermekes szülők Szombathelyen tudnak családi napközi szolgáltatást igénybe venni.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	0	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	0	
Óvodai csoportok száma	0	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	0	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	0	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	0	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	0	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	0	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen nem működik óvoda. A kisgyermekes szülők a szolgáltatást a Sorkifaludi Bokréta Óvodában veszik igénybe.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma	Fő	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű
2008.	0	0
2009.	0	0
2010.	0	0
2011.	0	0

2012.	0	0
2013.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Gyanógeregyén nem működik óvoda. A kisgyermekes szülők a szolgáltatást a Sorkifaludi Bokréta Óvodában veszik igénybe.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermek száma	óvodai gyermek- csoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermek száma	óvodai gyógypedagógi ai csoportok száma
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Gyanógeregyén nem működik óvoda. A kisgyermekes szülők a szolgáltatást a Sorkifaludi Bokréta Óvodában veszik igénybe.

A sorkifaludi óvodában óvodai ellátásban 8 gyanógeregyei gyermek részesül. Más település óvodájába Gyanógeregye község óvodás korú gyermekei közül csak nagyon kevés jár. A szülők többnyire munkahelyi elfoglaltságuk miatt veszik igénybe főként a közeli város intézményeit. Az óvoda hosszabb nyitva tartása lehetővé teszi a városban dolgozó szülők számára az intézmény igénybevételét.

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely	0	0	0	0	0	0
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0
tagóvoda	0	0	0	0	0	0
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0

a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés, Óvodavezetői adatközlés

A Sorkifaludi Bokréta Óvoda fenntartója Szombathely Kistérség Többcélú Társulása volt. Ez a fenntartói jog azonban 2013. június 30. napjáig állt fenn, ezen időpontot követően az intézmény fenntartása átkerült Sorkifalud Község Önkormányzatához. 2013. július 1-jétől az intézményt Sorkifalud, Nemeskolta és Gyanógeregye Községek Óvodai Intézményfenntartó Társulása tartja fenn. Az óvoda székhelye Sorkifalud településen van. A gyermekek étkeztetése az önkormányzat fenntartásában működő konyhán megoldott. Az óvoda felvételi körzete elsősorban Sorkifalud, Nemeskolta, Gyanógeregye és Sorkikápolna községek közigazgatási területe, de járnak gyermekek a más szomszédos, vagy közeli településekről is.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	0	0	0	0	0
2011/2012	0	0	0	0	0
2012/2013	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Gyanógeregye településen nem működik általános iskola. A Sorkifaludi Gárdonyi Géza Általános Iskolába járnak jellemzően a gyanógeregyei gyermekek. Az iskolai létszámból 11 tanuló gyanógeregyei állandó lakos, ebből 5 tanuló napközis ellátásban részesül, 3 tanuló pedig tanulószobát vesz igénybe.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógyypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat- ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	0	0	0	0	0	0	0
2011/2012	0	0	0	0	0	0	0
2012/2013	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Gyanógeregye településen nem működik általános iskola. A Sorkifaludi Gárdonyi Géza Általános Iskolába járnak jellemzően a gyanógeregyei gyermekek.

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	20 fő
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	n.a
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	n.a
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	13 fő
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	n.a

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Gyanóregye településen nem működik általános iskola. A Sorkifaludi Gárdonyi Géza Általános Iskolába járnak jellemzően a gyanóregyei gyermekek.

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	0	0
Szaktanítást végző tanárok száma	0	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Gyermekevédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	0	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Gyanóregye településen nem működik általános iskola. A Sorkifaludi Gárdonyi Géza Általános Iskolába járnak jellemzően a gyanóregyei gyermekek.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban
	Fő / %
2010/2011	0
2011/2012	0
2012/2013	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Gyanóregye településen nem működik általános iskola. A Sorkifaludi Gárdonyi Géza Általános Iskolába járnak jellemzően a gyanóregyei gyermekek.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 15.§ (2) bekezdésébe tartozó és a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások (2012. december 31-i hatályos szabályozás szerint):

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

Gyermekejóléti szolgáltatás, gyermekejóléti alapellátások biztosításának módja

Az önkormányzat gyermekejóléti alapellátásként biztosítja a gyermekejóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátása keretében az óvoda és iskolai napközis foglalkozást. (Ör.11.§ (3) bekezdés)

Működésének tapasztalata:

- a) alapellátásban részesülők száma: 5 fő.
- b) gyermekek veszélyeztetettségének okai: szülő életvitele, szenvedélybetegsége, agresszivitása, illetve a gyermek iskolai magatartása
- c) válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása: jelzés 2012. évben nem érkezett.
- d) családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása: nem történt 2012. évben.

e) jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

A gyámhatóság tapasztalata szerint a jelzőrendszer tagjainak együttműködése jó, a szervek döntő többsége egymással szoros kapcsolatot tart.

A gyámhatóságnak napra kész munkakapcsolata van a családgondozóval, a gyermekjóléti szolgálat munkatársával, az iskola és az óvoda ifjúságvédelmi felelősével, a védőnővel valamint a gyermekorvossal. Fontos szerepe van munkánk során a megelőzésnek és így a jelzőrendszernek: a családokkal történő megfelelő foglalkozás és odafigyelés eredménye, hogy a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése nincs veszélyeztetve.

Gyermekjóléti alapellátások biztosítása

A gyermekjóléti szolgálatot a **Táplánszentkereszti Mikrotérségi Társulás** oldja meg.

A gyermekek napközbeni ellátását a Sorkifaludon működő Bokréta Óvoda és a Gárdonyi Géza Általános Iskola Napközi Otthona biztosítja. Gyermekek átmeneti gondozását a községben egyelőre nem lehet megoldani, de még nem volt rá igény.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelmét szolgálja a pénzbeli és természetbeni ellátások, melyeket központi jogszabályok és helyi rendelvek szabályoznak.

A gyermekvédelem középpontjában a meghatározó szereplő a gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő és jelző rendszer áll. Fő feladata a prevenció. A már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a megfelelő családgondozást a gyermekjóléti szolgálat biztosítja.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A község önállóan ilyen ellátást nem nyújt. Szükség esetén a szolgáltatásokat a közeli városban vehetik igénybe a rászorultak. Az információk szerint azonban a krízishelyzetbe került családok elhelyezésére a családok átmeneti otthona férőhely hiányában más településen lakóhellyel rendelkező családok részére nem kínál. Problémát jelent számukra a szombathelyi családok elhelyezése is. Krízishelyzetbe került várandós anya elhelyezésére Vas megyében információink szerint nincs mód. Végzettség esetén a krízishelyzetbe került, ellátatlan gyermek ideiglenes elhelyezéséről az illetékes gyámhatóság gondoskodik.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az általános iskola az egészségnevelést kiemelten kezeli, ennek keretében minden évben egészségnevelési hónapot tart a diákok részére, ahol az egészséges életmód, táplálkozás, sport kerül feldolgozásra, a diákokkal megismertetésre. Az iskolában ezen kívül KRESZ tanfolyamot szerveznek a gyerekeknek, valamint az intézmény az elmúlt időszakban több alkalommal részt vett a „Szuperbringa” programban.

A községben a gyermek részre a sport és szabadidős tevékenységet tehát a sorkifaludi általános iskola, ezen túlmenően pedig a sportkör, valamint a klubkönyvtár biztosítja. Az iskolában a sportpályán van lehetőség az iskola (kézilabda, futball), illetve a helyi sportkör által szervezeten a sorkifaludi sportpályán az aktív sportolásra (futball).

A gyermekek, fiatalok és családjaik részére a szabadidős programok szervezésében az általános iskola pedagógusai és az óvodapedagógusok vesznek részt. Heti rendszerességgel szervezik a 15 év alatti gyermekek szabadidejét. Vetélkedőket tartanak, az ünnepélyekre, megemlékezésekre műsorral készülnek. A községben működő Sorkifalud-Gyanógeregye Sportegyesület és a Sorkifalud-Gyanógeregye Községek Önkéntes Tűzoltó Egyesületének tevékenységében is számos helyi diák vesz részt. A diákok futballozhatnak, illetve a rendszeresen megrendezésre kerülő tűzoltósági vetélkedőkön vehetnek részt. A diákok részére a sportoláshoz a Sorkifalud-Gyanógeregye Sportkör tulajdonában álló sportöltöző és sportpálya áll rendelkezésre Sorkifalud településen, valamint Gyanógeregye településen lévő kispályás sportpályán tudnak a helyi gyermekek és fiatalok sportot űzni.

A településen a 2013 júniusában elkészült játszótéren is lehetőség van a szabadidő eltöltésére. A Klubkönyvtár helyiségében szintén lehetőség van a szabadidő eltöltésére, mint asztalitenisz, olvasás, filmnézés, számítógép-használat, beszélgetések.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A helyi óvodában és az iskolában minden rászoruló gyermek igénybe tudja venni az ingyenes és kedvezményes étkeztetést, az ingyenes tankönyv-ellátást. Hétfégén a gyermekek étkeztetése nem megoldott. Nyári szünidőben az állandóan üzemelő konyhai étkeztetés révén az ellátás megoldható lenne, de leginkább ezen kedvezményt a nyári napközis tábor idején veszik igénybe.

A sorkifaludi Gárdonyi Géza Általános Iskolában minden rászoruló gyermek igénybe tudja venni az ingyenes étkeztetést és tankönyv-ellátást. Az iskolában gyermekétkeztetésben 55 tanuló részesül, ebből 10 tanuló gyanógeregyei lakos. 2 tanuló csak az ebédet, 8 tanuló pedig a napi háromszori étkeztetést veszi igénybe.

A rászoruló gyermekek 50%-os és 100%-os gyermekétkeztetési kedvezményben részesülnek. 50%-os kedvezményben 3 fő gyanógeregyei tanuló, 100%-os kedvezményben 3 fő gyanógeregyei tanuló részesül.

Az óvodában gyermekétkeztetésben 4 fő részesül, ebből 2 fő ingyen étkezik, 2 fő részére 50%-os étkeztetési támogatás került megállapításra.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók óvodai, iskolai ellátása vonatkozásában az önkormányzat nem rendelkezik adattal.

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs problémára vonatkozó jelzés nem érkezett az önkormányzathoz.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Gyanógeregye községben minden év augusztus és szeptember hónapjaiban az önkormányzat kérelemre, a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 4/2005. (IV. 20.) önkormányzati rendelete értelmében beiskolázási segélyben részesíti a rendeletben foglalt feltételeknek megfelelő gyermekeket. Gyanógeregye községben 2012-ben 17 gyermek részesült támogatásban.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A sorkifaludi általános iskolában gyógypedagógust alkalmaznak 1 főt, aki megbízásos jogviszonyban heti 4 órában segíti a rászoruló gyermekeket.

tanév	SNi gyermekek létszáma
2009/2010	5
2010/2011	7
2011/2012	10

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók óvodai, iskolai ellátása vonatkozásában az önkormányzat nem rendelkezik adattal.

A településen lakóhellyel rendelkező hátrányos helyzetű gyermekekről csak részben rendelkezünk adatokkal. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről az önkormányzat a szülő által megtett önkéntes nyilatkozata alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása során szerez információt. A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók óvodai, iskolai ellátása vonatkozásában az önkormányzat nem rendelkezik adattal. Az ellátás minősége és intenzitása ezáltal teljes értékűen nem megítélhető.

A hátrányos helyzet, valamint a halmozottan hátrányos helyzet megállapítására vonatkozó szabályozásban jelentős változások következtek be a HEP elfogadását követően. 2013. augusztus 31. napjáig a közoktatásról szóló 1993. évi LXIX. törvény 121. §-ának 14. pontja tartalmazta a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló fogalmát. A közoktatási törvény fent hivatkozott pontja alapján hátrányos helyzetű gyermeknek, tanulónak minősült az, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; míg ezen csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetűnek az a gyermek, tanuló minősült akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámi ügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; továbbá az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. 2013. szeptember 1-jei hatállyal ezen fogalmak a Gyvt.ben kerültek szabályozásra, és így e tény fennállásának megállapítása a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedésekké vált, hiszen a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítására a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan kerülhet sor. A jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg – külön döntésben, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Fenti időponttól kezdődően a Gyvt. 67/A. §-a (1) bekezdésének értelmében hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Hivatkozott § (2) bekezdése szerint halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Hátrányos helyzet megállapítását településünkön eddig kettő alkalommal kérték rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával együtt.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A beszédhibás tanulók részére logopédiai foglalkozások szervezése a nemzeti köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően, óraadó logopédus bevonásával történik. A közösségbe nehezen illeszkedő sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelését egy bizonyos szinten biztosítják. A tanulók fejlettségi, képesség- és teljesítményvizsgálata a Berzsenyi Dániel Főiskola Pedagógiai Szolgáltató Központjának szakszolgálatára igénybevételel történik.

A lelkileg sérült és emiatt tanulmányi, vagy magatartási problémákkal küzdő tanulók iskolai neveléséhez szintén a Pedagógiai Szolgáltató Központ szakmai támogatását veszik igénybe.

Az elmúlt időszakban országos viszonylatban megnőtt a tanulási és magatartási, valamint beilleszkedési zavarral küzdő gyermekek száma.

Az ő részükre a szakértői véleményben meghatározott, képességük szerinti oktatás és társaikkal való együttnevelés megfelelő biztosítására fejlesztő pedagógusra, intenzív gyógypedagógiai foglalkozásokra van szükség. Esetenként iskolapszichológus, vagy megfelelő családterápiás beavatkozások, egyéb kiscsoportos foglalkozások tartása válhat szükségessé, melynek megvalósítása anyagi erőforrások hiányában a települések általános iskoláiban, illetve óvodáiban nem megoldott. Ennek egyik oka az anyagi erőforrások, másrészt a megfelelő szakemberek hiánya.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs problémára vonatkozó jelzés

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs problémára vonatkozó jelzés nem érkezett az önkormányzathoz.

d) Intézmények között a tanulók iskolai eredményességében az oktatás hatékonyságban mutatkozó eltérések.

A kompetencia mérés eredményei szempontjából meghatározó az Oktatási Hivatal 2012-es mérésről készült jelentése. E szerint a helyi általános iskola 6. és 8. osztályában az alapszint alatt teljesítő tanulók száma a telephely vonatkozásában az alábbi: A 6. osztályosok szövegértése magasan meghaladta az országos értékeket, valamint a megfelelő képzési típusban és településtípusban résztvevő intézményekben tanulók kompetencia értékeit is.

Vagyis országos viszonylatban a kompetencia felmérésben résztvevő 6. osztályos tanulók 27,7%-a teljesített alapszint alatt, míg a helyi általános iskola diákjai közül 13,4%, ez az érték a megfelelő képzési típusban és település típusban lévő iskolák vonatkozásában 39%.

A matematika kompetencia felmérés országos viszonylatában a 6. osztályos tanulók 39%-a teljesített alapszint alatt, míg a helyi általános iskola diákjai közül 20%, ez az érték a megfelelő képzési típusban és településtípusban lévő iskolák vonatkozásában 50,4%.

A nyolcadikosok kompetencia eredménye a hatodikosok eredményéhez képest: matematikában maradtak alul, az alapszint alatt teljesítő tanulók országos arány 41,6%, míg a helyi általános iskola diákjai közül 42,9%, ezen adatokhoz képest a megfelelő képzési típusban és településtípusban lévő iskolák tanulóihoz tekintetében ez az érték 53,8%.

A szövegértés tekintetében a 8. osztályos tanulók a helyi általános iskolában magasan az országos értékek, valamint a megfelelő képzési típusban és településtípusban résztvevő intézményekben tanulók kompetencia értékei felett teljesítettek. Vagyis országos viszonylatban a kompetencia felmérésben résztvevő 8. osztályos tanulók 34,7%-a teljesített alapszint alatt, míg a helyi általános iskola diákjai közül 19%, ez az érték a megfelelő képzési típusban és település típusban lévő iskolák vonatkozásában 49,2%.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Pozitív diszkriminációra vonatkozó a fogyatékkal élő gyermekek ellátására vonatkozó esetekben van példa, így az utazási kedvezmény, tankönyvtámogatás, emelt összegű családi pótlék, fejlesztő foglalkozások, korrepetálások.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Jelzőrendszer tagjainak együttműködése és a szervek döntő többségének egymással történő szoros kapcsolatfenntartása rendkívül indokolt a gyermekek védelme érdekében, ezért fokozottan törekedni kell arra, hogy ez a jövőben is fennmaradjon, illetve tovább fejlődjön.

A rendszeresen megtartásra kerülő észlelő és jelzőrendszeri esetmegbeszélések figyelemmel kísérése.

Közre kell működni a gyermekek szabadidő szervezésében, részükre ifjúsági és sporttevékenységek létrehozásában intézményi kereteken belül és önkormányzati támogatás biztosítása mellett.

A gyermekek és a veszélyeztetettség megelőzése érdekében preventív előadások megtartását kell kezdeményezni az oktatási-nevelési intézményekben, tanácsos az alábbi témakörökben:

- tankötelezettség és óvodai beíratás kötelezettsége; jogszabályi változások;
- szociális támogatások és jogosultsági feltételek;
- gyermekvédelem;
- bűnmegelőzés,
- közlekedési szabályok;
- egészségnapok szervezése;
- felvilágosító beszélgetések, konfliktuskezelés;
- különféle tréningek fenti témában, akár külső szakemberek bevonásával is javasolt.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátók együttműködését a jelenlegi kialakított rendszerben meg kell tartani. Az iskolában rendszeresen megtartásra kerülő észlelő és jelzőrendszeri esetmegbeszélések figyelemmel kísérése.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a bölcsődés korú gyermekek száma, de nincs a településen bölcsőde (A, 4.3.3)	Családi napközik számának növelése, önkormányzati segítség a családi napköziket érintő normatíva megszűnése miatt. Nagymama szolgálati igény, hajlandóság felmérése az érintett családoknál, nagymamakorú női lakosság körében.
Fogyatékkal élő gyermekekről nincs adatbázis (csak védőnői adatok vannak)	Adatbázis létrehozása a konkrét fogyatékoság megnevezésével.
Fogyatékkal élő gyermekek és ép gyermekek találkozási lehetőségei napi szinten minimálisak, mivel a fogyatékkal élők Szombathelyen tanulnak.	Érzékenyítő foglalkozások az ép gyermekek részére. Iskolai pályázat gyermekeknek, ami sérült társaikról szól. Közös gyermekprogramok szervezése.
Nincs megfelelő adatszolgáltatás az intézményektől.	Oktatási intézmények kötelezése a nyilvántartások vezetésére.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti egyenlőtlenség okai, mely jelenleg is észrevehető a mai magyar társadalomban a szocializációs folyamatok legmélyebb gyökerei között keresendő. Nem könnyű tenni ellene. Nagyon nehezen észrevehető, mert sokszor maguk a nők azok, akik tiltakoznak, ha arról van szó, hogy a mindennapi életükben hátrányt szenvednek-e el a férfiakhoz képest. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve is tiltja, de az egyenlőtlenség felszámolása érdekében jogszabályi szinten alig történik valami.

A nők és férfiak eltérő társadalmi helyzetű csoportok. Eltérő helyzetüket különböző szükségleteik, speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáik tartják fenn.

A két nem közötti egyenlőtlenség megszüntetésének egyik eszköze a települési esélyegyenlőségi programban meghatározott célok, intézkedések.

Magyarország szinte minden településére jellemző, hogy kisgyermekkorban a nők száma kevesebb, az életkor előrehaladtával a férfiak száma fokozatosan csökken és időskorúak között már jellemzően a nők száma több.

Az önkormányzatok és annak intézményei a kiindulási időpontban csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	59	49	58	47	1	2
2009	50	51	45	49	5	2
2010	56	52	54	48	2	4
2011	55	54	51	51	4	3
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A táblázatban található adatok nem pontosak, mert nem mindenki regisztrált munkanélküli, aki álláskereső. A számok értéke azonban közel életszerű kimutatást ad a nők és férfiak munkaerő piaci helyzetéről. A munkavállalási korúak száma a 15-64 éves korúak száma. A munkanélküliek száma a regisztrált munkanélküliek száma. Mindkét nem esetében kijelenthető, hogy a munkavállalási korúak közül a fiatalabbak még iskolába járhatnak, az idősebbek közül pedig rokkant nyugdíjban vagy korhatár előtti nyugellátásban részesülhetnek. Fontos megemlíteni, hogy a nők adatai nagyobb eltérést mutathatnak a valós adatokhoz képest.

A munkavállalási korú nők közül néhányan vagy többen GYED-en, GYES-en vannak, vagy gyermeknevelési támogatásban részesülnek (főállású anyák), így ők a munkanélküliek és a foglalkoztatottak között sem szerepelnek. A számokat arányaiban szükséges értelmezni.

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak.

A nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közsféra és a szolgáltatási szektor. Vannak kifejezetten csak nők által betöltött munkakörök (varrónő, óvónő, ápolónő, stb.) és vannak olyan munkakörök melyek az elmúlt időszakban pontosan az alacsony bérezésük miatt elnőiesedtek (pedagógus, közszolgálati tisztviselő).

A település nem rendelkezik kimutatással a nők foglalkoztatottságára vonatkozóan. Az önkormányzat területén működő intézmények tekintetében elmondható, hogy az önkormányzat hivatalában, az iskolában és az óvodában is több a női foglalkoztatott, mint a férfi.

A Balogunyomi Közös Önkormányzati Hivatalban 10 nő és 1 férfi közszolgálati tisztviselő dolgozik, ebből a Sorkifaludi Kirendeltségén 2 nő és egy 1 férfi végzi munkáját.

A Sorkifaludi Bokréta Óvodában 6 teljes munkaidős női közalkalmazott dolgozik, férfi dolgozó nincs.

Az egészségügyi ellátás rendszerében a védőnővel együtt 2 nő és 1 férfi dolgozik. A Klubkönyvtárban dolgozó személyek is nők, 2 fő. A sorkifaludi Gárdonyi Géza Általános Iskolában 23 nő mellett 2 férfi dolgozik.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szaktanulmányképző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0
2009	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2010	4	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2011	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napközisben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	2	0	0	0	0	0	0
2009	3	0	0	0	0	0	0
2010	5	0	0	0	0	0	0
2011	6	0	0	0	0	0	0
2012	10	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, helyi adatgyűjtés

A nők foglalkoztatottságát gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. Ezek mértékéről a településen adatok nincsenek. A fenti táblázat mutatja, hogy a településen nem működik bölcsőde és családi napközi.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Gyanógeregye községben foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek. Ilyen programok csak a közeli városban, Szombathelyen vehetők igénybe. Csak nőknek szóló képzésről az önkormányzatnak tudomása nincs.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedési lehetőségeiről adat szintén nem áll rendelkezésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők és férfiak foglalkozási szegregációja és az ún. üvegplafon az egyenlőtlen bérezés és általában a javakhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony bérezéssel bíró munkahelyeken dolgoznak. Statisztikai és szociológiai tanulmányok megfogalmazzák, hogy a nők évente 95 napot ingyen dolgoznak, mert férfi társaikhoz képest ugyanabban a munkakörben kb. ekkora arányban kapnak alacsonyabb bért. A nők és férfiak bérezésével kapcsolatosan adatokkal nem rendelkezünk.

A külső és belső munkaerőpiac a nők hátrányára rangsorolja a foglalkozásokat, munkaköröket. A nők munkaerő-piaci pozíciója a férfiakénál rosszabb, a piaci/munkaerő-piaci verseny éleződése számukra kedvezőtlen hatásokkal jár. A felvételi és az előmeneteli diszkrimináció korlátozza az egyenlő esélyeket. Jóllehet a nők előnyben vannak az iskolázottság szempontjából, a nemek szerinti iskolázottsági és foglalkozási koncentráció azonban korlátozza munkaerő-piaci versenyképességüket, karrieresélyüket. A feminizálódás mechanizmusa a foglalkozási hierarchia alsó szféráiba szorítja ki a nőket, ahol az előmeneteli lehetőség, az elérhető jövedelem, az állásbiztonság az átlagosnál rosszabb, és ennek következtében nagyobb a szegénységkockázat.

Különösen nehéz helyzetben vannak a gyermeküket egyedül nevelő nők, akik gazdaságilag ki vannak szolgáltatva. Róluk még a kis települések önkormányzatai sem rendelkeznek pontos adatokkal.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkahelyi esélyegyenlőtlenségének lehetséges okai közül a leggyakrabban a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségei merülnek fel. E problémának az enyhítésére a munkaidő kedvezmény alkalmazása válhat gyakorlattá, melynek alkalmazása azonban – elsősorban a munkáltatók számára - nehézségekkel jár.

Az eredményes munkaerő-piaci beilleszkedés segítéséhez a foglalkoztathatóság javítását meg kell előznie, vagy ki kell egészítenie a képezhetőség javítására irányuló szolgáltatásoknak és az egyéni adottságokhoz igazodó, támogató szolgáltatásoknak.

Az iskolarendszeren kívüli alternatív képzési programok az iskolából lemorzsolódott fiatalok számára egy új lehetőséget biztosíthatnak tanulmányaik folytatására, egyéni adottságaikhoz és körülményeikhez igazodó képzési formában.

A kisgyermeket nevelő alkalmazottak munkahelyi esélyegyenlőtlensége főként a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségeire vezethető vissza. E nehézség kezeléséhez leggyakrabban nyújtott segítség az, hogy a kisgyermekesek szabadságolásakor figyelembe veszik gyermekeik iskolai szüneteinek időpontját. Ugyanakkor a kisgyermekesek pozitív diszkriminációja a szabadságolásakor súrlódásokat okoz, és ezzel nehezíti is e csoport foglalkoztatását.

Gyanógeregye községben nem működik bölcsőde, mely a 3 éven aluli gyermek részére nyújthatna megfelelő ellátást, felügyeletet és gondozást.

A vasszécsényi Tündérország Óvoda és Körzeti Bölcsőde nemcsak Vasszécsenyből, hanem a környék összes településéről, így Gyanógeregye községből is várja a bölcsődés korú gyermekeket, ezáltal a térség valamennyi női munkavállalója részére lehetőséget teremt a munkaerő-piacra való visszatérésre. Ezen kívül a bölcsőde további szolgáltatásként naponta térítés ellenében vállalja bölcsődés korú gyermekek felügyeletét arra az időre, míg a szülő szükséges dolgait elintézi. Az intézmény nyitva tartása illeszkedik a szülők munkaidő-beosztásához, naponta 17 óráig tart nyitva és nyári időszakban sincs zárva az intézmény.

A Sorkifaludi Bokréta Óvoda nemcsak Gyanógeregyéről, hanem a környék összes településéről várja az óvodás korú gyermekeket, ezáltal a térség valamennyi női munkavállalója részére lehetőséget teremt a munkaerő piacra való visszatérésre. Az 50 férőhelyes óvoda kihasználtsága az utóbbi időben nem volt teljes, így bőven van még férőhely az óvodáskorú gyermekek részére.

Gyanógeregye településen családi napközi nem működik.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	5	5
2009	1	5	5
2010	1	6	6
2011	1	6	6
2012	1	10	10

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Gyanógeregye község mellet a védőnő ellátja Sorkifalud, Nemeskolta és Sorkikápolna hasonló korú népességét is. A védőnő heti rendszerességgel várandós tanácsadást is tart, otthonában is meglátogatja a várandósokat. A gyermeket váró nőknek havonta Szombathelyen a terhesgondozóban is meg kell jelennie. Az elmúlt időszakban nem fordult elő, hogy a terhesgondozást valaki is elmulasztotta volna.

A településen számos fiatal anya él, akik életkorukból adódóan nem rendelkeznek olyan szemlélettel, amely segítséget jelente számukra a gyermeknevelés terén. Jellemző rájuk a felelősségtudat hiánya, gyermeknevelési ismeretek hiánya, aluliskolázottság, a jó példa hiánya. Számukra szükséges lenne összejövetelek megszervezése, jó példák bemutatása, gyermeknevelési tanácsadás szakemberek bevonásával, a várandós anyák (roma és magyar) felkészítése a felelősségteljes gyermeknevelésre, életvezetési tanácsadás és az egymás közötti gyermekfelügyelet megszervezése.

Gyanógeregyén az elmúlt időszakban a 3 vagy több gyermekes családok száma fokozatosan csökken. Jellemző, hogy a családok egy vagy csak két gyermeket vállalnak. A gyermek számának csökkenése a 18 éven aluli népesség körében, azon belül több évre visszamenően vizsgálva bármely korcsoportban fokozatosan csökken.

Sorkifalud községben 2012. októbertől működik a Baba - Mama Klub, kéthetente péntek délelőttönként a helyi Klubkönyvtárban összejöveteleket tartanak a védőnő vezetésével, ahova 0-36 hónapos korú gyermekek járnak édesanyjukkal. Gyanógeregye településről 1 család havi rendszerességgel eljár a foglalkozásokra.

A Klubban a szülők lehetőséget kapnak, hogy tapasztalataikat, élményeiket, gondjaikat kötetlenül megbeszéljék egymással. A védőnő egyik célja a klub keretén belül a gyermekek kommunikációs képességeinek fejlesztése, ezért minden klubfoglalkozáson van „mondókázás” a védőnő vezetésével. Ez kb. 20 perces foglalkozás, amikor az adott körülményekhez (időjárás, ünnepek, stb.) kapcsolódó mondókákat, rövid verseket, énekeket, ölbeli játékokat játszanak közösen.

A Klub keretein belül a védőnő Babajel tanfolyamot tart. Több alkalommal hívtak vendégeket, volt homeopátiás előadás, óvónőket hívtak az óvodai beszoktatással, zenei neveléssel kapcsolatos foglalkozásra, szerveztek „baba farsangot”, anyák napja alkalmából a kiscsoportos lányok ünnepi előadást tartottak, közösen játszottak.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket érő erőszak nagyobb részt a családon belül fordul elő, ezért gyakran emiatt láthatatlan. Az érzelmi kiszolgáltatottság az áldozat számára megnehezíti a segítségkérést, így nagyon ritka, hogy ezekről a települések adatokkal rendelkezzenek.

Gyanógeregye Község Önkormányzata nem rendelkezik adatokkal az illetékes hatóság által a családtól való távoltartás ügyében hozott döntésekről sem.

A nőket érő erőszak elkerülése és megelőzése érdekében szükséges a nők köztudatformálása, önvédelmi oktatások szervezése, önkéntességen alapuló erőszakmentes szexről felvilágosítás, az ismeretek tananyagba építése (iskola, nevelőintézmények). Az áldozatok támogatása, rehabilitációja fontos teendője a pszichológusoknak, jogászoknak, civil szervezeteknek, valamint a település közösségének is. A leány-, illetve fiatal anyák támogatása során szükséges a nevelés, gyermekfelügyelet, továbbtanulás, munka, önismeret, önvédelem, stb. biztosítása.

Az önkormányzat a „Jogpont” szolgáltatásaival megismerteti a kistérség lakóit, ami Szombathelyen működik: díjmentes jogi tanácsadás, általában munkajog, TB és szociális jog, valamint vállalkozási- és cégjog területén, de gyakorlatilag nem utasítanak el senkit sem, ha ezen ügyeken kívül keresik is fel az irodát.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Férőhelyek száma	önkormányzati anyaothton a településen	önkormányzati anyaothton a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a település 50 km-es körzetében
2008	0	1	0	0
2009	0	1	0	0
2010	0	1	0	0
2011	0	1	0	0
2012	0	1	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A krízishelyzetbe került családok, nők, gyermekek lakhatási problémáinak megoldására Gyanógeregye községben megoldást nem találhatunk. Az önkormányzat anyagi forrásai jelenleg nagyon szűkösek, a korábbi időszakban pedig a lakhatási gondok megoldása igényként nem merült fel, így a községi önkormányzatok ezen problémák megoldására nem rendezkedtek be. Családok Átmeneti Otthona legközelebb a 23 km-re található városban, Szombathelyen van. Anyaothton a 35 km-re lévő Gencsapátiban működik. Az anyaothton férőhelye rendkívül gyér.

A helyi önkormányzat tudomása szerint a Családok Átmeneti Otthona szombathelyi lakóhellyel rendelkező személyeken és családokon kívül más településről krízishelyzetben lévő családokat nem, vagy csak nagyon ritkán tud fogadni. A tájékoztatás alapján szinte folyamatosan férőhelyhiánnyal küzdenek.

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, hogy az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt el kellene választani a gyereket a szülőjétől. Az anyaotthonok elsődleges feladata a megelőzés a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozására.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Községi ülések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	6	1	3	0	69	2
2009	6	1	3	0	69	2
2010	6	1	3	0	69	2
2011	3	2	3	0	36	1
2012	3	2	3	0	36	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az elmúlt években a képviselő-testületnek nem volt női tagja. A helyi önkormányzatban az 5 képviselő között jelenleg 2 nő foglal helyet. Az önkormányzati hivatal adatai szerint az önkormányzati választások során a képviselőjelöltek száma között is mindig kevesebb volt a nő, mint a férfi. A helyben működő intézményekben ezzel szemben (önkormányzati hivatal, óvoda, iskola) viszont több nő dolgozik, mint férfi. Ez is igazolja azt a tendenciát, hogy a község területén több nőt foglalkoztatnak, mint férfit.

A településen működő vállalkozásoknál, mely az ipar és mezőgazdaság területét jelentik elsősorban a női foglalkoztatottság már nem annyira jellemző.

A nők közéletben való szerepvállalásának erősítése érdekében szükségesek programok szervezése a lányok majdani községi szerepvállalásának elősegítése érdekében, adat- és információgyűjtés a helyi munkaadók fiatal, illetve kisgyermekes nők alkalmazásával kapcsolatos attitűdjéről.

Helyi vagy térségi női civil szervezetek, valamint a nőket érő hátrányos megkülönböztetés elleni fellépéssel foglalkozó civil, szakmai szervezetek bevonásával ajánlatos lehet a térségfejlesztés főbb kérdéseinek áttekintése, javaslatok kérése „nőbarát” intézkedésekre, beruházásokra.

Javasolt továbbá családbarát – tehát a férfi alkalmazottakat apaszerepükben támogató, megerősítő – vállalkozások kistérségi elismerésben (lehet erkölcsi, pénzügyi) részesítése.

A 2010-2014. évi ciklusban az 5 fős képviselő-testületben csak 2 fő női képviselő volt található, a jelenlegi választási ciklusban már 3 fő női képviselő van. A Balogunyomi Közös Önkormányzati Hivatalban, valamint az önkormányzat által fenntartott intézményekben a dolgozók jelentős része nő (82 %).

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Gyanógyeregyén nem jellemzőek. A nők helyzetének és esélyének növelése érdekében a nők és férfiak egyenlőtlenségének vizsgálatához a részletesebb adatok és információk szükségesek, melyeknek nyilvántartásáról gondoskodni szükséges.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 53,16%-a nő (84 fő);
- a női lakosok több mint fele (65,4%) 18-65 éves, tehát aktív korú (55 fő);
- aktív korúak ellátásában részesülők aránya: 25% (önkormányzati adatok 2012. év átlagában)
- közfoglalkoztatásban résztvevő nők aránya: 0%; (önkormányzati adatok 2012 év átlagában)

- a nyugdíjas nők száma 19 fő (önkormányzati adatok 2012. év vonatkozásában)

A nők helyzetének és esélyének növelése érdekében a nők és férfiak egyenlőtlenségének vizsgálatához a részletesebb adatok és információk szükségesek, melyeknek nyilvántartása szükséges.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a bölcsődés korú gyermekek száma, de nincs a településen bölcsőde (A, 4.3.3)	Családi napközik számának növelése, önkormányzati segítség a családi napköziket érintő normatíva megszűnése miatt. Nagymama szolgálati igény, hajlandóság felmérése az érintett családoknál, nagymamakorú női lakosság körében.
GYES-en, GYET-en lévő nők elhelyezkedési problémái	Szorgalmazni a gyermekek bölcsődébe történő beiratását.
Egyedülálló szülők támogatását megvonták.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások kialakítása
Családok átmeneti otthona és anyaoththon férőhelyhiány.	Mikrotárségi, kistérségi szinten intézmény létrehozása, fenntartása.
Nőket érő családon belüli erőszakról nincs adat.	Jelzőrendszer működtetésének bevezetése. Nők informálása, segítése védőnői, orvosi, egyházi, civil szervezetek bevonásával.
Alulreprezentáltak a nők a helyi közéletben.	Helyi szinten szorgalmazni a női szerepvállalást.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az öregek aránya a Föld teljes népességét figyelembe véve 2000-ben 10% volt, 2050-ben 25% körül várható, míg ez az arány Európában 36-37%-os mértéket mutat. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, a vándorlások szerepe eddig nem volt meghatározó.

Míg a demográfiai öregedés, a korstruktúra romlása a maga átütő társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelenthet, az életkor meghosszabbodása nagyon is pozitív jelenség. A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére.

Az idős korosztály egyre több időt tölt a lakásában, kevesebbet mozdul ki, így életük minősége szempontjából nem mindegy, hogy milyen lakásuk nagysága, komfortfokozata, felszereltsége. Ez a korosztály már nem a felhalmozás időszakában van, hanem éppenséggel a lakás az élet során létrehozott egyik legjelentősebb felhalmozás. A megteremtett körülmények már véglegesnek tekinthetők, mivel az időskorú emberek már ritkán változtatnak lakóhelyükön.

A lakás nyújtotta biztonság egyre fontosabbá válik, mert a lakáson belül az idős ember még képességei birtokában érezheti magát. Lakáson kívül azonban számos, váratlan szituáció állhat elő. A "lakásba való

bezárkózás” viszont a társas kapcsolatok beszűkülését, elmagányosodást okozhat. A problémák nagyrészt az egyszemélyes háztartásokban jelentkeznek, ahol az idős ember egymaga kénytelen megélni jövedelméből, gondoskodni a lakásban jelentkező hibák javíttatásáról, a lakás rendben tartásáról.

Mint korábbi adatokból láthatjuk, az időskorúak száma fokozatosan növekszik, az öregedési index emelkedik. A nyugdíjkorhatárt betöltött emberek általában nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, melyek egy fix, és többnyire évről évre kisebb-nagyobb mértékben emelkedő tendenciát mutatnak. A korábbi adatokból megállapítható az is, hogy idősebb korcsoportban a nők száma több, mint a férfiaké, így feltételezhető az is, hogy nyugellátásban is több nő részesül, mint férfi.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	23	25	48
2009	23	24	47
2010	21	25	46
2011	21	27	48
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat összes nyugdíjasra vonatkozó oszlopa nem tölthető ki korrekt módon, mivel a nyugdíjkorhatár évenként változik. Vannak korkedvezményes nyugdíjasok, előnyugdíjasok, akik az adatbázisokban nem jelennek meg.

Az elmúlt években a nyugdíjrendszert többször átalakították, mely leginkább a nyugdíjkorhatár emelésével járt, de számos ellátási formát is megváltoztattak, felülvizsgáltak kormányzati szinten, mely az emberek anyagi helyzetét némely esetben jelentősen érintette.

Az I-II-III. csoportú rokkantsági nyugdíj megszűnt. A rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek közül több ember felülvizsgálatát elvégezte a szakértői bizottság, mely alapján a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság döntött arról, hogy a felülvizsgálat után ezek a személyek rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs járadékban részesülnek. A rehabilitációs járadékban részesülőket az új rendelkezések értelmében a közeljövőben vissza kell vezetni a munkaerő-piacra. A felülvizsgálattal érintett emberek számáról, a részükre megállapított ellátásról az önkormányzat információval nem rendelkezik.

Azon személyek részére, akik nyugellátásra vagy nyugdíjszerű ellátásra nem szereztek jogosultságot és egyéb forrásból sem rendelkeznek jövedelemmel megélhetésük biztosítására a 62. életévüket, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyeket - ha a jogszabályi feltételeknek is megfelelnek - időskorúak járadékában részesítik. Ezen támogatásra való jogosultságát 2013. január 1-jét követően a járási hivatal állapítja meg.

Gyanógerегyén jelenleg 1 fő részesül időkorúak járadékában.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Amennyire öröndetes jelenség az életkor meghosszabbodása, annyira válik egyre felelősségteljesebb társadalmi kötelezettséggé az élet megfelelő minőségének, az egészségnek és az aktív életnek minél hosszabb ideig való fenntartása, biztosítása.

Az életminőség összetevői:

- egészségi állapot,
- mindennapi aktivitás, életmód,
- közérzet.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink.

A településen élő idős emberek életvezetésükből fakadóan többnyire a házuk körül található kertben zöldségeket termesztenek, illetve kisebb haszonállatokat tartanak, ezzel is segítik önmaguk és szűkebb családjuk megélhetését és biztosítják saját maguk részére az aktív időskort.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

2013. január 1-jén hatályba lépett jogszabálmódosítás alapján az öregségi nyugdíjban és egyéb nyugellátásban részesülő, közszférában foglalkoztatott személyek nyugellátását 2013. július 1-jét követően szüneteltetni kell. Szintén szüneteltetik a nyugellátását - jogviszonya típusától függetlenül - annak a személynek, aki biztosítással járó egyéb jogviszonyban áll és nyugdíjjárulék alapja meghaladja a tárgyév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizennyolcszorosát.

A község közintézményeiben nyugdíjasokat nem foglalkoztatnak. A fenti rendelkezés értelmében pedig nem is foglalkoztathatnak nyugellátásban részesülő személyeket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés, legjelentősebb az idősebbek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, különösen nők esetében. A kor alapú megkülönböztetés, az új állások betöltésénél és a létszámleépítésnél is gyakori.

A 3.2.2 táblázatból kiderül, hogy az 51 éven felüliek nehezen tudnak elhelyezkedni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	3	0		0	0	
2009	7	0		0	43	
2010	6	0		0	50	
2011	7	0		0	14	
2012	n.a.	n.a.		n.a.	n.a.	

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

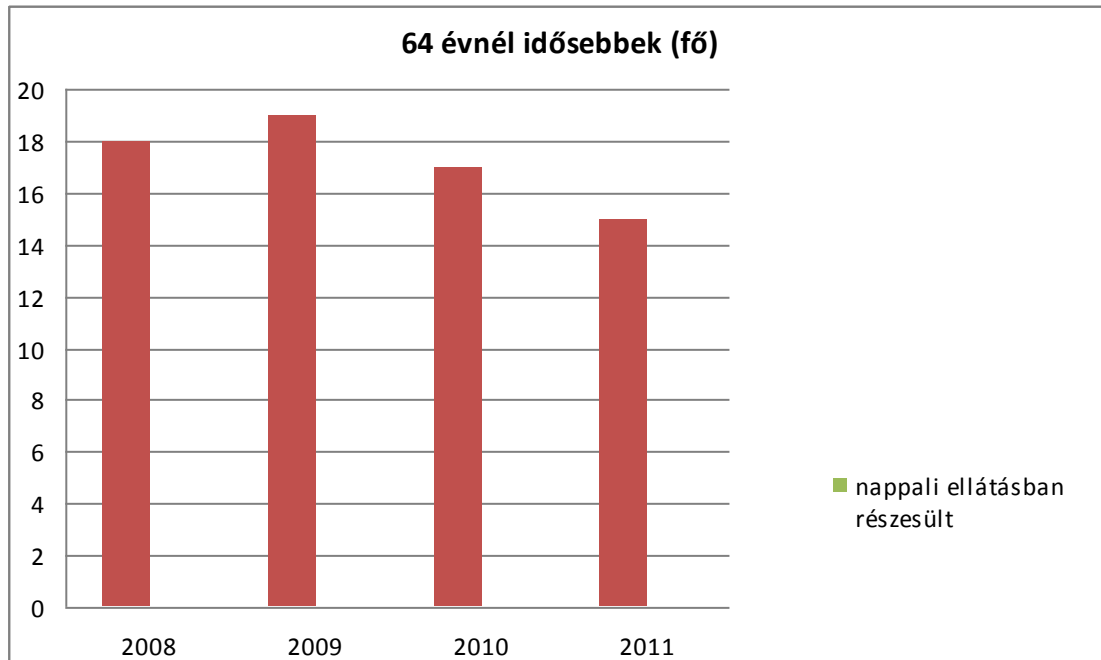
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	18	0	0

2009	19	0	0
2010	17	0	0
2011	15	0	0
2012	n.a.	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nappali ellátást nyújtó intézmény nem működik, ezért nappali ellátásban részesülő időskorúakról információval az önkormányzat nem rendelkezik.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	1
2009	1
2010	1
2011	1
2012	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősek Klubkönyvtárba való akadálymentes bejutása jelenleg nem megoldott. Évente megrendezésre kerül november vagy december hónapokban az idősek napja, amire minden 60. életévét betöltött ember meghívást kap. Ilyenkor műsorral egybekötve megvendégelik a település időskorú lakóit.

Ezen túlmenően a Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár által biztosított könyvtárszolgáltatás igénybevételére is lehetőségük van Gyanógeregye nyugdíjasainak. A Klubkönyvtár saját könyvtárral nem rendelkezik.

c) idősek informatikai jártassága

A Klubkönyvtárban a lakosok számára 3 db számítógép került elhelyezésre internet kapcsolattal, amelyeken lehetőség nyílik a nyugdíjasok számára a számítástechnika világának megismerésére, egyes ügyek interneten való ügyintézésére. A könyvtáros számítástechnikai tudással rendelkező személy, aki folyamatosan segíteni az érdeklődő és az ügyintézés ilyen módon végző nyugdíjasokat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A gyanógergelyei Klubkönyvtárban az idősebb korosztály részére évente kiemelten az időskori betegségekkel, problémákkal foglalkozó előadások, beszélgetések is megrendezésre kerül, amely segíti az idősek hasznos időtöltését.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idős emberek élethelyzetét feltáró adatok hiánya.	Adatbázis létrehozása
Idős embereket érintő elszigetelődés, kapcsolati beszűkülés.	A fiatalok helyben, az idősek gondozásában, segítségével aktívan részt véve dolgozzák le az előírt 50 óra önkéntes munkát
Idős embereket segítő házi segítségnyújtás keretében több szociális gondozóra lenne szükség.	Egyház, civilek, önkéntesek bevonása a feladatok ellátásába, segítségnyújtásba.
Idősek és fiatalok, gyerekek kevés közös programon találkozhatnak.	Olyan programok szervezése, ami kifejezetten ezt a két célcsoportot vonná be. Pl: Helyi mesterek mutatnák be mesterségüket a gyerekeknek. Pótnagyszülő program igény szerinti bevezetése.
Idős emberek nyelvtudásra vonatkozóan nincs adat.	Igényfelmérés után nyelvtanfolyam szervezése, lehetőleg helybeli munkanélküli pedagógus bevonásával.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte a legérzékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 2006. december 13-án elfogadott a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló Egyezményt Magyarország a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikálta. Az Egyezmény szerint: „fogyatékkal élő személy minden olyan személy, aki hosszantartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. Legfontosabb feladat a társadalom számára, hogy a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének szempontjait figyelembe véve megtegye azokat a lépéseket, amelyek helyzetüket javítja. Mindannyiunk feladata a fogyatékkal élő emberek integrációjának megteremtése, amely csak részben jelent pénzkérdést. Az emberek szemléletének, hozzáállásának megváltoztatására is nagy szükség van, ami nem függ az adott ország, település anyagi helyzetétől.

Tekintettel arra, hogy a népszámlálás során a fogyatékkal élő személyek kérdéseire nem kötelező a válaszadás, ezért a statisztikai hivatal adatbázisa is csak hozzávetőleges adatokkal rendelkezhet a fogyatékosok számára vonatkozóan.

Kézzelfogható, számszerű adatok a fogyatékkal élő támogatásban részesülő, valamint a megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozóan vannak, amely adatok a támogatásokat megállapító hivatal nyilvántartásában szerepelnek.

A településen élő fogyatékkal élők számáról, fogyatékkal élőkról az önkormányzat adattal nem rendelkezik, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élő emberek helyzetéről, szükségleteiről.

2012. december 31. napjáig a települési önkormányzat jegyzője állapította meg az ápolási díjat. Ápolási díjban a súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg 18 éven aluli hozzátartozóját ápoló személy részesülhetett. Ezekből az adatokból és egyéb nyilvántartásokból csak annyit tudhatunk, hogy Gyanógeregyén 1 fő súlyosan fogyatékosnak minősülő személy él, aki értelmi- és mozgásfogyatékos.

A felnőtt fogyatékos személyek közül többen rokkantnyugdíjasok, vagy rokkantsági járadékban, illetve többnyire közgyógyellátásban részesülnek.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	0	n.a
2009	0	n.a
2010	0	n.a
2011	0	n.a
2012	n.a.	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével.

Gyanógeregye községben nem működik fogyatékkal élő személyek számára nappali ellátást nyújtó intézmény. A legközelebb ezen szolgáltatás is Szombathelyen vehető igénybe.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen található vállalkozások csak kevés számban alkalmaznak megváltozott munkaképességű személyt, többnyire csak a törvényi előírások figyelembevételével kötelező mértékben vállalják foglalkoztatásukat.

Az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében megváltozott munkaképességű és fogyatékos személyt az elmúlt időszakban nem alkalmazott.

A fogyatékossgal élő személyek csökkent, illetve megváltozott munkaképességű személynek tekinthetők a munkaerő-piacon.

A fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásában élen jár a szombathelyi székhelyű Savaria Nett-Pack Kft., amely 2007. évtől a Főkefe Rehabilitációs Ipari Kht. szervezetébe integrálódott, így jelenleg egy nonprofit Kft. formában működik. A gyáregység ma már 1200 főt foglalkoztató szervezet, melyben a megváltozott munkaképességű személyek aránya 86%, a sérült emberek igazi munkahelye, megbízható támasza. Ez így

van immár több, mint 50 éve. Az utóbbi évtizedben leginkább a papírfeldolgozás a meghatározó profil, mellyel már nemcsak a papíruzemben foglalkoznak a dolgozók, hanem a kefeüzem nagyobb részében és a fióktelepeken is. A Savaria Netpack Gyáregység 2006. évtől kiemelt tanúsítvánnyal rendelkező védett foglalkoztatóként működött. A csorvási fióktelep kivételével megkapták a kiemelt tanúsítványt illetve a védett foglalkoztatóvá minősítést.

A munkáltató a foglalkoztatást a munkajogi és munkavédelmi szabályok megtartása mellett, a munkavállaló meglévő képességeinek megfelelő, rehabilitációs célú munkavégzés keretében biztosítja.

A fogyatékos személyek foglalkoztatását segítik a következő munkaerő-piaci szolgálatok Integrált Foglalkoztatást Segítő Szolgálat: A Forrásközpont Vas megyében 1998. december 1. óta működteti az Integrált Foglalkoztatást Segítő Szolgálatot, amely a fogyatékkal élő, megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztathatóságának segítését tűzte ki célul annak érdekében, hogy a fogyatékkal élő, megváltozott munkaképességű emberek az elsődleges munkaerő-piacon tartós munkavállalókká váljanak és az adott munkahely megfeleljen a képességeiknek, szükségleteiknek. Ezen kívül a Szolgálat hozzájárul a fogyatékkal élő, megváltozott munkaképességű személyek társadalmi re-integrációjához is.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A munkáltató megsérti az egyenlő bánásmód követelményeit, ha közvetlen vagy közvetett módon hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen az alábbi esetekben:

- munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben.

A fogyatékkal élő személyek számára a fogyatékoságukat is toleráló munkahelyek felkutatása nagyon nehéz. Fogyatékkal élő személyeket általában speciális munkáltatók foglalkoztatnak, amelyek csak a közeli városban találhatók és csak korlátozott számban alkalmazzák a megváltozott képességekkel rendelkező személyeket. A közlekedés feltételei sem minden esetben kedveznek a fogyatékkal élő személyeknek, ezáltal a munkahelyre való eljutás nehézségekbe ütközik.

A különböző mértékben megjelenő akadályok miatt a fogyatékkal élő emberek nagy része kizorul a munkaerő-piacról és ha állapota jogosulttá teszi rokkantsági nyugdíjasként vagy rokkantsági járadékosként inaktívvá válik. Jobb helyzetben vannak azok, akik családban élnek és családtagjaik segítségével élik a mindennapjaikat. Az idősebb, egyedül élő fogyatékos személyek többsége szociális otthonokban él le életüket.

A foglalkoztatás során Gyanógeregye település tiszteletben tartja a munkavállalók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét. A munkavállalók érdekeit figyelembe véve azokat összeegyeztetve olyan munkafeltételeket, munkakörülményeket, munkahelyi légkört alakítunk ki, amelyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzéséhez és megerősítéséhez hozzájárulnak.

A foglalkoztatási viszony keretei között is a partnerség elvének érvényesítésére törekszik.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szolgáltatások nem működnek a településen. Ezt legközelebb a közeli városban tudják igénybe venni az érintettek, amennyiben ezek igénybevételét a közlekedési akadályok lehetővé teszik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. A központi rendelkezések értelmében a teljesség igénye nélkül:

A gyermekek vonatkozásában a fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek részére emelt összegű családi pótlékot folyósítanak.

A szülők tartósan beteg, fogyatékos gyermeke után 2 nap pótszabadság illeti meg. A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek és kísérője a tömegközlekedési eszközök igénybevétele során kedvezményben részesülnek. Az oktatási-nevelési intézményekben az igénybevett étkeztetés során 50 %-os térítési díjkedvezmény jár a tartósan beteg és fogyatékos gyermekek részére. A fogyatékosági támogatásban részesülő személyek gépkocsiszerzési és -átalakítási támogatásban is részesülhetnek, illetőleg parkolásuk megkönnyítése érdekében parkolási igazolványt igényelhetnek. A munkáltatót megváltozott munkaképességű személy alkalmazása során járulékfizetési kedvezmény illeti meg. A tartósan beteg munkavállaló adókedvezményt kap.

A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermekek részére közgyógyellátás jár. Némely betegség kezelését egészségügyi térítésköteles tevékenységgel támogatják.

A súlyosan fogyatékos, illetve 18 év alatti tartósan beteg személyek ápolása, gondozása okán orvosi szakértői vélemény alapján (korábban a települési önkormányzat jegyzője) 2013-tól a járási hivatal az ápolást végző személy részére ápolási díjat állapít meg.

A fogyatékkal élő és tartósan beteg személyeket közel egyenlő mértékű támogatás illeti, aztán később az életkor előrehaladtával a tartósan beteg gyermekek, személyek részére megállapítható támogatások, jogosultságok ritkulnak, figyelemmel arra, hogy a két állapot eltérő sajátosságokkal rendelkeznek.

Az önkormányzat a helyi rendeletében megállapítható ellátások biztosításánál nem alkalmaz az egyes fogyatékkal élő emberek hátrányára negatív diszkriminációt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személyek részére biztosítandó esélyegyenlőség egyik eszköze az akadálymentesítés, amely alatt ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember speciális szükségleteinek figyelembe vételével kialakítandó komplex akadálymentesítést kell érteni. Nemcsak liftek és rámpák szerelését jelenti, hanem hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb. elhelyezését, beszerzését is. Sőt nemcsak az épületek, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférését is jelenti, pl. honlap akadálymentesítés, ezen kívül az emberek részéről megkívánja azt a megváltoztatott szemléletet is, amely a fogyatékos személyt egyenjogúnak tekinti. Mindezek megvalósításának egyik eszköze az esélyegyenlőségi terv és annak betartása.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az elmúlt években a községben zajló felújítások eredményeképpen az önkormányzati épület részben akadálymentesített, de ez az akadálymentesítés elsősorban a mozgáskorlátozottak részére nyújt segítséget a rámpák kiépítésével.

A községben az akadálymentesítés az egyéb közszolgáltatásokra és a többi fogyatékoságra nem terjed ki. A Klubkönyvtár akadálymentesítése jelenleg még nem megoldott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A helyi játszótérhez való eljutás igénybevételének akadálymentesítettsége megoldott.

A község jelenleg üzemelő honlapja nem akadálymentesített, elektronikus ügyintézésre lehetőség nincs. Az önkormányzat terve szerint a közeljövőben a honlap felújításával ez a probléma megoldódhat.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítés terén csak úgy érhetünk el látványos sikereket, ha a tervezés és a kivitelezés során rendszerben gondolkozunk. Ki kell alakítanunk egy akadálymentes hálózatot, amely érinti a legfontosabb akadálymentes intézményeket, közterületeket.

A településen működő munkahelyek akadálymentesítettsége nem megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A községben lévő önkormányzati utak és járdák állapota többnyire nem teszi lehetővé az akadálymentes közlekedést. A tömegközlekedési eszközök közül a község tekintetében csak az autóbusz közlekedés jöhet szóba, amely azonban nem minden esetben alkalmas a fogyatékkal élő személyek utazásához.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A település nagyságából adódóan a fogyatékos személyek helyi ellátása, valamint szociális szakellátása helyben nem megoldott.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településen nem működik fogyatékosok számára létrehozott sportklub, sportegyesület.

Ahhoz, hogy az egészséges életmód jegyében minél több embert lehessen a mozgásra rávenni, szükség van arra, hogy a községben ingyenesen igénybe vehető sportpályák, sportlétesítmények álljanak rendelkezésre.

A szabadidő hasznos eltöltésének helyszínei a gyermek és ifjúsági korosztály esetében a játszótér és a Klubkönyvtár helyisége. A községben jelenleg a fogyatékosok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében hátránykompenzáló intézkedések az épületek és terek megkezdett akadálymentesítésén túl nem történtek.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élő felnőtt korú lakosságról alig van adat.	Adatbázis létrehozása a fogyatékoság megnevezésével.
Mozgáskorlátozott személyek járdán való közlekedése nem zökkenőmentes.	Járdák korszerűsítése, felújítása. Ezzel kapcsolatos pályázatfigyelés
Megváltozott munkaképességű személyekről nincs adatbázis.	Adatbázis létrehozása és folyamatos vezetése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló 2003. évi L. törvényt. Ezzel elismerte a szervezetek működési feltételeihez források biztosításának szükségességét. A Nemzeti Civil Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése. Sorkifaludon mindössze néhány civil szervezet működik, de erős az összefogás, példaértékű a civilek jelenléte a település kulturális, művelődési életében. A település rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszi a részét a civil társadalom, illetve saját programokat, rendezvényeket is szerveznek.

Sorkifalud-Gyanógeregye Községek Önkéntes Tűzoltó Egyesülete 1992. évben alakult, tagjainak száma 43 fő. Ezen taglétszámon felül az egyesület számos fiatal támogatását élvezi, akik megyei és országos versenyeken indulnak, folyamatosan képzik magukat. Az Egyesület Gyanógeregye településen nemcsak a tűzvédelmi, ár- és belvízvédelmi tevékenységgel kapcsolatos felkészítésben vesz részt, hanem például 2013. február és március hónapjában a Sorok-patak kiöntése folytán a védekezési munkálatokban, illetve a figyelőszolgálat felállításában, működtetésében. Az önkormányzat az Egyesület tevékenységéhez minden évben – költségvetéséhez mérten jelentős, 100.000 Ft összegű – támogatást biztosít, valamint segíti és támogatja az Egyesület pályázatokban való részvételét.

Gyanógeregye község területén működő egyházi és civil szervezetek

- Sorkifalud-Gyanógeregye Sportkör
- Sorkifalud-Gyanógeregye Községek Önkéntes Tűzoltó Egyesülete
- Nefelejcs Népdalkör.

Az Önkormányzat kiemelt feladatának tartja az önszerveződő közösségek támogatását, a civil szervezetekkel történő kapcsolattartást.

A Képviselő-testület az Önkormányzat éves költségvetésében pályázati keretet (2012. évben ez az összeg 2300.000,- Ft volt) irányzott elő a civil szervezetek támogatására, melyhez a működő civil szervezeteknek kérelmet kell benyújtaniuk.

A pályázóknak a következő év január 31-ig a támogatás rendeltetésszerű felhasználásáról beszámolót kell készíteniük.

Sorkifalud-Gyanógeregye Sportkör

A Sportkör keretében labdarúgó csapat működik, mely jelenleg a megyei bajnokság III. osztályában szerepel. Az egyesület lehetőséget kínál a gyanógeregyei és sorkifaludi sportolni vágyó fiatal és felnőtt korú lakosság számára az egészséges életmód gyakorlására.

Nefelejcs Népdalkör

Sorkifalud és Gyanógeregye településen élő nőkből szerveződött Népdalkör tagjai rendszeresen járják a környék településeit, ahol rendezvények keretében fellépve népszerűsítik a népdalokat. A tagok rendszeresen meghívást kapnak fellépésekre Vas megyén kívüli településekre is.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Gyanógeregye Község Önkormányzata minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik segíteni és támogatni a társadalmi önszerveződésre épülő civil szervezeteket. Minden évben alkalmanként a civil szervezetek, sportegyesület a helyi lakosokat érintő programokat szerveznek (nyitott programok), az önkormányzat közigazgatási területén belül. Az Önkormányzat és a szervezetek közötti aktív, rendszeres kapcsolat és a közös munka tapasztalatai az, amely alakítja az együttműködés tartalmi elemeit. A partneri együttműködés alapfeltétele pedig a folyamatos, rendszeres és hatékony kommunikáció, mely mindkét félnek az elemi felelőssége. Az Önkormányzat külön anyagi erőforrást nem biztosít a szervezetek részére, hanem alkalmanként nyújtott támogatás biztosításával, fenntartási költségeik átvállalásával segíti működésüket. Az Önkormányzat továbbra is szeretné a kiépített kapcsolatrendszert megtartani és a jövőben még jobban erősíteni.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Gyanógeregye Község Önkormányzata az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő társulási megállapodásai az alábbiak:

Gyanógeregye Község Önkormányzata a helyben működő óvodát és iskolát évek óta a szomszédos települések Sorkifalud és Nemeskolta Községek Önkormányzataival tartotta fent.

2013. január 1-jétől az iskola állami fenntartásba került, a társulási megállapodás megszűnt.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezései értelmében a 2013. január 1. előtt kötött önkormányzati társulási megállapodásokat a képviselő-testületeknek felül kellett vizsgálni és módosítani kellett 2013. június 30. napjáig.

A felülvizsgálat a helyben működő Sorkifaludi Bokréta Óvoda vonatkozásában fejeződött be. Az önkormányzatok számára kötelezően biztosítandó óvodai nevelési feladatok ellátása érdekében Sorkifalud, Nemeskolta és Gyanógeregye Község Önkormányzatai megkötötték a megállapodást.

A Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása Társulási Megállapodásának módosítása megtörtént. Gyanógeregye Község Önkormányzata évek óta tagja a társulásnak, melynek Szombathely térségébe tartozó további 39 település is a tagja. A társulás keretében oldották meg eddig és vélhetően ezután is az érintett települések önkormányzatai a családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, központi orvosi ügyeletet, nyilvános könyvtári szolgáltatást, mozgókönyvtári, közművelődési feladatok koordinálását, valamint a területfejlesztést.

Az ellátásokat Szombathely Megyei Jogú Város intézményei biztosítják.

Gyanógeregye településen 2015. január 1. napjától a családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást és a házi segítségnyújtást a Táplánszentkereszi Mikrotérségi Társulás látja el társulási megállapodás alapján.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Gyanógeregye településen nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lehetőségükhöz mérten segíti a hátrányos helyzetű gyermekek és családok támogatását.

A civil szervezetek közül többen részt vesznek a hagyományőrzésben, a közösségépítésben, idősek részére szervezett programokban, rászorulóknak részére történő lehetőségek felkutatásában, a gyermekek támogatásában.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek segítségével foglalkozó szervezetek:

- A helyi partnerség erősítése érdekében továbbra is ösztönözni kell a civil szervezetek és Önkormányzatunk közötti együttműködést.

A helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában a helyben működő for profit szervezetek elsősorban a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásában vesznek részt.

A helyi esélyegyenlőségi program elfogadását követően az önkormányzat célja a helyi munkáltatókkal való intenzív partneri kapcsolat kialakítása és fenntartása a helyi esélyegyenlőségi program intézkedési terveinek megvalósítása céljából.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Az előkészítés módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet a helyben szokásos módon közzétételre került, így állampolgárok is véleményt mondhattak.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vevő gyanógeregyei szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek a tevőleges bevonás során elvégezték az adattáblák kitöltését és javaslatot tettek az egyes alfejezetek részletes kifejtésére, szöveges kiegészítésére. A helyzetelemzés előkészítésében résztvevők támogatták az intézkedési tervben szereplő intézkedések elfogadását, amelynek megvalósítására reális lehetőséget is láttak.

A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők felemelkedése	8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők munkanélküliségének csökkentése, megszüntetése
Gyermekek	Tartósan betegekről adathiány Adathiány a hhh gyermekekről	Tartós beteg gyermekek valós számának feltérképezése HHH gyermekek valós számának feltérképezése
Idősek	Idős emberek élethelyzetét feltáró adatok hiánya	Az idősek életvitelének javítása, elszigetelődésének megakadályozása
Nők	Tartós munkanélküliek magas aránya	Tartós munkanélküliség visszaszorítása
Fogyatékkal élők	Adathiány fogyatékkal élő felnőttekről	Fogyatékkal élő személyek valós számának feltérképezése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők munkanélküliségének csökkentése, megszüntetése	Tóth Györgyné gyanógeregyei lakos
Gyermekek	Tartós beteg gyermekek valós számának feltérképezése HHH gyermekek valós számának feltérképezése	Sorkifaludi Bokréta Óvoda - óvodavezető
Idősek	Az idősek életvitelének javítása, elszigetelődésének megakadályozása	Bakó Károlyné gyanógeregyei lakos
Nők	Tartós munkanélküliség visszaszorítása	Károlyné Gergely Cecília gyanógeregyei lakos
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élő személyek valós számának feltérképezése	Kappal Lajos gyanógeregyei lakos

Jövőképünk

Gyanógeregye Község Önkormányzat legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák felzárkózási esélyei és életminősége illeszkedik a község mindennapjaihoz.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminősége fokozatosan javuljon és minél előbb felzárkózzanak a nem szegények közé.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi és lelki fejlődését, nevelésük, oktatásukhoz szükséges legoptimálisabb feltételek megteremtését, megfelelő és biztonságos környezetük kialakítását, megtartását és fejlesztését.

Folyamatosan odafigyelünk az idős személyek szociális, egészségügyi szolgáltatásainak biztosítására, életminőségük javítására és a nemzedékek közötti szolidaritás megvalósulására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén helyzetük javítását, megfelelő intézményi ellátással terheik csökkentését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek felmérésére és mindennapi életükhöz szükséges feltételek biztosítására.

I/1. Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Tartós munkanélküliség visszaszorítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	180 napnál hosszabb idejű munkanélküliség, előítéletek, hátrányos megkülönböztetés, aluliskolázottság, 50 év feletti kor, pályakezdők, utazás költségei miatti nehézségek, mentális problémák kialakulása
Célok - Általános megfogalmazás - rövid, - Középtávú, - hosszú távú időegységekre bontásban	Munkaerőpiacra való visszatérés - rászorulók felmérése, munkaügyi támogatások felkutatása - munkaügyi mentor segítségével személyre szabott képzések - támogatott munkahelyek megkeresése, elhelyezkedés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Rászorulók felmérése, munkaügyi támogatások felkutatása, Kapcsolatfelvétel a munkaügyi központ mentorával. Részvétel az álláskereső tanácsadásokon, álláskereső klubban, tájékoztató fórumokon, állásbörzéken. Bekapcsolódás a TKKI futó programjaiba Támogatott képzésekre jelentkezés, utazási támogatással Helyi cégek, vállalkozások munkaerő igényének felmérése Elhelyezkedések a munkaügyi támogatások segítségével A mentor hosszú távú, személyes segítség nyújtása
Résztevők és felelős	Tartós munkanélküliek, munkaügyi kp. mentorai jegyző
Partnerek	Munkaügyi kp. TKKI , Önkormányzat, helyi vállalkozások

Határidő(k) pontokba szedve	1-6. hónap: rászoruló felmérése, munkaügyi támogatások felkutatása mentori segítség igénylése 7-10. hónap: támogatott képzésekre jelentkezések 2.év: új szakmával elhelyezkedés, visszatérés a munkaerő piacra Módosított határidő: 2018.12.31. Tényleges adatok hiánya miatt az intézkedési tervet nem tudtuk megvalósítani.
Eredményességi mutatók (INDIKÁTOROK) és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tartós munkanélküliek 80%-aképzésen vesz részt 60%-a elhelyezkedik támogatással Javuló életszínvonal, anyagi biztonság, mentális jólét fenntartása, az új munkahely megtartása hosszú távon.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség. Fontos a meggyőző erő, a tenni, dolgozni akarás, a felemelkedés lehetőségének, és a jobb élet igénye.
Szükséges erőforrások	Pénzügyi erőforrás: munkaügyi pályázatból kapott támogatás Humán erőforrás: munkaügyi mentor, képző intézmények, munkáltatók

II/1. Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	HHH gyermekek valós számának feltérképezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Pontatlan, nem teljes körű adatok a HHH gyermekek létszámáról.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Teljes körű (éves, féléves havi) adatbázis létrehozása. <ul style="list-style-type: none"> - HHH gyermekek létszámának feltérképezése - Folyamatos adatfrissítés, esetleges hibák kiküszöbölése - Évenkénti korrekt adatbázis létrehozása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Rendszer felépítése - Partnerek megkeresése - Adatbázis létrehozása - Adatbázis folyamatos karbantartása
Résztvevők és felelős	Védőnő, Iskola,- óvoda-, bölcsőde vezetője; Családsegítő; Ifjúságvédelmi, gyermekvédelmi felelős; szülők HEP fórum vezetője
Partnerek	Védőnő, Iskola,- óvoda-, bölcsőde vezetője; Családsegítő; Ifjúságvédelmi, gyermekvédelmi felelős; szülők
Határidő(k) pontokba szedve	1-10 hónap: Adatbázis kialakítása, partnerek megkeresése, szülők tájékoztatása 11- 16 hónap: Adatbázis feltöltése Évente: évenkénti frissített adatbázis létrehozása HHH gyermekek a mellékelt táblázat alapján. /1. számú melléklet/
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és	Teljes körű éves adatbázis megléte. Folyamatos frissítés.

hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szülői érdektelenség, együttműködés hiánya. Dokumentumok hiánya (bizonyítvány). Gyermekekkel foglalkozó szakemberek (védőnő, kisgyermekgondozó, óvónő, pedagógus) folyamatos adatszolgáltatása, jelzése bármely felmerülő probléma esetén.
Szükséges erőforrások	Szakemberek; számítógép+hálózat;

II/2. Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Tartós beteg gyermekek valós számának feltérképezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Pontatlan, nem teljes körű adatok a tartós beteg gyermekek létszámáról, betegségükről.
Célok - Általános megfogalmazás és - rövid, -középtávú, -hosszútávú időegységekre bontásban	Teljes körű (éves, féléves, havi) adatbázis létrehozása. <ul style="list-style-type: none"> - Tartós beteg gyermekek, betegségének feltérképezése - Folyamatos adatfrissítés, esetleges hibák kiküszöbölése - Évenkénti korrekt adatbázis létrehozása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Partnerek megkeresése (jelzőrendszer tagjaival) - Adatgyűjtés - Adatbázis létrehozása - Adatbázis folyamatos karbantartása, jelzőrendszer folyamatos működése
Résztevők és felelős	védőnő, iskola,- óvoda-, bölcsőde vezetője; családsegítő; ifjúságvédelmi, gyermekvédelmi felelős; szülők, jegyző, gyermekorvos
Partnerek	védőnő, iskola,- óvoda-, bölcsőde vezetője; családsegítő; Ifjúságvédelmi, gyermekvédelmi felelős; szülők, gyermekorvos, jegyző
Határidő(k) pontokba szedve	1-10 hónap: Adatbázis kialakítása, partnerek megkeresése, szülők tájékoztatása 11- 16 hónap: Adatbázis feltöltése Évente: évenkénti frissített adatbázis létrehozása Módosított határidő: 2018.12.31. Valós adatok hiánya miatt az intézkedési tervet nem tudtuk megvalósítani.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Teljes körű éves adatbázis megléte. Folyamatos frissítés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szülői érdektelenség, együttműködés hiánya. Dokumentumok hiánya (Orvosi igazolások). Gyermekekkel foglalkozó szakemberek (védőnő, kisgyermekgondozó, óvónő, pedagógus) folyamatos adatszolgáltatása, jelzése bármely felmerülő probléma esetén.
Szükséges erőforrások	Szakemberek; számítógép+hálózat;

III/1. Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	NŐK- munkahely/család összeegyeztetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok a munkanélküli GYES, GYED után Elszigetelődés, nehéz visszatérés
Célok - Általános megfogalmazás - rövid, - Középtávú, - hosszú távú időegységekre bontásban	Munkahely/család összhangjának megteremtése - munkacsoport, vagy felelős „a nőkért” - tájékoztató fórumok a lehetőségeikről - anyabarát munka, gyerekfelügyelet
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- „Nőkért” munkacsoport tájékoztat a munkaügyi mentor segítségével a képzési és elhelyezkedést támogató lehetőségekről - Gyermekfelügyelet megszervezése: óvodai nyitva tartás/ügyelet, „pótnagyik” beszerzése - Képzések, átképzések, elhelyezkedést segítő támogatások, vállalkozóvá válás támogatása a munkaügy segítségével - Helyben, vagy közelben lévő anyabarát munkahelyek felkutatása - „Lányok-asszonyok Klub” létrehozása közös beszélgetések, babákkal kapcsolatos eszmecserek, közös gyermekfelügyelet stb. - Családi napközi megszervezése
Résztvevők és felelős	Nők, kisgyermek 0-6 éves korig Munkáltatók, munkaügyi kp. Képző intézmények, „pótnagyik” Munkacsoport vezető
Partnerek	Óvoda dolgozói, munkaügyi kp. Munkáltatók, helyi vállalkozók apák

Határidő(k) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - 1. hónapban munkacsoport létrehozása - 4-6. hónap: tájékoztató fórum, képzések <p>1 év: támogatások, munkahelyek felderítése, gyermekfelügyelet megoldása</p> <p>Módosított határidő: 2018. december 31.</p>
Eredményességi mutatók (INDIKÁTOROK) és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>A nők tájékozottak a lehetőségeikről</p> <p>Az óvoda hosszabbított nyitva tartással, ügyelettel</p> <p>Elhelyezkedett nők száma növekedett: fővel</p> <p>Új szakmát szerzett: fő</p> <p>Vállalkozóvá vált: fő</p> <p>Anyabarát munkahely lehetőséget ad, hogy több idő maradjon a háztartásra, gyermekfelügyelet megoldódott.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<p>Nehéz visszatérni a munka világába pl. 6 év után.</p> <p>GYES utáni új szerep tanulásának, segítése</p>
Szükséges erőforrások	<p>Önkormányzat anyagi támogatása</p> <p>Munkaügyi programok a nőkre szabottan</p> <p>Humán erőforrás: „nőkért” munkacsoport, óvónők, dajkák, önkéntes nyugdíjasok</p>

IV/1. Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Az idősek életvitelének javítása, elszigetelődésének megakadályozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Segítség hiánya, egyedüllét, elszigetelődés, elmagányosodás, kapcsolatok beszűkülése
Célok - Általános megfogalmazás	Tevékeny időskor, emberi kapcsolatok, közösségi élet
<ul style="list-style-type: none"> - rövid, - Középtávú, - hosszú távú időegységekre bontásban 	<ul style="list-style-type: none"> - házi segítségnyújtás megszervezése - nappali ellátás bővítése - tevékeny időskor, bekapcsolódás a közösségi életbe
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>Idős rászoruló felmérése</p> <p>Házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítése, kibővítése a helyi fiatalok 50 órás kötelező önkéntes munkájával: segítés a bevásárlásban, a ház körüli munkákban, életvitelben.</p> <p>Nappali ellátás bővítése: Idősek Klubja keretében kézimunka, népdaléneklés.</p> <p>Bekapcsolódás a település életébe: közösségi programokba, „cserenagyi-pótmami” programba.</p>
Résztvevők és felelős	A településen élő idősek, kiemelve az egyedülállót, önkormányzat, jegyző, mentálhigiénés szakember, szociális gondozó HEP Fórum-munkacsoport vezetője
Partnerek	Önkormányzat, civil szervezetek, egyház, Önkéntes fiatalok

Határidő(k) pontokba szedve	6. hónap: rászoruló felmérése 8-9. hónap: házi segítségnyújtás rendszerének kibővítése, jelzőrendszer bevezetése A "cserenagyi- pótmami" program indulása Módosított határidő: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók (INDIKÁTOROK) és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> - Hány fő rászoruló van a településen - X darab házi segítségnyújtó készülék lett - Hány idősnél végeznek önkéntes munkát a fiatalok - Hányan dolgoznak pótnagyiként - Létrejött az idősek Klubja, amit heti két alkalommal látogatnak
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nehéz rávenni az időseket a jelzőrendszer igénylésére Nehezen mozgókat segíteni, bizalomhiánnyal küzdőket meggyőzni kedvességgel, gondoskodással.
Szükséges erőforrások	Pénzügyi erőforrást keresni pályázatokkal: jelzőrendszerre, Idősek Klubja épületének felújítására, Emberi erőforrás: helyi építési vállalkozó, önkéntes fiatalok, mentálhigiénés szakember-klubvezetőnek, szociális gondozó

V/1. Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élő személyek valós számának feltérképezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Pontatlan, nem teljes körű adatok a fogyatékkal élő személyek létszámáról, betegségeikről.
Célok - Általános megfogalmazás és - rövid, -középtávú, -hosszútávú időegységekre bontásban	Teljeskörű (éves, féléves havi) adatbázis létrehozása. <ul style="list-style-type: none"> - Fogyatékkal élő személyek létszámának, betegségének, feltérképezése - Folyamatos adatfrissítés, esetleges hibák kiküszöbölése - Évenkénti korrekt adatbázis létrehozása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - Partnerek megkeresése - Adatgyűjtés - Adatbázis létrehozása - Adatbázis folyamatos karbantartása, jelzőrendszer folyamatos működése
Résztvevők és felelős	védőnő, iskola,- óvoda-, bölcsőde vezetője; családsegítő; ifjúságvédelmi, gyermekvédelmi felelős; szülők, háziorvos, gyermekorvos, jegyző
Partnerek	védőnő, iskola,- óvoda-, bölcsőde vezetője; családsegítő; ifjúságvédelmi, gyermekvédelmi felelős; háziorvos, gyermekorvos, szülők, jegyző

Határidő(k) pontokba szedve	1-10 hónap: Adatbázis kialakítása, partnerek megkeresése, tájékoztatása 11- 16 hónap: Adatbázis feltöltése Évente: évenkénti frissített adatbázis létrehozása Módosított határidő: 2018. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Teljes körű éves adatbázis megléte. Folyamatos frissítés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, együttműködés hiánya. Dokumentumok hiánya (Orvosi igazolások). Szakemberek (védőnő, háziorvos, kisgyermekgondozó, óvónő, pedagógus....) folyamatos adatszolgáltatása, jelzése bármely felmerülő probléma esetén.
Szükséges erőforrások	Szakemberek; számítógép+hálózat;

Jövőbeni probléma megoldásként az alábbi fejlesztéseket az önkormányzat pályázati forrásból valósítaná meg:

- megváltozott munkaképességű emberek munkaerő-piaci integrációjának elősegítése
- romák foglalkoztatásba ágyazott képzése
- védőháló a családokért
- ifjúsági programok támogatása
- komplex ifjúsági fejlesztések
- cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás
- roma mentorhálózat fejlesztése
- fogvatartottak reintegrációja
- integrált gyermekprogramok szakmai támogatása
- integrált térségi gyermekprogramok
- komplex népegészségügyi szűrések
- szociális intézményi férőhelykiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása, a kiváltásra történő felkészítés és képzés biztosítása
- ápoló tanulók részére pályaválasztást támogató ösztöndíjas program
- gyermek sürgősségi, baleseti ellátás fejlesztése

- *korai iskolaelhagyás csökkentése*
- *társadalmi felzárkózási integrációs köznevelési intézkedések támogatása*
- *ösztöndíj és mentorálási támogatás hátrányos helyzetű tanulóknak*
- *tehetségek Magyarországra*
- *tanoda programok támogatása*
- *roma szakkolégiumok támogatása*
- *felsőoktatási mobilitás támogatása*
- *intelligens szakosodást szolgáló intézményi fejlesztések*
- *szociális humán erőforrás fejlesztése*
- *háziorvosi alapellátás humán erőforrásának fejlesztése*
- *egyházi oktatási infrastruktúrális fejlesztések*
- *iskolarendszer fejlesztése iskolaközpontok kialakításával*
- *testmozgást javító infrastruktúrális fejlesztések*

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Tartós munkanélküliség visszaszorítása	180 napnál hosszabb idejű munkanélküliség, hátrányos megkülönböztetés, utazási költségei miatti nehézségek, a jövedelmi helyzet fokozott romlása, mentális problémák kialakulása	Munkaerőpiacra való visszatérés		Munkanélküliek felmérése, munkaügyi támogatások, állás kínálatok felkutatása, Kapcsolatfelvétel a munkaügyi központ ügyintézőjével. Részvétel az álláskereső tanácsadásokban, a Munkaügyi Központ állás kínálatának helyben	jegyző	2015.06.30. Módosított határidő: 2018.12.31. Tényleges adatok hiánya miatt az intézkedési tervet nem tudtuk megvalósítani.	A tartós munkanélküliek képzésén való minél nagyobb arányú részvétele A tartós munkanélküliek legalább fele elhelyezkedik	Pénzügyi erőforrás: munkaügyi pályázatból kapott támogatás Humán erőforrás: munkaügyi ügyintéző, képző intézmények, munkáltatók	intenzív kapcsolat fenntartása a Munkaügyi Központtal, állás kínálatok folyamatos frissítése

					való közzététele, Bekapcsolódás a TKKI futó programjaiba Támogatott képzésekre jelentkezés, utazási támogatással Helyi cégek, vállalkozások munkaerő igényének felmérése					
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	HH gyermekek nyilvántartás ának létrehozása	Pontatlan nem teljes körű adatok a HH gyermekek létszámáról.	Teljes körű, éves nyilvántartás létrehozása.	Sorkifaludi Bokréta Óvoda közoktatási esélyegyenlő ségi terve, helyi Általános Iskola Közoktatási Esélyegyenlő ségi terve	Rendszer felépítése - Partnerek megkeresése - nyilvántartás létrehozása - nyilvántartás folyamatos vezetése	jegyző	2014.12.31. Módosított határidő: 2018.12.31. Tényleges adatok hiánya miatt az intézkedési tervet nem tudtuk megvalósíta ni.	Teljes körű éves nyilvántartás megléte, folyamatos frissítése.	jelzőrendszer képviselői, számítógép+ hálózat;	folyamatos frissítés
2	Tartósan beteg gyermekek tényleges számáról adatbázis	A tartósan beteg gyermekek létszámáról nincs információ	Teljes körű éves adatbázis létrehozása		- Partnerek megkeresése (jelzőrendsze r tagjaival) - Adatgyűjtés - Adatbázis	védőnő, önkormányza t jegyzője	2014.12.31. Módosított határidő: 2018.12.31. Tényleges adatok	Létrehozott adatbázis. Folyamatos felülvizsgálat.	Szakemberek ; számítógép+ hálózat;	Folyamatos adatszolgálta tás és frissítés

	létrehozása				létrehozása - Adatbázis folyamatos karbantartás a, jelzőrendszer folyamatos működése, informátorok felkutatása		hiányában az intézkedési tervet nem tudtuk megvalósíta ni.			
III. A nők esélyegyenlősége										
1	NŐK- munkahely/c salád összeegyezte tése	Sok a munkanélküli GYES, GYED után Elszigetelődé s, nehéz visszatérés	Munkahely/c salád összhangjána k megteremtés e munkacsoport, vagy felelős „a nőkért”, tájékoztató fórumok a lehetőségeikr ől, anyabaráti munka, gyerekfelügye let		„Nőkért” munkacsoport tájékoztató a munkaügyi mentor segítségével a képzési és elhelyezkedé st támogató lehetőségeikr ől Gyermekfelü gylet megszervezé se: óvodai nyitva tartás/ügyele t, „pótnagyik” beszervezése Képzések, átképzések, elhelyezkedé st segítő	Munkáltatók, munkaügyi kp. Képző intézmények, „pótnagyik” Munkacsoport vezető	2018.06.30. Módosított határidő: 2018.12.31.	A nők tájékoztattak a lehetőségeikr ől Az óvoda hosszabbított nyitva tartással, ügyelettel Elhelyezkedé tt nők száma növekedett: fővel Új szakmát szerzett: fő Vállalkozóvá vált: fő Anyabaráti munkahely lehetőséget ad, hogy több idő maradjon a	szakemberek , számítógép	folyamatos kapcsolattart ás, tájékoztatás

					támogatások, vállalkozóvá válás támogatása a munkaügy segítségével Helyben, vagy közelben lévő anyabarátt munkahelyek felkutatása „Lányok-asszonyok Klub” létrehozása közös beszélgetések, babákkal kapcsolatos eszmecserék, közös gyermekfelügyelet stb. Családi napközi megszervezése			háztartásra, gyermekfelügyelet megoldódott.		
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Az idők életvitelének javítása, elszigetelődé	Egyedüllét, elmagányosodássegítség hiánya	Aktív időskor, emberi kapcsolatok, közösségi		idős rászoruló helyzetének, igényének	művelődésszervező, házi szervezetek	2017.04.30. Módosított határidő: 2018.12.31.	Házi segítségnyújtás kiterjesztése,	pénzügyi erőforrás, önkéntes fiatalok	folyamatos szervezés

	sének megakadályozása érdekében az idősek ellátásának szervezése		élet		felmérése, helyi fiatalok 50 órás kötelező munkájának bevonásával az idősek segítése, idősek klubja foglalkozásainak bővítése			Megvalósul az idősek klubja		
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élő személyekről nyilvántartás létrehozása	A településen lakóhellyel rendelkező, fogyatékkal élő személyekről nincs információ	Teljes körű éves adatbázis létrehozása		partnerek, adatszolgáltatók megkeresése, adatbázis létrehozása, folyamatos felülvizsgálata	házi orvos, jegyző	2014.12.31. Módosított határidő: 2018.12.31.	Létrejött adatbázis	szakemberek, számítógép	folyamatos frissítés

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

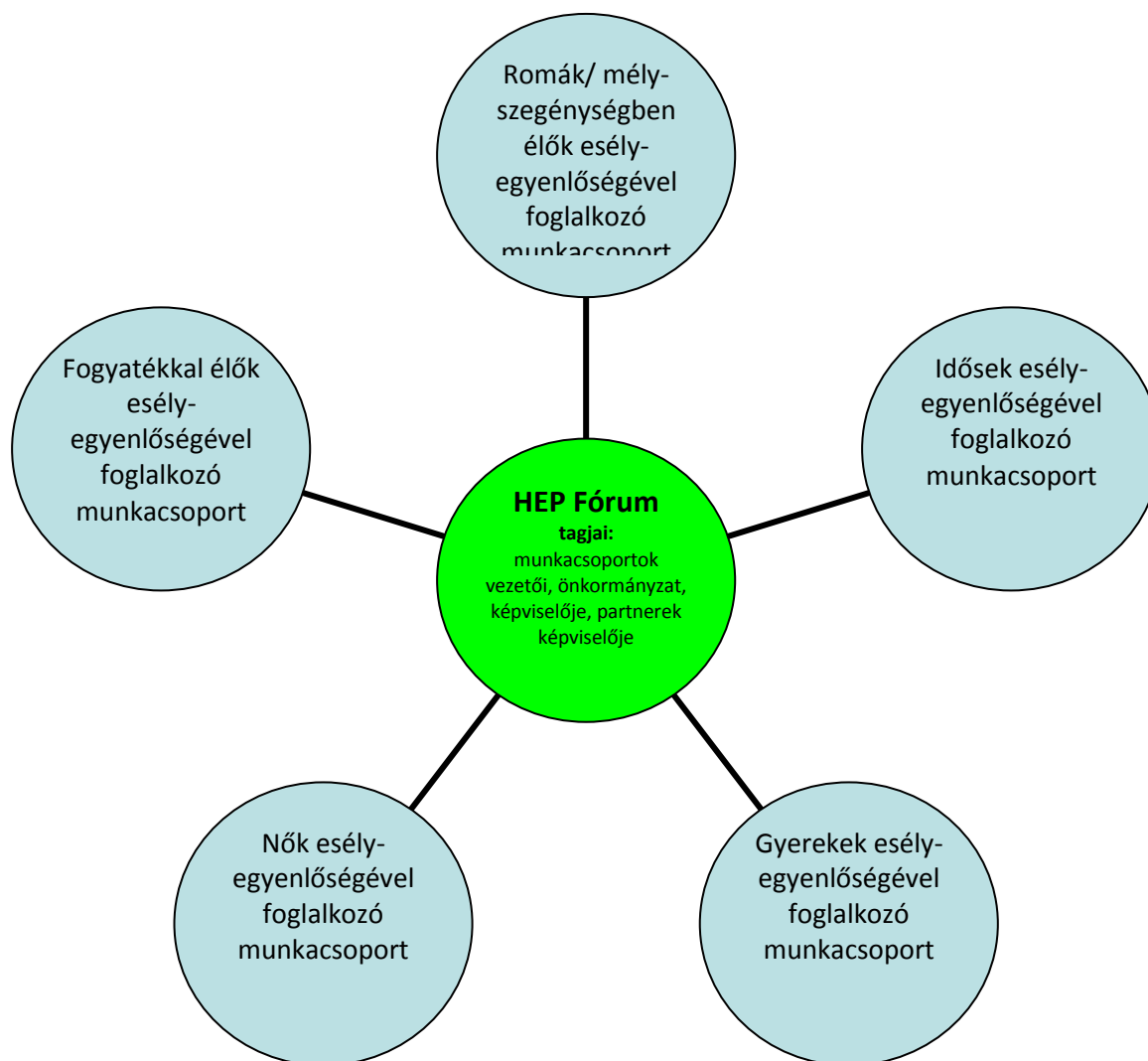
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről dr. Varga Krisztina aljegyző felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Gyanógeregye község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Gyanógeregye község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 94/2013. (IX. 4.) Kt. határozatával elfogadta.

Mellékletek: HEP elkészítési jegyzéke
Összegző táblázat
Jegyzőkönyvi kivonat

Gyanógeregye, 2013. szeptember 4.

Sejber Tiborné
polgármester

A Gyanógeregye Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Balogunyom, 2013. szeptember 4.

Horváth Zoltánné
jegyző

Gyanógeregye, 2013. szeptember 4.

dr. Varga Krisztina
aljegyző

HEP elkészítési jegyzék

NÉV	HEP részei						Alíráás
	1	2	3	4	5	6	
Sejber Tiborné polgármester	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Sejber Tiborné
Horváth Zoltánné jegyző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Horváth Zoltánné
Komárominé Kapuska Livia Sorkifaludi Bokréta Óvoda intézményvezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Komárominé Kapuska Livia Sorkifaludi Bokréta
Simon Zsolt Sorkifaludi Gárdonyi Géza iskolaigazgató	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Simon Zsolt
Keszte Lászlóné védőnő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Keszte Lászlóné
Károlyné Gergely Cecília könyvtáros	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Károlyné Gergely Cecília

1. Tartós munkanélküliség visszaszorítása
2. A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek valós számáról nyilvántartás létrehozása
3. Tartósan beteg gyermekek tényleges számáról adatbázis létrehozása
4. Nők-munkahely/család összeegyeztetése
5. Az idősök életvitelének javítása, e szigetelődésének megakadályozása
6. Fogyatékkal élő személyekről adatbázis létrehozása

1. számú melléklet - HEP felülvizsgálat Gyanógerегye

HHH gyermekek - GYANÓGEREGYE			
Sorszám	Név	Lakcím	Gyermekek
1.	-	-	-
2.	-	-	-
3.	-	-	-
4.	-	-	-
5.	-	-	-
6.	-	-	-
7.	-	-	-
8.	-	-	-
9.	-	-	-
10.	-	-	-

Helyi esélyegyenlőségi program (HEP) - eltérések listája				Gyánóregye Község Önkormányzata
Település neve:				
TKKI Igazgatóság (csak település)				SZOMBATHELYI IGAZGATÓSÁG
HEP előterjesztése (képviselő testület elé)				2015.09.07
HEP-et készítette (1)				Mészáros Krisztina
HEP-et készítette (2)				
HEP-et készítette (3)				
Az eltérések listáját kitöltötte:				Mészáros Krisztina
Elérések lista kitöltésének dátuma:				2015.09.01
HEP (a listában szereplő eltéréseket is tartalmazó) elfogadása (határozat dátuma)				2015.09.07
A képviselő testület által elfogadott helyi esélyegyenlőségi program a Türr István Képző és Kutató Intézet által szervezett képzés befejezését követően benyújtott HEP-hez képest az alábbi eltéréseket tartalmazza:				
HEP fejezet	eltérés	nem változott	az eltérés (változtatás) leírása	
1. Jogszabályi háttér bemutatása	1		Szociális törvény változása	
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása		1		
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.		1		
2. Stratégiai környezet bemutatása		1		
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal		1		
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása		1		

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.		1	
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége		1	
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet		1	
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció		1	
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya		1	
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága		1	
c) közfoglalkoztatás		1	
d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, hazában/területen működő foglalkoztatási programok stb.)		1	
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatástól a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük		1	
f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)		1	
g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása		1	
h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén		1	
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	1		Az aktív korúak ellátásának megállapítására 2015. március 1-jétől hatáskörrel a megyei Kormányhivatalok járási hivatalai rendelkeznek.
a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma stb.		1	
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, akkumulációs szegregáció	1		
a) bérlet-állomány		1	
b) szociális lakhatás		1	
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok		1	

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság			1	Lakásfenntartási támogatás helyett 2015. március 1-jét követően önkormányzati rendelet alapján a rászorulóknak települési támogatás nyújtható.
e) lakhatást segítő támogatások	1			
f) eladósodottság			1	
g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóterületen elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, köznyújtásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása			1	
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete			1	
a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedése, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)			1	
b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.)			1	
c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai			1	
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	1			
a) az egészségügyi szolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés			1	
b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés			1	
c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés			1	
d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése			1	
e) sportprogramokhoz való hozzáférés			1	
f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	1			2015. január 1. napjától a házi segítségnyújtás, a gyermekjóléti alapszolgáltatás és a családsegítés szociális alapszolgáltatásokat a Táplánszentkereszi Mikrotérségi Társulás látja el.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor		1	
h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül		1	
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	1		
a) közösségi élet színterei, fórumai		1	
b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezeléseik)		1	
c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)	1		2014.-ben az Önkormányzati is regisztrált önkéntes diákmunka igénybevételére.
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal		1	
3.9 Következtetések: Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása, megjelenése az intézkedési tervben.		1	
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység		1	
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)	1		
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete		1	
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	1		A családokra, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok között meg kell említeni, hogy jövedelmi körülményeikert tekintve a kérelmezők között találhatók GYED-ből, GYES-ből, GYET-ből, nyugdíjszerű ellátásból, munkanélküli ellátásokból élő, valamint jövedelemmel nem rendelkezők.
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya		1	
d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya		1	

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya	1			A párok kapcsolatokra épülő családok között: egyre népszerűbb az élettársi kapcsolat, számuk és arányuk is emelkedett az elmúlt időszakban.
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége		1		
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	1			
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)		1		
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)		1		
c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok		1		
d) gyermekjóléti alapellátás	1			A gyermekjóléti szolgálatot a Táplánszentkereszi Mikrotársaság oldja meg.
e) gyermekvédelem		1		
f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások		1		
g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés		1		
h) gyermekékeztetés (intézményi, hétfői, szünidei)		1		
i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor		1		
j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszer keretein belül		1		
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	1			
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása	1			Jogszabályi változások

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)	1	
c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek	1	
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések	1	
e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáció, juttatások, szolgáltatások)	1	
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása, megjelenése az intézkedési tervben.	1	
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	1	
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	1	
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében	1	
b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban	1	
c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei	1	
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bértkülönböztetés)	1	
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)	1	
5.3 Családtervezés, anya- és gyermek gondozás területe	1	
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	1	
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)	1	
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben	1	A jelenlegi választási ciklusban a Képviselő-testületben már 3 fő női képviselő van. A Balogunyomi Közös Önkormányzati Hivatalban valamint az önkormányzat által fenntartott intézményekben a dolgozók jelentős része nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések		1	
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása, megjelenése az intézkedési tervben.		1	
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége		1	
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)		1	
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete		1	
a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága		1	
b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)		1	
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén		1	
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés		1	
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése		1	
b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés		1	
c) idősek informatikai jártassága		1	
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen		1	
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása, megjelenése az intézkedési tervben.		1	
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége		1	
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái		1	
a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)		1	
b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén		1	
c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok		1	

7.2 Fogvatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei		1	
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés		1	
a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettisége		1	
b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettiség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettisége		1	
c) munkahelyek akadálymentesítettisége		1	
d) közösségi közlekedés, járatok, parkok akadálymentesítettisége		1	
e) fogvatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogvatékosok nappali intézménye, stb.)		1	
f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)		1	
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása, megjelenése az intézkedési tervben.		1	
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	1		
a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)		1	
b) önkormányzati, nemzeti önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása		1	

					A település 2015. január 1. napjától a családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást és a házi segítségnyújtást a Táplánszentkereszti Mikrotérési Társulás látja el társulási megállapodás alapján.
	1			1	
				1	
				1	
				1	
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága					
a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába	1			1	
b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.	1			1	
Intézkedési terv opcionális részei	1				
Megvalósítás					
Elfogadás				1	
Az eltérések listát készítette név (nyomtatott)					Mészáros Krisztina
Az eltérések listát készítette (alírással)					
Az eltérés listát jóvá hagyta (nyomtatott)					 Sejber Tiborné polgármester
Az eltérés listát jóváhagyta (alírással)					

K I V O N A T

Gyanógeregye Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. szeptember 7-én megtartott *nyilvános* ülés jegyzőkönyvéből

77/2015. (IX. 7.) Képviselő-testületi határozat:

- 1./ Gyanógeregye Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a „Javaslat Gyanógeregye Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatára” című előterjesztést megtárgyalta és a felülvizsgálatot követően a 2013-2018. évre vonatkozó módosítással egységes szerkezetű Helyi Esélyegyenlőségi Programot az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal jóváhagyja.
- 2./ A Képviselő-testület felkéri a Sorkifaludi Bokréta Óvoda óvodavezetőjét, hogy gondoskodjon az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programnak a saját dokumentumaival történő összehangolásáról.
- 3./ A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy Gyanógeregye község módosítással egységes szerkezetű Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2013-2018. az illetékes szervek részére küldje meg.

Felelős: polgármester, jegyző

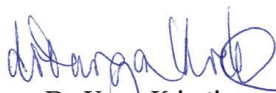
Határidő: azonnal, illetve folyamatos

K. m. f.

Sejber Tiborné
polgármester sk.

Dr. Varga Krisztina
jegyző sk.

A kivonat hiteles!

Dr. Varga Krisztina
jegyző

